PIANO EN ORGEL KOOPJES!
Schrijf vandaag om bijzonderheden aan
R. MULLER
77 STRAND STRAAT
KAAPSTAD
Postbus 133, Kaapstad.

DE ZUID-AFRIKAAN
VEREENIGD ★★★
ONS LAND

DEEL 78—No. 7,625 KAAPSTAD, ZATERDAG, 27 MEI, 1905. [Dit Blad verschijnt drie maal per week: Dinsdags, Donderdags en Zaterdags. Inteekenings prijs per jaar £1 6s., prepaid ingevolen, contant betaalbaar]

PIANO EN ORGEL KOOPJES!
Schrijf vandaag om bijzonderheden aan
R. MULLER
77 STRAND STRAAT
KAAPSTAD
Postbus 133, Kaapstad.

GAAT NAAR **D. ISAACS & Co. Bept., VOOR MEUBELEN**

UITSTAL KAMERS, Lange Markt-, Strand- en Darlingstraten, KAAPSTAD.

VRAAGT OM DE GEILLUSTREERDE CATALOGUS EN PRIJSLIJST, POST VRIJ.
GROOTSTE MEUBEL FABRIKANTEN IN ZUID-AFRIKA.

FABRIEKEN, Barrack- en Commercial Straten, KAAPSTAD.

DE BESTE KWALITEITEN. **DE LAAGSTE PRIJZEN.**

VIER NOODZAKELIKE DINGEN.

HIERAAN WORDT VOLDAAN.

MAAT,
STIJL,
MAAKSEL,
PRIJS.

. . ONZE . .

Dames Costuums Departement

Heeft zijn tegenwoordige populariteit te danken aan een zorgvuldige in-acht-neming der bovengenoemde voorkomende kenmerken.

MAAT EN STIJL

Zijn gewaarborgd wanneer de bestelling wordt opgegeven aan onze Eerste Costuum Naaister.

Uitsterste oplettenheid wordt gewijd aan de kleinste bizonderheden.

KEUZE VAN MAAKSEL.

Dag in dag uit stellen we nieuwe soorten ten toon. En wij hopen, dat dit u aanleiding zal geven ons Magazijn te bezoeken en steeds de nieuwigheden wat betreft stijl te zien die snel op elkaar volgen.

PRIJZEN.

Een der meest belangrijke kenmerken. Wij noteren voor Costuums van het Nieuwste Makelij, terwijl voor het volkomen passen ingestaan wordt:

£4 10s., £4 15s., £5 5s.,

En hoger. Wij blijven volhouden dat het de beste waarde is, die ooit in Kaapstad is aangeboden.

Indien wij niet het genoegen hebben gehad een Costuum voor u gemaakt te hebben, doe dan nu uw bestelling. De uitslag zal aan weerszijden bevredigend zijn.

Ons werd toegekend . . .

DE ENIGE GOUDEN MEDAILLE
. . VOOR . .
COSTUUM NAAIEN OP
DE TENTOONSTELLING TE KAAPSTAD.

Gaarne worden op aanvraag Stalen en Prijs opgaven gezonden.

WILSON & MILLER,

ADDERLEY-STRAAT.

BOUW ERVEN! BOUW ERVEN!!

Te DE DOORNS, Worcester Afdeling

DE ondergetekende op herhaaldelik verzoek, heeft zich laten bewegen om op

VRIJDAG, de 2de JUNI, 1905,

om 10 ure 's morgens,

Een Publieke Verkoping te houden van ongeveer

80 Bouw Perceelen,

ieder 50 bij 100 voet, alle aan de hoofd-weg tussen de Pastorie en de Ebenezer School gelegen, en wel in de nabijheid van het De Doorns Station, in de Worcester Afdeling.

Aan ieder lot worden 50 gallons drink water per 24 uur vrij toegezegd, doch meer kan verschaft worden op redelike voorwaarden.

De omtrek maakt nog steeds grote opgang; de bevolking vermeerdert bij de maand, bezigheid en boerderij floreren, als getuige het stichten van de Kerk. Een dokter heeft zich ook aldaar gevestigd.

Terzelfder gelegenheid zullen verkocht worden 100 BOKKEN en PERZISE SCHAPEN.

Worcester, 8 Mei, 1905.

A. P. BURGER, De Doorns.

F. LINDENBERG, Afslager.

AAN ONZE VRIENDEN - - - - OP HET PLATTE LAND.

ALS GIJ IN KAAPSTAD ZIJT, BIEDT - - - -

MORRISON & CO,

- - - DE BESTE WAAR AAN VOOR UW GELD.

Probeer eens, en breng ons eens een bezoek. Gij hebt maar te zeggen wat gij nodig hebt, en wij voorzien u van alles wat u verlangt betreffende Draperiën en Meubilair.

DEKENS EN FLANELLEN,

Witte Wollen Dekens van 3/11, 4/11, 6/11, 8/11 tot 21/- per stuk.
Kolonisaal gemaakte Dekens, één kwaliteit, 6/11 per stuk.
Geheel wollen Saxise en Welse Flanellen 10½d., 1/- 1/3, 1/6 en 1/11 per yard.

FLANELLETTEN.

"Fancy" gestreepte en effen goederen 3½d, 3½d, 4½d. en 6½d., per yard
Hollandse Flanelletten tegen 5½d., 6½d, en 9½d., per yard; wonderbaarlik goedkoop.

GEWATTEERDE EN DONZEN GESTIKTE DEKENS.

"Fancy" met sits overtrokken gewatteerde gestikte Dekens 6/11, 8/11, 10/6, tot 16/6.
Echte Eider Dons gestikte Dekens voor één persoons bedden 12/9, 14/6, 16/6, 19/6
Echte Eider Dons gestikte Dekens voor Twee-persoons bedden 21/-25/-, 29/, 35/- tot 89/-.
Dekens en Quilts voor Kinderbedjes vanaf 3/11, 4/11 6/11 tot 11/9.

L'NOLEUM (VLOER ZEIL) EN VLOERKLEDEN.

Nieuwste Patronen, 2 yards breed, vanaf 1/11, 2/6, 2/11, 4/11 tot 6/11 per yard.
Bijpassend Vloerkleed voor gangen, in alle breedten.
Horrocks A1, Calico, 36 duim breed, 13/9 per stuk.
Crewdsons Calicos, 36 duim, tegen inkoopsprijs.
Finlays Beddelakens van 54, 64, 72, 80, 90 en 100 duim, tegen inkoopsprijs

PRIMA KWALITEIT AANGEBODEN.

In Tafeldamast, Cretonnes, Doeken, Vitrage Gordijnen, Tafel Lakens, Madras Mouselin, Fancy Flannel voor Blouses, Stoel en Kanapé Overtrekken, Klaargemaakte Lakens, bewerkte en gladde Kussenslopen, Side Board Kleden, Tafel Lopers, Borstel en Kamzakken, Raam Gordijnen, Gordijn Stokken, Gordijn Rollen, Dekstoelen, Chinese Matten, 36 duim, 8½d., 9½d., 1/- per yard.
Handdoeken, Thee Cosies, Stoel-Kussens, enz, enz.

DENK ER OM:

WIJ ZIJN OP EEN NA DE OUDS IN PLEI — DRAPERIEN HANDELAARS RAAT

Niemand anders kan betere waar geld aanbieden.
Neem eens de proef bij ons en gij zult er tevreden over zijn.

MORRISON & Co., PLEINSTRAAT, KAAPSTAD.

VERKOPING VAN

MUILEN EN PAARDEN,

TE DURBAN ROAD.

De eigenaars zullen aan het Boston Hotel, nabij Bellville Junctie laten verkopen

Op DINSDAG, 30 dezer, te 10 uur.

100 Sterke Muilen, geleerd in Tuig.
40 Sterke Paarden en Merries, geleerd in Tuig en onder Zadel.

Deze dieren zijn alle in goede Conditie en geschikt voor dadelik gebruik. Ze zijn speciaal uitgezocht voor deze markt, dus dat men de gelegenheid om sterke en geschikte dieren te verkrijgen niet verloren late gaan.

J. J. HOFMEYR & ZOON,
Afslagers en Taxateurs.

Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappij.

PUBLIEKE VERKOPING

—TE—

Kuils Rivier,

—VAN—

56 KOSTBARE AFZONDERLIKE

ACRES GROND.

Gelegen aan de Eigendommen van de heren J. A. Kets, Ringham, en Hofmeyr, niet ver van het Spoorweg Station en binnen een paar minuten rijdens van het dorp.

In de Insolvente Boedel van PIERRE FRANCOIS HAUPT.

Op DINSDAG, de 30ste DEZER,

Zal op de plaats zelve verkocht worden de bovengenoemde buitengewoon kostbare Lotten, uitmuntend geschikt voor Gebouwen of Cultivatie, daar de grond buitengewoon produktief is, zoals de omgevende eigenaars kunnen verzekeren.

Kuils Rivier is binnen zulk een korte distantie van de Stad gelegen dat zelfs zij die geen plan hebben te boeren zich dan van een stuk grond kunnen verzekeren als voorstedelike Woonplaats in een gedeelte dat niet alleen gezond maar ook zeer geriefelik is.

DE VERKOOP ZAL TE HALF ELF URE BEGINNEN.

G. W. STEYTLER, Enig Trustee.

A. B. DE VILLIERS & Co., Afslagers,
Kerkplein 4, Kaapstad,
16 Mei, 1905.

Publieke Verkoping
VAN
Levende Have,
Wagen, Kar, enz.,
NABIJ
STIKLAND"
Brackenfel Siding.

In de Boedel van wijlen Charl Frans de Villiers.

DE ondergetekenden, daartoe gelast door de Executrice, zullen doen Verkopen ter plaatse, op

Woensdag, 31 Dezer,
te 10.30 v.m.

12 Eerste Klas Koeien, in melk en te Kalveren.
18 Eerste Klas Vaarzen.
4 Kar Paarden
2 Flinke Koloniale Ezels.
1 Wagen, 1 Kar, Lot Dek Stroo, Lot Baksteen, en Verscheidene andere artikelen.

J.J. HOFMEYR & Zoon Afslagers.

STELLENBOSCH.

PUBLIEKE VERKOPING

Zonder Reserve!!

— VAN —

KOSTBAAR
HUISHOUDELIK MEUBILAIR,

2 Pianos, een melkkoe, Eerste Klas Paard en Karretje Clompleet, enz. enz

DE ondergetekende, begunstigd met instructies van de heer WM. FOTHERGILL, die zich uit zijn zaken heeft terug getrokken en naar Europa zal vertrekken,

Zal Publiek Verkopen aan zijn woonplaats in de Birdstraat, over de woning van de heer J. G. Holm, op

DINSDAG, 30 MEI, 1905

's morgens 10 ure

De volgende Kostbare meubelen, voertuigen, Levende Have, enz.

2 Pianos (Collard en Collard), Voorkamer Ameublement (zo goed als nieuw) grote Staande Lamp, Hang Lamp, "Fancy" Tafels, geslepen glazen Likeur Standaard, Complete Lidikanten voor één of twee personen, Latafel, Persen, Toilet-Tafels, Was-Tafels, Gordijnen en Stokken, Zilver Jakhalzen Vel Kaross, Boek Planken, Naai Machine, Keuken Stoven, Schaal en Gewichten, Madeira Stoelen, Hobbel Paard, Kinderwagen, enz., enz.

BUITENSHUIS.

Eerste Klas Paard (voor alleen, Dubbel en onder Zadel), Stel enkele Tuig, (zo goed als nieuw), Licht Dorps Karretje (in goede orde), kleine Bokkar met 2 Bokken met Tuig compleet, eerste klas Alderney Koe (in melk) en een hoeveelheid andere kostbare artikelen, te veel om op te noemen.

DENK OM DE PLAATS!!
BIRD STRAAT,
En de Datum en het uur! Dinsdag, 30 Mei te 10 ure v.m.

PAUL D. CLUVER,
Afslager.

MARTIN'S
APIOL & STEEL
voor dames **PILLS.**

Een Prima Middel voor alle Ongemakkelijkheden Gebruikt Damen hetzelfde om deze van Martin's Pillen in huis, sedert bij het eerste teken van enige Ongemakkelijkheid een dosis tijdig hen wordt toegediend. Alle die ze gebruiken bevelen ze aan, vandaar hun enorm debiet. Van alle Apothekers en Magazijnen, franco per post 6s.

MARTIN, Apotheker Southampton, Engeland

MALCOMESS & CO.,

van Oost Londen zijn de Grootste Invoerders van Moderne Landbouw Werktuigen en Machinerie in Zuid Afrika.

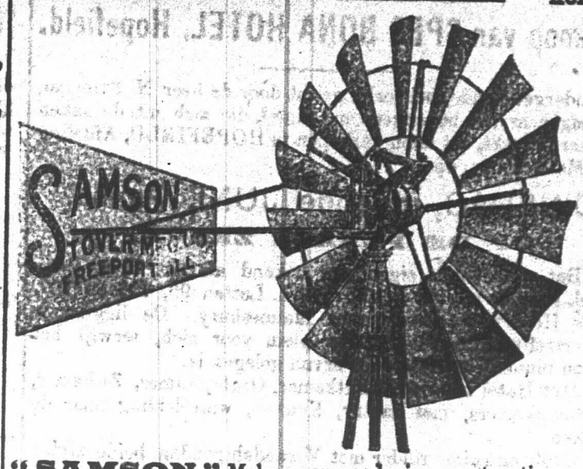

Windmolens lijken, voor een gewone opmerker, zeer veel op elkaar, maar iemand die het best mogelike artikel voor zijn geld wil hebben, zal letten op de samengestelde onderdeelen en dan blijkt de ONBETWISTBARE MEERDERHEID van de

"SAMSON"
Dubbel-Gier Wind Molen

van zelf.

Dubbel-Gier is een eigenschap die niet elke Windmolen bezit, en in hetgeen volgt zullen wij u vertellen wat dit is, en welke voordeelen voor den kooper voortvloeien uit het koopen van onze

"SAMSON" Molens van zoodanige constructie.

Dubbel-Gier beteekent twee stellen van gier—twee drijfwielen en twee gieren, die elkaar in werking brengen en dus twee geleidingen vormen voor het overbrengen van de kracht van de molen naar de pomp. In vergelijking met de erkende gebreken in de constructie van gewone wind molens, vallen de voordeelen, verbonden aan het gebruik van deze nieuwe eigenschap van de **"SAMSON"** duidelijk in het oog. De resultaten welke men ondervindt bij het in-werking-stellen derzelve, bewijzen dat de dubbel-gier een van de meest waardevolle eigenschappen is bij het overbrengen van windkracht. De bijzondere voordeelen, daardoor verkregen, zijn:

(1.) Meer dan vier keer de kracht van eenige andere wind molen, die een zelfde hoeveelheid materiaal noodig heeft.
(2.) Verdeeling van de last en vermindering van slijtage, door het rusten op vier steunpunten, in plaats van één, zoals gewoonlijk gebruikt.
(3.) De dubbele duurzaamheid vergeleken bij elke andere molen.
(4.) Gewrichts pen aan twee kanten gedreven (in plaats van aan één kant zoals in alle andere merken), kan niet loswerken of uitvallen.
(5.) Olieklep en zuiger werken onderling centraal, en voorkomen dus alle over elkaar slaan en verdraaiing.

De **"SAMSON"** wordt bestuurd door een zeer krachtige verticaal gespannen veer, vastgehecht aan de basis van het windwijzer-stellage, dat, ofschoon sterk genoeg om het rad onder gewone omstandigheden recht tegen den wind te houden, zal toegeven, en de molen buiten gevaar zal stellen als de wind te sterk is. Het oliën geschiedt door middel van een smeerinrichting, die alleen olie geeft, als de molen goed in werking is. Wij hebben de **"SAMSON"** in voorraad in grootten van 8, 10, 12, 14, 16 en 20 vt. en de bijbehoorende gegalvaniseerde stalen torens van 24 tot 48 voet hoog. Prijsopgave van alle soorten inrichtingen geschiedt op aanvrage.

De "SAMSON" is de beste Windmolen die bestaat.

MALCOMESS & CO.,

MACHINERIE EN ALGEMEENE HANDELAARS,
OPGERICHT IN 1870. OOST LONDEN.

PUBLIEKE VERKOPING
TE
BRITSTOWN.

De ondergetekende daartoe gelast zal per Publieke Veiling Verkopen,

OM 10 UUR 'S VOORMIDDAGS,

Op ZATERDAG, 3 JUNI, 1905,

De welbekende Hoek ERF No. 6A, het eigendom van de heer P. C. FEYLINCK, gelegen in het dorp Britstown, met de gebouwen daarop, bestaande uit een Woonhuis met 4 grote vertrekken, en een Winkel met 3 kamers, allen onder ijzeren dak.

Verder zullen verkocht worden een grote voorraad Negotie Goederen benevens Huisraad, zoals Tafels, Stoelen, Klederkasten, Ledikanten, enz., enz., te veel om beschreven te worden.

P. S. CILLIERS, Afslager.

Britstown, 11 Mei, 1905.

Witte Guano.

DE HERMON BOEREN HANDELS MAATSCHAPPIJ.

Wenst aan vrienden bekend te maken dat zij van voornemen is om aanstaande jaar weder haar beroemde WITTE GUANO (Superphosphaat) in te voeren en tevens kennis te geven dat haar agent binnen kort zal rondgaan om orders op te nemen tegen de oude prijs, n.l. £5 10 per ton kontant, of £6 per ton op de 1ste Februari, 1907, betaalbaar.

J. D. KRIGE, Secretaris.

JEYES SCHAPEN DIP

(VLOEISTOF).

Zeker geneesmiddel voor **Brandziekte**—NIET VERGIFTIGD, MET SUCCES gebruikt in het OUDTSHOORN distrikt voor het doden van Insecten op Struisvogels, doodt Bosluizen op Hoornvee, Paarden, Honden, Pluimvee, enz., enz. JEYES DIPPEN en ONTSMETMIDDELEN zijn woorden die in elk huis in Zuid Afrika bekend zijn.

GOUDEN MEDALJE KAAPSTADSE TENTOONSTELLING.

OTTO LANDSBERG & Co., Kaapstad.

Enige Agenten voor Zuid Afrika. Sub-Agenten in alle voorname dorpen.

De Paarlse Afrikaanse Trust Maatschappij, Beperkt.

Publieke Verkoping
— VAN —
VASTE en LOSSE GOEDEREN

DE ondergetekende in zijn betrekking als enig Curator in de Insolvente Boedel van PIETER ANDRIES VISSER, zal Publiek doen Verkopen op de plaats zelve op

MAANDAG, 29 MEI, 1905,

TE HALF-ELF URE DES VOORMIDDAGS

Het Vast Goed

aan opgemelde boedel behorende, gele, en in het Noordelike gedeelte van de Paarl nabij de "Nieuwe Drift" aan de Bergrivier, genaamd Jodes Tempel, beplant met een prachtige wijngaard en keurige Vruchtbomen.

De grond is wegens zijn ligging en vruchtbaarheid, uiterst geschikt voor Tuinmaken; waarlik een schone kans voor iemand die zich niet in een al te grote beslommering wenst te begeven.

Losse Goederen

1 Paard, 1 Ploeg, 1 Hark, 1 Cultivator, 1 Lot Graven, 1 Groot Vat, 2 Kleine Vaten, 1 Bicycle, 1 Hogshead Wijn, 1 Half do. Brandewijn, 1 Zadel, 1 Paar Tuigen 1 Lot Manden, 1 Vat Cement, 1 Lot Hoenders en Kuikens.

J. H. HOFMEYR,
Enig Curator.

Paarl, 15 Mei, 1905.

A. B. DE VILLIERS & Co.,
Afslagers.

TE KOOP.

ZOET LEMOEN, ZUUR LEMOEN (LEMOEN) EN NAARTJE BOOMEN.

GEOCULEERD van de beste Koloniale en geimporteerde soorten, op beproefde wortel.

Vraag Catalogus bij

HENRY MEYERS,
Simondium, Paarl, K.K.

GEVRAAGD.

EEN ervaren jongmens, Koloniaal als werkend bestierder op een Wijn-Plaats. Slechts zij die grondige kennis hebben behoeven zich aan te bieden. Deel mee welke ervaringen en hoeveel salaris; verwacht aan het kantoor van dit blad onder motto "Alpha."

Gouvernante Benodigd.

EEN Gouvernante om onderwijs te geven aan 8 kinderen in het Hollands, Engels, Musiek en Handwerk.

Salaris £6 per maand met vrij logies.

Werkzaamheden te beginnen 10 Juli.

Applicaties met certificaten en getuigschriften van bekwaamheid goed gedrag en lidmaatschap eener Protestantse, Hollandse Kerk worden vereist.

P. J. NAUDE
Kilmarnock,
P.K. Lady Brand,
O.R.K.

BENODIGD.

EEN gecertificeerde onderwijzeres voor een private school op de plaats, Doornbult, 2 mijlen van O R. Station, en 4 mijlen van Hope Town, om onderwijs te geven in Holl., Eng., Musiek, en Tonic Solfa.

Salaris £60 per jaar, vrije inwoning.

Werkzaamheden te beginnen na Juni vacantie.

Applicaties niet later dan 20 Juni aan ondergetekende te worden ingezonden.

C. J. DU TOIT,
Doornbult,
O.R. Station.

BENODIGD

EEN gecertificeerde onderwijzeres voor een "Private School" in het Dist. Britstown. Twee kinderen, 12 en 10 jaren oud. Salaris £36 per jaar, met logies. Kennis van Engels, Hollands, Muziek en Handwerken. Werkzaamheden te beginnen met het Juli kwartaal.

Applicatien met copiën van getuigschriften en van bewijs van lidmaatschap ener Protestantse Kerk te worden gezonden aan

P. J. VAN DER MERWE,
Wolven-Kraal,
P.K. Britstown.

Onderwijzer of Onderwijzeres.

BENODIGD voor de A3 School te Barends-Kraal. De School is één mijl van de "Siding," en omtrent 6 mijl van het dorp. Salaris £60 per jaar, en vrij logies.

Werkzaamheden beginnen na Juli vacantie.

Zend getuigschriften van bekwaamheid en goed zedelik gedrag aan

Ds. J. G. H. van der WALT,
Middelburg, K.K.

GEVRAAGD

EEN Onderwijzer of Onderwijzeres (ongehuwd) wordt gevraagd tegen een salaris van £76 per jaar, met kost en inwoning. Voor de derde klas publiekschool Goedverwacht, Gamka West Applicaties met getuigschriften moeten ingediend worden vóór de 20ste Juni, 1905. Applicanten moeten melden of zij met het werk in Juli kunnen beginnen.

J. A. OOSTENHUIZEN.
Adres
Goedverwacht,
Gamka West,
Calitzdorp,
Distrikt Oudtshoorn.

Graaff-Reinet College.

BENODIGD

OM werkzaamheden te beginnen in Juli. Een gecertificeerde assistent onderwijzer, om onderwijs te geven in Klassieken, Vormwerk en Hollands. Salaris £250, met Gouvernement bonus.

Applikaties met opgaaf van leeftijd en kwalificaties, en insluitende getuigschriften, moeten worden ingezonden voor 31 Mei aan:

DE VOORZITTER,
College raad.

Derde Klas Publieke School, Hoetjes Baai.

GEVRAAGD een Ondewijzeres tegen £100 per jaar. Kennis van Hollands noodzakelik. Werkzaamheden te beginnen aanstaand kwartaal. Applicaties zullen door de ondergetekende worden ontvangen tot 15 Juni.

G. J. HUGO,
Ere Secretaris.
Vredenburg,
19 Mei, 1905.

Onderwijzer Benodigd

VOOR de Fransch Hoek Armen School, Dist. Dordrecht.

Salaris voor een gecertificeerde Onderwijzer £80 met 15 °/₀ en £30 voor kost en vrije woning, dat meent £122 per jaar of £80 en 15 °/₀ vrije inwoning en "boarding."

Voor een ongecertificeerde £60 en 15 °/₀ kost en vrije woning of £99, vrije woning zonder "boarding."

De onderwijzer moet bekwaam zijn om in de Engelse en Hollandse talen onderwijs te geven, niet lager dan Elementair Examen.

Een ongehuwde zal de voorkeur genieten. Met het werk te beginnen met het aanstaande kwartaal, 17 Juli.

Alle certificaten en getuigschriften van bevoegdheid zullen door de ondergetekende ingewacht worden tot 30 Mei, a.s.

Verdere inlichtingen zullen de applikanten verstrekt worden, indien zij zich wenden tot

H. J. STEYN, Secr.
Adres
H. J. Steyn,
Fransch Hoek,
P. K Siberia,
Dist. Dordrecht.

Hoesten Bronchitis en Long Ongesteldheden.

Angiers Emulsion verenigt de verzachtende genezende eigenschappen van onze speciaal gezuiverde petroleum met de genezende eigenschappen van de hypophosphaten van kalk en soda en is daarom beide, een long geneesmiddel en een krachtig versterkend middel. Het geeft niet alleen verlichting van de meest hinderlike hoesten en geneest inflammatie van de longen en lucht pijpen, maar bevordert ook eetlust, digestie en bouwt de sterkte op. Wat meer is, het is de smakelikste van alle Emulsions en iedere zwakke maag kan het verdragen. Angiers Emulsion heeft beslist geen gelijke voor hoesten, bronchitis en alle long ongesteldheden. Het is ook wonderlik werkdadig in het bevorderen van gezondheid en sterkte na Influenza, Longtering, Pleuris, Koortsen, Mazelen, ens. of na enige ziekte die het gestel in een zwakke toestand gelaten heeft.

Angier's Emulsion

(PETROLEUM WITH HYPOPHOSPHITES)

WAARSCHUWING.—Stel u niet bloot aan teleurstelling of erger, door namaaksels te proberen, gemaakt met gewone petroleum. Vraagt om Angiers en zorgt dat u het krijgt.

Van Apotheken en Drogist Winkels.

DE ANGIER CHEMICAL CO., BEPERKT., 23 SNOW HILL, LONDEN, ENGELAND.
BOSTON, V.S.A., EN SYDNEY, N.S.W.

Malmesbury Executeurskamer en Trust en Brand-Assurantie Maatschappij.

Verkoop van SPES BONA HOTEL, Hopefield.

De ondergetekende, behoorlik gelast door de heer N. STIGLING, eigenaar van bovengenoemd Hotel, die zich uit de zaken terug trekt, zal laten verkopen te HOPEFIELD, Afdeling Malmesbury, op

DINSDAG, de 6de JUNI, Aanst.,

OP DE PLAATS ZELVE,

Dat welbekende eigendom, bekend als het Spes Bona Hotel, staande op zijn eigen gronden, Lotten 99, 100 en 101, op de Hoofdweg en weg naar Malmesbury. De ligging is onovertrefbaar, met het markt plein voor zich, terwijl het station binnen een steenworp ervan gelegen is.

Het Hotel bestaat uit Eetkamer, Ontbijtkamer, Zitkamer, 10 Slaapkamers, met Pantry, Keuken, waterleiding naar de Keuken.

Grote en ruime zolder met Verandah rondom beide zijden van het gebouw.

De Bar is los van het Hotel, hoewel onder een dak met billiardkamer (best billiard), kaartkamers en kantien.

De Buitengebouwen bestaan uit:

1. Twee badkamers, waarin water aangelegd is. Groot wijnpakhuis. Uitgestrekte zolder en private stal voor 6 paarden.
2. Vleeshuis en opslagkamer, dienstboden kamer en vogelhuis.
3. Koets- en Wagenhuis met grote zolder, 3 stallen voor 30 paarden.

Er zijn ook bergplaatsen voor hout, varkenskotten en alle gemakken. Het hotel wordt voorzien door een prachtige en altijddurende toevoer van water, uit een bron op de gebouwen, uitgerust met Aermotor.

Het water wordt opgegaard in gegalvaniseerde tanken van volle grootte rondom de gebouwen.

De gronden zijn uitgestrekt en beplant met Blauwgom en andere bomen.

De eigenaar heeft steeds sedert 1880 een winstgevende zaak gedreven, en de enige reden waarom hij zijn hotel van de hand wil doen, is zijn terugtrekken uit zaken.

Ook zal tegelijkertijd het uit vele soorten bestaande huisraad verkocht worden.

Voor verdere bisonderheden wende men zich tot de ondergetekende of tot de afslager, de heer J. W. STIGLING te Hopefield. Eigendom en Erven zijn vanaf datum dezes te bezichtigen.

Voordelige voorwaarden.

Vergeet niet de datum van de Verkoping, 6 JUNI, 1905.

De gebouwen hebben volledige licentie.

J. W. STIGLING, Afslager.
G. W. KOTZE, Secretaris.

Malmesbury, 19 Mei, 1905.

A. DONNER & CO.

Het grootste assortiment en de beste waarde van LAMPEN in Zuid Afrika.

Wij zijn de voornaamsten in deze handel voor de laatste 25 jaren en menen deze plaats te behouden.

Elkeen wordt beleefd verzocht een kijkje te nemen.

Onthoudt als-u-blieft ons nieuw adres:

A. DONNER & Co.,

BREE STRAAT, 123,
(TUSSEN KERK- EN LANGEMARKT STRATEN).

HET NIEUWE FRANSCHE GENEESMIDDEL
THERAPION
THERAPION No. 1
THERAPION No. 2
THERAPION No. 3
THERAPION
Verkrijgbaar bij alle ... "LENNON, Ltd." in Zuid Afrika.

"ELECTRICITEIT IS LEVEN."

Lees dit!

DR. A. T. SANDEN,

Waarde Dokter,—Ik ben blij dat u ooit belang in mijn ziekte stelt en vertrouwelijk mijn welstand. Ik heb ... genezen ... dat uw Hercules ... Met ... kracht en levenslust ... vreselijke pijnen in mijn benen. De pijn in mijn schouder plaagt mij zo nog, maar het is de helft niet meer zo erg als voorheen. Verder ben ik tot hiertoe van mijn andere ziekte ontslagen. Voorheen als ik des ochtends opstond, gevoelde ik mij meer vermoeid en vaak, dan als ik des avonds naar bed ging. Nu ben ik daarvan ook ontslagen. Verwacht meer beterschap.

Uw vriendin,
(Get.) Mrs. J. KENNEDY.
Cocgat, 6/3/04.
Springbokfontein,
Namaqualand.

Lees dit!

Waarde Dokter SANDEN:—

Ik wil u bekend maken hoeveel goed mij het gebruik van uwe ELECTRISCHE HERCULEX BAND heeft gedaan. Ik was lijdende aan de meer en inwendige zwakte, tengevolge van een ongeluk. Twee maanden had ik het bed te houden en de dokters in Engeland zeiden mij, dat ik nooit weer sterk genoeg en in staat zou zijn om achter mijn huishouden te kijken en zij wilden mij niet naar Zuid Afrika laten gaan. In Juli begon ik een van uwe ELECTRISCHE HERCULEX Banden te dragen en ik ben blij u te zeggen, dat ik nu geheel gezond ben. Ik kan nu weer al mijn werk doen, zonder iets van mijn vorige kwaal te gevoelen. Ik gebruikte geen medicijnen of andere behandeling, maar alleen de band volgens uwe voorschriften. Ik wil gaarne enige vraag van vrouwenmenschen beantwoorden, die ook aan zulk een kwaal lijden.

Hoogachtend,
(Get.) Mrs. A. M. P.

Naam en adres zal op aanvrage gestuurd worden.

MEISJES VROUWEN MOEDERS

Allen zijn onderhevig bij tijden aan kwalen en toch onnodig. Die hoofdpijnen, die pijnen in de baarmoeder, die aanvallen van moedeloosheid en wanhoop zijn onnatuurlijk en kunnen gemakkelijk voorkomen worden. Duizende vrouwen, die in stilte allerhande kwellingen leden, prijzen vandaag mijne wijze van behandeling en zullen u verklaren, dat deze hun het leven weer waard heeft gemaakt. Wat voor anderen is gedaan, kan ook voor u gedaan worden! Kom en onderzoek voor uzelf. Alle consultaten zijn vrij. Als u niet zelf kan komen, schrijf dan voor mijn nieuwe boek dat ik speciaal voor vrouwen heb geschreven, getiteld: Meisje, Vrouw, Moeder. Tezamen met mijn boek "Gezondheid in de Natuur, wordt u dit kosteloos toegezonden. bij ontvangst van uw naam en adres.

Kom of Adresseer:

Theodore Sanden's Electric Company,

No. 12, Pleinstraat, KAAPSTAD.

Hoek President- en Eloffstraat, JOHANNESBURG.

KANTOORUREN VAN 9 V.M. TOT 6 N.M.

Prompte uitvoering van alle orders voor Stukken en Beslag van de "OLIVER" Ploeg.

OLIVER PLOEGEN.

De "OLIVER BLUEBELL" Dubbele-voor Ploegen, heeft de eerste prijs gewonnen, op de Caledon ploegen competitie, 1904.
De "OLIVER" 140x Braakploeg,
De "OLIVER" No. 98 Stalen Balk Ploeg,
De "OLIVER" Omslag Ploegen, 56x, 52 en 51.
De "OLIVER" Wingerd en Klip Ploegen.

ALLE AANDELEN, ENZ. IN BEZIGHEID.

LLOYDS & Co.

Postbus 96. KAAPSTAD. 58, Burg Straat.

VOLLE PRIJSLIJST OP APPLICATIE.

£25 BELONING.

WAAROM meer betaald voor uw Overmantels, Penant- en Slaapkamer Spiegels, Voor- en Eetkamer Spiegels, Vestibule Standards, Bamboes Gordijn Palen en Benodigheden als u DIRECT VAN ONS kan kopen. Wij importeren direct van onze Londense Fabriek en besparen u daardoor Agents- en andere commissies. WIJ ZIJN niet Agenten (Factors) maar BESLIST FABRIKANTEN.

Bovengenoemde beloning zal gegeven worden aan enigeen die onze verklaring kan tegenspreken.

Bezoeken uitgenodigd. Schrijf om een Catalogus.

DIAMOND & CO.,
KORTEMARKT STRAAT, 90,
KAAPSTAD.

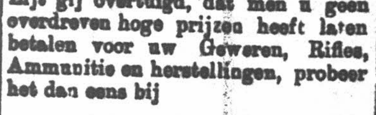

SPORTSLUI,

Zijt gij overtuigd, dat men u geen overdreven hoge prijzen heeft laten betalen voor uw Geweren, Rifles, Ammunitie en herstellingen, probeer het dan eens bij

HILLSDON & HILLSDON,

de Fabrikanten van verdragende Geweren, Londen, Birmingham, en Ritters Kamers, Burg Straat, KAAPSTAD.

Wij hebben nog een paar, enigermate gevlekte tentoonstellings monster Geweren en Rifles, die wij goedkoop verkrijgbaar stellen, alvorens wij naar de nieuwe gebouwen verhuizen.

Doe aanvraag voor Lijst.

Kantoor van de Afdelingsraad te Ceres.

PUBLIEKE KENNISGEVING.

BIJ deze wordt kennis gegeven, dat het het plan is van de Afdelingsraad van Ceres de toestemming van Zijn Excellentie de Gouverneur te verzoeken om een Morgen Land op de uitspanning Karoo Poort in deze afdeling te verhuren voor een periode van zeven jaar, onder Sectie 207 van Wet 40 van 1889

Enig persoon die hier objecties tegen heeft, moet zijn tegenwerpingen de ondergetekende doen toekomen op of vóór 12 Juni, 1905

HENRY CARSON,
Secretaris.
Ceres, 11 Mei, 1905.

De Heer R. MÜLLER

— VAN —

KAAPSTAD

GARANDEERT om betere PIANO'S Kerk- en Huisorgels, Harmoniums en alle andere soorten van muziekbenoodigdheden te leveren dan eenige andere firma ter wereld en tegen lagere prijzen.

De heer R. Müller heeft eerste klas deskundigen voor stemmen en voor het herstellen van alle soorten van muziekinstrumenten.

De heer R. Müller voert ook nauwlettend alle orders uit voor gedrukte muziek.

A2 Publieke School Britstown.

APPLICATIES zullen worden ingewacht door de ondergetekende tot op 16 Juni voor de betrekking van Tweede Assistent (Dame of Heer) in bovengenoemde school. Applicaties moeten vergezeld zijn van copiën van certificaten en getuigschriften.

Salaris £108 per jaar.

Applicanten moeten kennis geven of zij de betrekking in Juli dan wel in October kwartaal aanvaarden kunnen

P. S. CILLIERS,
Waarn. Ere. Secr.
Britstown,
15 Mei, 1905.

Mannen en vrouwen van alle standen en in alle omstandigheden: mijnwerkers, advocaten, handwerkslieden, zeelieden, landbouwers, studenten, klerken, reizigers, toeristen, —hetzij op den Oceaan, of aan de grenzen, in de mijnen, op het kantoor of in de school, in de stad of op het land,—zullen vinden, dat

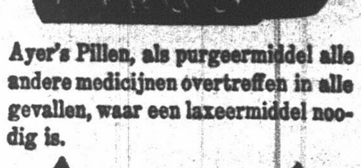

Ayer's Pillen, als purgeermiddel alle andere medicijnen overtreffen in alle gevallen, waar een laxeermiddel noodig is.

Ayer's Pillen

werken gemakkelijk; zij genezen effectief hoofdpijn, slechte spijsvertering en alle gal-ongesteldheden. Zij zijn voorzien van een korst van suiker.

Geen andere pillen zijn zoo goed als Ayer's Pillen.

Gepreparcerd door
Dr. J. C. Ayer & Co., Lowell, Mass., V. S. A.

ZENUW ZWAKHEID.

ZIJT gij Zwak? Lichamelik zwak? Indien u zo is weet u toch zeker de reden waarom u lijdt aan ZENUW ZWAKHEID, Neurasthenia, uitputting van hersenen en ruggemerg, ens.

Wat moet gij daarvoor doen? Gij moet onze "SILVER PILL" en onze "GOLDEN PILL" innemen, die bereid zijn volgens het speciale voorschrift van de Meester Specialist van het Afrikaanse Continent, Dr. Sterling Johnson. Onze "Golden Pill" en onze "Silver Pill" bevatten ingredienten, die nooit tevoren gecombineerd werden sedert het begin der wereld.

Deze pillen zijn in de professie beslist onbekend. Zij ZULLEN U GENEZEN, om genezen te blijven VOOR ALTIJD. Mannen, wij waarschuwen u, omdat het een plicht is tegenover uw gezin, om uzelf krachtig te maken met deze pillen, zoals God wenst, dat gij zult zijn.

De meest stipte geheimhouding wordt beslist in acht genomen.

De pillen worden toegezonden onder goed verzegeld envelop.

Schrijf aan—The Dr. Sterling Johnson Medicine Co., Bus 1825, Johannesburg, of begeef u naar Kerkstraat 46, tussen Rissik en Loveday straten, Johannesburg.

Geente Stokken te Koop.

4000 Witte en Rode Hanepoot op Jacques en Donkey.
2000 Rode Muskadel op Metalica.
3000 Pontac op Aramon.
2500 Witte Groendruif op Aramon.
10,000 Aramon Cuttings, Dikke en Dunne.
10,000 Metalica Cuttings, Dikke en Dunne.

D. M. LEROUX.
Vredenburg,
Paarl.

TE KOOP.

200,000 Aramon Rupestris.
100,000 Metalica Rupestris tegen een verlaging van de gewone prijs.
Doe aanzoek bij

D. J. JOUBERT,
Doolhof,
Wellington.

AFDELINGSRADEN.

MALMESBURY.

Gewone vergadering van de Afdelingsraad te Malmesbury op 12 Mei 1905. Tegenwoordig: de voorzitter de heer C. J. Sweeney, de heren Ackerman, Lombard, Louw, Truter, Bestbier, Van der Spuy. Notulen der vorige vergadering werden na lezing goedgekeurd. Volgens rapport secretaris was op 10 Mei '05 de balans met £1876 5s. 3d. overtrokken. De heer Louw verlangde dat het besluit in de Raad om een brief van rouwbeklag aan de heer Verveld, bij gelegenheid van het overlijden zijner vrouw te schrijven, aangetekend zou worden. Rapport van raadslid Lombard, re veranderingen en verdere levering voor reparatie aan trollies op de Vredenburg weg aangenomen en besloten de heren A. Koppel de maat op te geven opdat zij een monster van een stel wielen, ens. kunnen zenden en de bestierder uit te nodigen de trollies nu in gebruik te komen besichtigen en tevens inlichtingen te geven over een hydroleum locomotief. De heer Ackerman rapporteerde dat hij de zaak aangaande reparatie van gereedschap en smidswerk voor Hopefield station met de heer J. Slabber geregeld had. Een brief van de heer A. G. H. Kotze dd. 17 April '05 met eis tot vergoeding voor schade aan kar, werd genotuleerd. Besloten werd volgens plan door 't Gouvernement aangegeven met betrekking tot reparatie aan Louws Brug te handelen. Het kontrakt met de heer P. de Villiers betreffende het begruisen van Darling weg wordt goedgekeurd tegen de betaling van £2 10s. per. jaar voor het recht om voor de termijn van drie jaren gruis op zijn grond te delven.

Volgens rapport van de secretaris waren geen bezwaren ingebracht tegen het verzoek de Omheiningswet in de Zout Rivier te proclameren; besloten werd dat de secretaris het gouvernement in kennis zal stellen met 's raads aanbeveling tot proclameren van de wet in genoemde veldkornetschap.

De ass. v.c. van Zout Rivier ter vergadering aanwezig, berichtte de raad dat hij zich belast had met de Breekmuu uitspanningsplaats. Besloten werd. Dr Cashell's rekening voor het bedwingen van de pokken in de Vredenburg area gedurende 1904, aan de civiele commissaris overteleggen, met verzoek de goedkeuring van het gouvernement tot betaling te verzoeken.

De eis voor £2 12s. 8d. van de Ass. V.C. Veer voor leveranties in verband met de pokken in Vredenburg area, zal nader behandeld worden, terwijl de kosten van hoeden van vee op de plaats van de heer Bester door raadslid Ackerman zullen onderzocht werden.

Besloten werd de heer P. van Breda (ass. v.c. Schrijvershoek) in zake verzoek tot proclameren Omheiningswet in veldkornetschap Schrijvershoek, te berichten, dat alleen door petitie een dergelik verzoek kan geschieden.

De secretaris kreeg last om de Paarlse afdelingsraad te schrijven dat deze afdelingsraad niet kan samenwerken, wat betreft de proclamatie van de veeverplaatsings wet.

De voorzitter van het dorpsbestuur van Darling verzocht om een penny op het pond te heffen voor dorpsbestuurs aangelegenheden voor 1905.

De secretaris werd gelast de gewone weg hierin te volgen.

De heer C. N. Koch van Biesjesfontein werd toegestaan een Zwaaihek over de hoofd afdelingsweg te maken, mits dit niet smaller is dan 18 voet en wit geschilderd.

De benoeming van de heer Roll tot veldkornet voor Achter Zwartland in plaats van de heer Burnard, die bedankt heeft, moest overstaan tot de volgende vergadering. De civiele commissaris meldde de benoeming van de heer F. Duckitt tot veldkornet van Groenkloof Oost. Verschillende rekeningen werden ter tafel gelegd, deze na verslag te betalen.

Daarop verdaagde de vergadering.

VAN RHIJNSDORP.

Notulen van een vergadering van de afdelingsraad van Van Rhijnsdorp gehouden op 12de Mei, 1905.

Aanwezig de voorzitter de heer Kuys en alle leden behalve lid Van Zijl wien verlof voor afwezigheid toegestaan werd wegens zijne parlementaire plichten.

Notulen gelezen en getekend.

Lid Mostert rapporteerde, dat het werk tot zover aan Van Rhijnspas door Theron goed gedaan werd, en stelde tevens voor, dat hem de som van £20 toegestaan worde voor werk gedaan en een verdere som van £20 voor reparatiën nog aan de weg te worden gedaan behalve het deel in de pas, genaamd de "S" en dat de vorige contracteur jegens deze sommen het bedrag van £10 betale.

Verder dat tenders gevraagd worden voor speciale reparatie van de "S" en dat Theron inmiddels de "S" in hare tegenwoordige staat houden zal hetwelk Theron ondernam te doen.

Een comité bestaande uit de voorzitter en lid Rood werd aangesteld die weg te inspecteren en na inspectie van de "S" tenders te doen vragen voor de speciale reparatie daarvan. Gesecondeerd door lid De Beer en aangenomen.

Brief van Clanwilliam raad gelezen betreffende de verpachting van de Tol te Doornrivier. De secretaris moest vragen of de schrijver van die brief zich niet verkeerd had uitgedrukt.

Brief van G. A. P. Nieuwoudt omtrent de pacht van grond te Doornrivier genotuleerd.

Vorderingen door hrn. Boonzaaier, Louhscher en Van Wijk, en Dirk van Rhijn voorgelegd en genotuleerd.

Vorderingen C. Cilliers voorgelegd.

Besloten onderzoek te doen naar de oorzaak van beweerde schade geleden en met hr. Cilliers te onderhandelen.

De heer Schreuder stelde voor als een onbestreden motie dat de som van £25 beschikbaar gesteld worde voor speciale reparatie aan wegen in wijk Hardeveld, alle werk onder zijne supervisie te worden gedaan. Toegestaan.

Een applicatie door de plaatselike Bondstak werd gelezen, vragende om de bouw van een voetbrug over de Troe Troe Rivier naar het Kerkhof. Geweigerd.

Lid de Beer werd opgedragen de Ebenezer Fischwater weg te inspecteren.

P. A. VAN ZIJL,
Secretaris.

ROBERTSON.

Verslag van de 422ste vergadering van de Afdelingsraad te Robertson, gehouden 16 Mei 1905. Wegens afwezigheid van de C.C. werden de heer C. P. Klopper bij stemming tot voorzitter benoemd. De notulen der vorige vergadering werden gelezen en goedgekeurd.

De hr. F.J. van Zijl, Oude Kraal, bracht verslag uit over de toestand van de weg tussen Oudedrift en Robertson en een nieuw stuk weg in aanleg door de heren gebroeders Nothlings, besloten werd de heren Nothlings mede te delen het nieuwe gedeelte van de weg in orde te maken, en dat de opzichter Swart de noodzakelike zijgoten langs de gehele lengte van de weg tussen Oudedrift en Robertson, onder toezicht van lid F. J. van Zijl maken moet.

Brief van de eigenaar van de "Worcester Standard" re advertentiekosten werd genotuleerd.

Financieel verslag voor de maand April toonde een crediet balans aan van £83 7s. 4d.

Secretaris las de kennisgeving in de Gouvernements Courant en Ons Land, re aanslag belasting 1905. De voorzitter vroeg op aanraden van de heer A. G. H. Teubes, die verscheen om de petities in te dienen voor de afschaffing van alle tollen in deze afdeling, aan de secretaris of hij van oordeel was dat de heffing van ½ penney in het pond voldoende was voor 's raads doeleinden, zelfs wanneer de tollen niet werden afgeschaft. De secr. verklaarde dat dit niet voldoende zou zijn, indien de uitgave voor de wegen dezelfde waren als in het afgelopen jaar. Voorgesteld werd dat de behandeling dezer petities zou overstaan tot de volgende vergadering. Een amendement hierop werd ingediend dat de raad nu deze zaak zou afdoen. Het amendement werd aangenomen. Hierop werd besloten door de beslissende stem van de voorzitter, dat alle tollen zouden worden afgeschaft, van de tijd af dat de lopende contracten zullen zijn geeindigd n.l. op 10 September 1905.

Eenparig werd besloten om een belasting van 1 penny in 't £ te heffen, waarvan de helft ten goede moest komen van hoofdwegen en de andere helft aan afdelingswegen of andere doeleinden. De belasting betaalbaar op 1 Juli 1905.

Besloten werd de standaard bank van Z. Afrika te verzoeken, onderworpen aan de goedkeurig van het gouvernement, dat de rekening van de Raad moge overtrokken worden met een som, £500 niet te boven gaande.

Besloten werd de regering om een bijdrage van £400 te verzoeken op het £ voor £ stelsel, voor herstel aan de weg door Cogman's Kloof.

Ingevolge een brief van de heer du Toit werd besloten om voortaan 7s. 6d. per wagen en 2s. 6d. per schotskar, voor droog hout gehakt op de publieke uitspanningen te berekenen. Alsook werd besloten dat de secretaris en belasting ontvanger licenties voor het hakken van hout sullen uitreiken. Met het oog op de ongeschiktheid van het grootste deel van het hout bij de uitspanningen voor bouwdoeleinden werd besloten verlof te vragen van het gouvernement voor het hakken van groen hout.

Er werden nog enige brieven gelezen, betreffende verlofaanvragen. De thesaurier werd gemachtigd om enige rekeningen te betalen.

BREDASDORP.

Notulen van een vergadering, gehouden op Zaterdag, 13 Mei, te 11 uur voormiddags.

Tegenwoordig: De heren W. Scally, C.C., voorzitter, John Taillard, Jacobus Uijs, Jacobus Swart, J. D. Albertijn, en W. Fletcher.

Notulen van de vorige vergadering gelezen en goedgekeurd.

De secretaris bracht ter tafel baten en lasten van de raad, en goedgekeurd.

Brief gelezen van de heer Van Breda, omtrent de opgevulde brug.

(Aangetekend.)

Brief gelezen van de weled. heren Joel Krige en dr. Viljoen.

(Aangetekend.)

Breedte van wegen te blijven overstaan tot de volgende zitting.

De heer Tailliard rapporteerde dat de brug over de Nieuwjaarsrivier, in een slechte toestand is.

Besloten dat de reparatie er van overgelaten wordt aan de heer Taillard en de secretaris.

De volgende rekeningen werden gepasseerd ter uitbetaling:— P. K. Albertijn £2 15s. 9d., C. R. Matthee £6 10s., "Cape Times" £11 6s. 2d., J. van Radt £1 5s.

Brief gelezen van de heer Philip Vermeulen vergoeding vragende voor het breken van zijn disselboom in de drift te Napier.

De secretaris hem kennis te geven, dat de raad aan zijn verzoek niet kan voldoen.

Landbouw Co-operatie.

Een publieke vergadering werd l.l. Zaterdag, de 13de dezer, te Zoutkloof, distrikt Piketberg gehouden, om de zaak van Landbouw Coöperatie te bespreken volgens en overeenkomstig de voorstellen van de heer C. Chiappini.

De heer M. C. P. Brink leidde de vergadering, en de eigenaars der volgende plaatsen waren tegenwoordig, n.l. Zoutkloof, Drommelvlei, Kersefontein, Doornfontein, Izaarskuil, Dwars-in-den-Weg, Platkloof, Banghoek, Viervlei, Onderplaats, Steenbokfontein en enige anderen. Wegens de ploegtijd was de opkomst algemeen klein.

De tegenwoordig zijnde heren waren allen zeer ten faveure van coöperatie, en verklaarden alles in hun vermogen te zullen doen om deselve in werking te krijgen.

Het volgende voorstel werd unaniem aangenomen:—

"Deze vergadering keurt het doel en beginsel van Landbouw Coöperatie goed, dat de boeren van het Zandveld bereid zijn om hartelik samen te werken om te zien hun produkten zo goedkoop mogelik naar de markt te brengen, zijnde gewillig geld voor zulk doeleinde bij te dragen, mits dat de regering van deze Kolonie hen financiele ondersteuning geven zal, en dadelik overgaan zal met het bouwen van harde wegen naar zodanige Coöperatieve middelpunten of centrums als gesticht zullen worden."

Ook werd besloten monster vergaderingen over Landbouw Coöperatie te houden op Donderdag, de 27ste Juli, te Zoutkloof, op de 28ste Juli, te Papkuilsfontein; en het werd beschouwd als wenselik ten einde de samenwerking van het gehele distrikt te verkrijgen om ook een sodanige vergadering te Piketberg dorp te houden.

Een voorlopig comité van acht leden werd gekozen om intussen de zaak aan anderen duidelik te maken en hen bekend te stellen met de vergaderingen, te worden gehouden in Juli. Eenparig besloot de vergadering om de heren C. Chiappini en dr. R. Nobs uit te nodigen die vergaderingen bij te wonen.

MARTH. BRINK,
Voorlopige Secretaris.

GETIJTAFEL.

VOOR TAFELBAAI, MEI, 1905.

MAANSVERANDERINGEN.

Nieuwe Maan, 4 Mei 5.50m. n.m.	Volle Maan., 18 Mei 11.36m n.m.
Eerste Kw., 12 Mei 8.46m. v.m.	Laatste Kw., 26 Mei 4.50m. v.m.

Datum.		Hoogwater. v.m. u. m.	Hoogwater. n.m. u. m.	Laagwater. v.m. u. m.	Laagwater. n.m. u. m.
1	Maandag	1 19	1 38	7 29	7 46
2	Dinsdag	1 54	2 11	8 3	8 19
3	Woensdag	2 27	2 43	8 35	8 51
4	Donderdag	2 59	3 14	9 7	9 22
5	Vrijdag	3 30	3 46	9 38	9 54
6	Zaterdag	4 2	4 19	10 11	10 28
7	Zondag	4 36	4 54	10 45	11 3
8	Maandag	5 12	5 32	11 22	11 42
9	Dinsdag	5 51	6 13	—	0 2
10	Woensdag	6 37	7 4	0 25	0 51
11	Donderdag	7 34	8 10	1 19	1 52
12	Vrijdag	8 50	9 34	2 30	3 12
13	Zaterdag	10 20	11 4	3 57	4 42
14	Zondag	11 43	— —	5 24	6 0
15	Maandag	0 16	0 46	6 31	6 59
16	Dinsdag	1 12	1 36	7 24	7 47
17	Woensdag	1 58	2 20	8 9	8 31
18	Donderdag	2 41	3 1	8 51	9 12
19	Vrijdag	3 22	3 42	9 32	9 52
20	Zaterdag	4 2	4 23	10 13	10 33
21	Zondag	4 43	5 4	10 54	11 15
22	Maandag	5 25	5 45	11 35	11 57
23	Dinsdag	6 8	6 30	— —	0 19
24	Woensdag	6 55	7 22	0 43	1 9
25	Donderdag	7 52	8 24	1 37	2 8
26	Vrijdag	9 0	9 37	2 42	3 19
27	Zaterdag	10 15	10 52	3 56	4 31
28	Zondag	11 24	11 53	5 8	5 39
29	Maandag	— —	0 19	6 6	6 31
30	Dinsdag	0 42	1 3	6 53	7 13
31	Woensdag	1 23	1 42	7 33	7 15

GETIJ BEREKENING.

De tijd van hoogwater bij de hierondergenoemde havens en plaatsen kan benaderend gevonden worden door bij de tijd van hoogwater in de Tafelbaai bij te tellen nevenstaande getallen:—

P. Nolloth.	0 u 9 m	Kowie	0 u 44m.
Simonsb.	0 „ 11 „	O.Londen	0 „ 37m.
Mosselb.	0 „ 43 „	P. Natal	1 „ 7m.
Knysna	0 „ 39 „	Delagoab.	1 „ 51m.
Algoab.	0 „ 38 „		

CO-DO VOOR het schoonmaken, mooier maken en bewaren van de Tanden en het Tandvleesch. Zuivert de adem en MAAKT HET KUSSEN EEN PLEZIER. 1s. 6d. en 2s. 6d. Per Post 1s. 10. en 3s. Van Apothekers en Winkeliers, of Heynes, Mathew & Co. Kaapstad.

14 ... 50 ... Op D... ZAL g... A. ... Paarl, 25 ...

FAMILI... DOOD...

TER liefderi... jeugdige echtg... JOHANNA, g... gelukkige ech... twaalf maanden... ontnomen. De bedroefde ... Britstown, ... Mei, 1905.

Zalig ontslape... Maandag namidd... derdom van 7... moeder, de Wed... hahn, geboren W... Uit naam der ... Worcester, 17 Mei, 1905.

GEV... ONDERWIJ... zeressen voor ... plaatsen tegen ... woning, en ... scholen tegen ... ficeerden, me... Kennis van E... Muziek een aan... Applicaties ... tuigschriften ... e.k. bij de ond... den zijn. Werkzaamhed... het Juli kwarta... A. G... De Pastorie, Prins Albert, 23 Mei, 1905.

Gouvernan... EEN Afrikaan... Gouvernante en... onderwijs kan ... Hollands, Enge... Goede referentie... Schrijf onder ... met opgave van... Postbus 314, Kr...

Onderwijzer... TE Onrust R... Salaris £60 per ... Onderwijs te ... Engels en Muziek... Werkzaamhed... de Juni vacantie. Applicaties m... wone certificaten ... dergetekende ge... of op de 5de Juni... On... P.K...

ONGERES... VERK... Onder Proces ... rech... V... VERLATEN... GELEGEN IN HET DO... CER... IN...

In zake de Petiti... son, in zijn bevoegd... meester van, of ... handelend voor de... teits Raad, voor de ... verlaten Erven, g... Ceres.

Op ZATERDAG, ... des morgen... Voor de Publieke ... zal verkocht worden... 1. Zeker Erf of st... No. 1, in blok P, gel... Vierkante Roeden ... teerd aan MICHIEL J... de 20ste Januari, 185... 2. Zeker stuk gro... in blok P, gelegen te ... Roeden groot, vert... CARL JACOB FRANÇOIS... September, 1857.

TERMEN VAN ... De koopsom zal ... dag der verkoping ... De Afslagers fo... overdrachts gelden... kosten van overdra... de koper worden ge... De eigendomm... kocht, zoals zij zij... de akte van ove... grams, terwijl de ... verantwoordelik ho... kort en afstand doe... er meer is. GEO. ... Kantoor van de Hoof... Kaapstad, 25 Mei...

SCHUTB... In het Schut alh... een rood bonte E... maanden oud, onge... voorloofde tijd. ... voor de 30ste Juni, ... deselve op die datu... kraal alhier verkoch... uur 's morgens. S. J. VA... Malmesbury, 25 Mei, 1905.

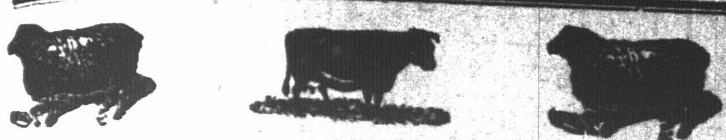

14 Eerste Klas Jonge Ossen en Vaarzen,
50 „ Bastaard Schapen.

Op DINSDAG, de 30ste dezer,
OM 11 URE PRECIES.

ZAL gemeld getal Vee Publiek worden verkocht uit de

Paarlse Markt Kraal.

T. J STEENKAMP.

A. B. DE VILLIERS & Co., AFSLAGERS.

Paarl, 25 Mei, 1905.

FAMILIEBERICHTEN.

DOODBERICHTEN:

Heden ... gedachtenis aan mijn ... echtgenote, PETRONELLA JOHANNA, geboren Steyn, die na een gelukkig echtverbintenis van slechts ... van mij door de dood werd ontnomen.

De bedroefde echtgenoot,
J. M. STANDER, Jr.

Bo... Mei 1905.

Zalig ontslapen in de Here laatsleden Maandag namiddag te 4 ure in de ouderdom van 70 jaren, onze geliefde moeder de Weduwe wijlen George Wiebach, geboren Wulff.
Uit naam der kinderen.
Worcester
17 Mei, 1905.

GEVRAAGD.

ONDERWIJZERS of Onderwijzeressen voor private scholen op plaatsen tegen £36 p.a. en vrije inwoning en voor Gouvernements scholen tegen £60 p.a. voor gecertificeerden, met vrije inwoning. Kennis van Hollands een vereiste, Muziek een aanbeveling.

Applicaties met copiën van getuigschriften moeten voor 20 Juni a.s. bij de ondergetekende ingezonden zijn.

Werkzaamheden te beginnen met het Juli kwartaal.

A. G. du TOIT, V.D.M.
De Pastorie,
Prins Albert,
23 Mei, 1905.

Gouvernante Gevraagd.

EEN Afrikaanse Dame vraagt een Gouvernante en Moeder's hulp, die onderwijs kan geven in Muziek, Hollands, Engels en Fancy werk. Goede referenties vereist.

Schrijf onder motto "Governess," met opgave van vereist salaris, aan Postbus 314, Krugersdorp.

Onderwijzeres Benodigd.

TE Onrust Rivier, dist. Caledon. Salaris £60 per jaar met vrij logies Onderwijs te geven in Hollands, Engels en Muziek.

Werkzaamheden te beginnen na de Juni vacantie.

Applicaties met copiën van gevoce certificaten moeten aan de ondergetekende gezonden worden, vóór of op de 6de Juni, aanst.

H. LOUW,
Onrust Rivier Hotel,
P.K. Bot Rivier Station.

ONGERESERVEERDE
VERKOPING
Onder Proces van het Hooggerechtshof.

VAN

VERLATEN ERVEN,
GELEGEN IN HET DORP
CERES,
IN DE AFDELING CERES.

... Petitie van HENRY CAR... hoedanigheid als de Burgemeester of voorzitter van en ... de Ceres Municipale Raad, voor de Verkoop van zekere verlaten Erven, gelegen in het dorp

Op ZATERDAG, 10 JUNI, 1905,
's Morgens te 10 ure,
Voor de Publieke Kantoren te Ceres ... worden:

... Erf of stuk Grond, gemerkt ... P. gelegen in Ceres, 150 vierkante Roeden groot, vertransporteerd aan ... JOSIAS DE KOCK, op ... 1858.

... stuk grond, gemerkt No. 3, ... gelegen te Ceres, 150 vierkante Roeden groot, vertransporteerd aan ... FRANÇOIS THERON, op de 14de ... 1857.

TERMEN VAN VERKOPING:

De koopsom zal à Contant op de dag der verkoping betaald worden.

De Afslagers fooien, zowel als de verdrachts gelden en verdere onkosten van overdracht moeten door de koper worden gedragen.

De eigendommen worden verkocht zoals zij zijn omschreven in de akte van overdracht en diagrams, terwijl de baljuw zich niet verantwoordelik houdt voor enig tekort en afstand doet van alles wat er meer is.

GEO. A. REYNOLDS,
Hoofdbaljuw.
Kantoor van de Hoofd-baljuw,
Kaapstad, 25 Mei, 1905.

SCHUTBERICHT.

In het Schut alhier bevindt zich een rood bonte Bul omtrent 18 maanden oud, ongemerkt, over de voorgeschreve tijd. Indien niet gelost voor de 10ste Juni, aanstaande, zal dezelve op die datum uit de Schut publiek verkocht worden, om 10 ure 's morgens.

S. J. VAN DER SPUY,
Schutmeester.
Malmesbury,
25 Mei, 1905.

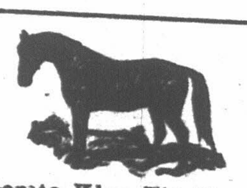

45 Eerste Klas Tip Top Rij- en Trekpaarden.

OP

VRIJDAG, 2 JUNI, aanst.

ZAL de ondergetekende Publiek doen verkopen te Klapmuts Station, bovengemeld getal Ruin en Merrie Paarden, meest allen Koloniaal, van goed ras afkomstig, waaronder verscheidene egale Trek- en Rijpaarden zijn. Zij zijn in goede Conditie en geschikt voor dadelik gebruik. Kom, koop en overtuig uzelven.

CHARLES EDE.

A. B. DE VILLIERS & Co., Afslagers.
Paarl, 26 Mei, 1905.

DE GROOTSTE VERKOOPHUIZEN IN ZUID AFRIKA,

DE ARCADE VERKOOPHUIZEN.

PLEIN STRAAT 74,
KAAPSTAD.

De goedkoopste gelegenheid in Afrika om Meubelen, Pianos enz., te kopen.

DE "ARCADE" VERKOOPHUIZEN,
PLEIN STRAAT 74, KAAPSTAD.

Wij verkopen voor Koloniale Fabrikanten en Invoerders slechts tegen een kleine Commissie (geen winst).

Huishoud Meubelen, Pianos, nieuw en tweede hands.

De uitgezochtste voorraad in Kaapstad.

De koper van Meubelen enz., die ons huis bezoekt, en bij ons hun Inkopen doet, zal hierdoor 50 % besparen. Wij ontvangen dageliks nieuwe partijen goederen.

Bestellingen van Buiten worden stipt uitgevoerd. Alle goederen worden door ervaren mannen ingepakt.

Goede aflevering Verzekerd.

Op verzoek van verscheidenen onzer Clientele, hebben wij schikkingen getroffen voor het plaatsen van alle soorten Koloniale Producten, er kan op de best mogelike prijzen gerekend worden.

Boomkweters zullen bevinden dat onze algemene verkoophuizen de beste gelegenheid zijn voor het van de hand zetten van Vruchten Bomen, geënte Wijnstokken, enz.

De bezendingen moeten franco aan ons Marktgebouw gezonden worden, niet later dan Zaterdag Ochtend, met bepaalde instructies hoe ze verkocht moeten worden.

B. WOOD en Co.,
Afslagers, werkelike Boedelagenten, Taxateurs, enz.
PLEIN STRAAT 74,
KAAPSTAD.

WEGGELOPEN.

OP de 14 de dezer van de plaats van ondergetekende een Roodbruine Ruin Esel, omtrent 7 jaren oud. Heren Schutmeesters en anderen, bij wie zij mocht aangelopen zijn of nog mocht aanlopen, worden verzocht er dadelik kennis van te geven aan de ondergetekende door wien alle billike kosten zullen betaald worden.

J. S. HAUMAN,
Zwartdam,
Achter Riebeeks Kasteel,
Mei, 1905.

KENNISGEVING

DE ondergetekende wenst hiermede het Publiek van Worcester en omstreken bekend te maken dat hij al sinds Januari, 1905, voor eigen rekening handelt en dat de firma van DU PLESSIS & GOOSEN niet meer bestaat, dus houdt hij zich niet aansprakelik voor bezigheid met of door de heer GOOSEN verricht.

J. A. DU PLESSIS.
Worcester,
25 Mei, 1905.

TE KOOP.

GEOCULEERDE Lemoen en Naartje bomen te koop.

P. J. MARAIS,
Blauw Vallei,
Wellington.

LEERLING.

EEN koloniale jongeling van schotse afkomst wenst als leerling te dienen op een grote Plaats in Kaap Kolonie. Zend brieves onder letters K. L. M, aan "Ons Land" Kantoor.

PIANOS

DARTER & ZONEN bepalen de aandacht bij de speciale gerieven die zij aanbieden

VOOR

het kopen van vertrouwbare Pianos, door voorname makers Een Kontante betaling van

Vijf Ponden

en een kleine maandelikse paaiement zal u in staat stellen om dadelik een van hun beroemde PIANOS te hebben. Voor volle bizonderheden, doe aanzoek bij

Darter & Zonen,
tegenover N. G. Kerk,
Adderley Straat, Kaapstad,
Gevestigd 60 Jaar.

KOLONIALE WEESKAMER EN TRUST MAATSCHAPPIJ.

No. 4, KERKPLEIN, KAAPSTAD.

Kapitaal - - -	£20,000
Reserve Fonds -	£119,959.

WAARBORG TAK VAN EERLIJKHEID.

De MAATSCHAPPIJ reikt Polissen uit als Waarborg voor de Eerlikheid, Oprechtheid en Getrouwheid van Trustees, Likwidateurs en Administrateurs, Executeurs en Voogden Datief, Curators Boni, Baljuws, Landmeters, Bestierders en Sekretarissen van Banken, Loges, Assurantie en andere Maatschappijen, Afdelingsraden en Municipaliteiten, Klerken en andere Beambten in dienst van Firma's en Publieke Inrichtingen op voordelige termen.

Deze Polissen worden in ontvangst genomen door de Imperiale en Koloniale Regeringen en alle employeerders door geheel Zuid Afrika.

Vormen van aanzoek, enz., op aanvraag.

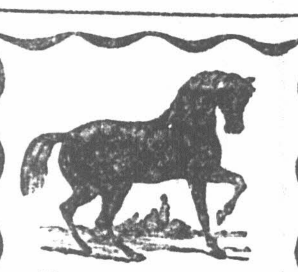

VAN DER PUMP'S
CONDITIE POEDER,
VOOR PAARDEN.

HOUDT PAARDEN ZIEKTE TERUG.
HOUDT ZE IN GOEDE ORDE.
DOET DE MAAG GEREGELD WERKEN.
ZUIVERT HET BLOED.
GENEEST KNIEBOOG KLOVEN,
GEZWOLLEN BENEN,
HOEST, EN INFLUENZA.
In tinnen tegen 2/9 2/- & 15/- per stuk.
Verkrijgbaar bij alle Apothekers en Winkeliers.

LENNON BEPKT.
ENIGE EIGENAARS.

KENNISGEVING

AFDELINGS RAAD CALVINIA
VERLEGGING VAN PAD.

KENNISGEVING geschiedt hiermede in termen van Sectie 152 van Wet 40 van 1889, dat deze Raad voornemens is Zijn Excellentie de Gouverneur te verzoeken het volgende Pad te verleggen, viz: Het publieke Pad dat leidt van Keiskie naar Brakfontein, van een punt van Keiskies-Kop tot aan Brakfonteins Punt.

Personen die objecteren tegen genoemde verlegging worden verzocht zulke objecties schriftelik in te zenden aan de ondergetekende binnen drie maanden, vanaf deze datum.

N. S. LOUW,
Secretaris,
Afdelings Raad, Calvinia
Afdelings Raad Kantoor,
Calvinia, 27 April, 1905.

VERKOPINGEN.

F. LINDENBERG, AFSLAGER.
2 Juni—Nabij De Doorns station, Worcester, bouw percelen en vee.

J. W. STIGHLING, AFSLAGER.
6 Juni—Hopefield, vast- en losgoed.

A. B. DE VILLIERS & CO., AFSLAGERS.
29 Mei—Paarl, vast- en losgoed.
30 Mei—Kuil's Rivier, grond.
30 Mei—Paarl, levende have.
2 Juni—26 Mei, paarden.

A. H. G. TUBES, AFSLAGERS
27 Mei—Robertson, paarden.

PAUL D. CLUVER, AFSLAGER.
30 Mei—Stellenbosch, losse goederen en levende have.

P. C. CILLIERS, AFSLAGER.
3 Juni—Britstown, grond, vastgoed en huisraad.

J. W. MOORREES Jr. & Co., AFSLG
27 Mei—Malmesbury, vastgoed.

J. J. HOFMEYR & ZOON, AFSLAGERS.
30 Mei—Nabij Bellville, muilen en paarden.
31 Mei,—"Stikland," Brackenfel siding, levende have en losgoed.

A. DYASON, AFSLAGERS.
10 Juni,—Ceres, grond. J. J. Hofmeyr en zoon, afslagers.

FRED. WILLMOT, AFSLAGER.
17 Juni—Rietvlei, levende have en losgoed.

J. A. VISSER, AFSLAGER.
14—Juni—Putterskraal Siding, (vastgoed en groot- en kleinvee.

HENRY CARSON, AFSLAGER.
6 Juni, Rietfontein, vee en losgoed.
8 Juni, Beste Weg, vee en losgoed.

G. VAN RHYN EN M. ROOD, AFSLAGERS.
20 Juni, Hartbeest Rivier, vastgoed.

VERDIENSTE

OOGST

HAAR

BELONING

VANZELF IN.

TOEN NECTAR THEE het eerst in de Handel kwam, werd de bepaling gemaakt dat alleen de uitgezochtste gewassen van Indies Celonse en Chinese Theeën met elkaar vermengd zouden worden, om het Merk samen te stellen, dat NU ZO BEROEMD is.

Die bepaling, vele jaren geleden vastgesteld, is trouw nagekomen, met het resultaat, dat NECTAR THEE;

DE EERSTE PLAATS

Inneemt in het hart van de inwoners van Zuid Afrika. Dit, samengaand met haar onveranderde keurigheid van smaak en geur is

Het Geheim

van Nectar's succes.

Drink Delicieuse

NECTAR

Want zij is de

Gezondste,

Versterkendste

EN

Verfrissendste

aller Theeën.

Verkrygbaar bij alle Kruideniers en Algemene Magazijnen door geheel Zuid Afrika in ½'s, ¼'s en 1 lb. Pakjes in theelood en in 1 lb. en 3 lbs. prachtig gedecoreerde Tinnen.

C AND B
CROSSE
AND
BLACKWELL'S
PICKLES,
LEVER-STOPPERED
BOTTLES.
C AND B

DE ZUID-AFRIKAAN
VERENIGD MET
ONS LAND.

ZATERDAG, 27 MEI, 1905.

School-inspekteurs en de Hollandse Taal.

DE HEER M. J. DU PLESSIS, L.W.V. voor Cradock, heeft een opgaaf gevraagd in de wetgevende vergadering omtrent de aanstelling van School-inspecteurs en de kennis der Hollandse taal van al de inspekteurs. Men zal zich herinneren dat de koloniale secretaris herhaaldelik heeft verklaard, dat men niet meer inspekteurs, die Hollands kennen, aanstelt, omdat vele onderwijzers voor die betrekking hebben bedankt. Laten we nu de gegeven opgaaf nagaan:—

(a) De namen der inspekteurs aangesteld sedert 1 Januari, 1900 zijn:—

Bartmann, A. B., M.A.; Bond, W. P., M.A.; Craib, D., M.A.; Craib, J., M.A.; Freeman, W., B.A.; Golightly, T. S., B.A.; Grant, G. C., M.A.; Hobden, E.; Logie, T., Ph.D., M.A.; Macleod, A., M.A.; Porter, N., M.A.; Robertson, J; Russell, W. A., M.A.; Satchel, O. J. S., M.A.; Spurway, E. J., B.A.; Tooke, J. G., BA; Young, J., M.A., B.Sc.

(b) De namen der tegenwoordige inspekteurs die in staat zijn klassen in Hollands tot Standaard VII te examineren, zijn:—

Bartmann, A. B., M.A.; Bennie, W. G., B.A.; Bond, W.P., M.A.; Craib, J., M.A.; Ely, F. Howe, M.A.; Golightly, T. S., B.A.; Hagen, G., B.A.; Hobden, E; Hofmeyr, J. H., M.A.; Logie, T., Ph.D., M.A.; Macleod, A., M.A.; Milne, W., M.A., B.Sc.; Neaks, E., M.A.; Pressly, J. S., M.A.; Rein, T. W., B.A., Ph.D; Robertson, J.; Theron, G. P., B.A.; Watermeyer, C.E.Z., B.A, LL.B.; Young, J., M.A., B.Sc.

(c) Het getal personen, indien enige, aan wie die betrekking van inspekteur werd aangeboden gedurende die tijd, doch die geweigerd hebben ze aan te nemen:—4

Volgens het jongste jaarlikse rapport van het onderwijs-departement zijn er thans 29 school-inspekteurs, waarvan 6 in de Transkei werkzaam zijn.

Laten we de gegeven opgaaf nu wat nader beoordelen. Sedert 1 Januari, 1900, werden 17 inspekteurs aangesteld. Van deze zeventien zijn er 8 wier namen niet voorkomen op de lijst van inspekteurs, die in staat zijn klassen in Hollands tot Standaard VII te examineren. Met andere woorden, bijna de helft van de aangestelde inspekteurs sedert 1900 kennen geen of weinig Hollands. Waar zijn ze geplaatst? We nemen deze informatie uit het jongste rapport van het onderwijsdepartement:—

D. CRAIB:—Kaapstad en Zeepunt.
W. FREEMAN:—Aberdeen, Beaufort West, Jansenville, Prins Albert, Willowmore.
G. C. GRANT:—Britstown, Gordonia, Hay, Herbert, Hopetown, Kenhardt, Philipstown, Prieska.
N. PORTER:—(niet genoemd in 't rapport).
W. A. RUSSELL:—Calvinia, Carnarvon, Fraserburg, Murraysburg, Richmond, Victoria West.
O. J. S. SATCHEL:—Barkly West, Kimberley, Mafeking, Vryburg.
E. J. SPURWAY:—Elliotdale, Idutywa, Kentoni, Willowvale,
J. G. TOOKE:—Libode, Mqanduli, Nggeleni, Tsolo, Umtata.

Men ziet dus dat van de 8, die sedert 1900 werden aangesteld, en die geen Hollands tot Standard VII kennen, vier geplaatst zijn in distrikten waarin bijna uitsluitend Hollands wordt gesproken, twee in de Transkei (waar Kaffers, Hollands en Engels wordt gesproken), één in Kaapstad en omtrent de achtste hebben we geen informatie. Waarschijnlik werd hij aangesteld sedert 't rapport van de superintendent-generaal van onderwijs voor 1904 werd opgesteld.

Indien dit zo is, dan zijn er thans 30 school-inspekteurs, en daarvan worden de namen van 19 gegeven als bevoegd om klassen in Hollands tot Standaard VII te onderzoeken. Dus zijn er volgens deze opgaaf 11, die dit niet kunnen doen.

We zijn natuurlik niet persoonlik bekend met de school-inspekteurs en daarom kunnen we niet oordelen of deze inspekteurs, die in Hollands kunnen examineren, ook Hollands kunnen spreken. De onderwijzers die met deze inspekteurs in aanraking komen, zijn beter in gelegenheid om daarover te kunnen oordelen.

Komende tot het getal personen, die in 4½ jaar tijd geweigerd hebben de betrekking van inspekteur te aanvaarden, dan zien we dat dit slechts 4 is. Daaruit kan men genoeg afleiden, dat het departement geen bizondere moeite kan hebben genomen om personen te krijgen, die goed op de hoogte van de kennis van 't Hollands zijn.

De gevolgtrekkingen laten we aan onze lezers over. Maar dit is zeker, wij, als een Hollands sprekende bevolking in de Kaapkolonie staan niet genoeg op onze rechten, wat betreft onze taal. We horen te min daarvan in het parlement, en op onze publieke vergaderingen. In dit verband verwijzen we naar hetgeen in Wallis thans op taalgebied geschiedt, zoals in een "allerlei" verhaald.

ALLERLEI.

De Taalkwestie in Wallis en Zuid Afrika.

Door een staatsinspekteur van scholen in Engeland, zijn in een ontwerp voor het onderwijs in Welsch, op scholen in Wallis, de volgende voorzieningen voorgesteld. Het land zal worden verdeeld in streken waar alle inwoners of bijna alle inwoners Welsch spreken en andere streken, waarin onderwijs in de taal zal worden gegeven. In de zuiver Welsche streken zal het medium van onderwijs op elementaire scholen het Welsch zijn, doch aanbevolen wordt één uur per dag les te geven met Engels als medium. Al wat voorts tussen onderwijzers en leerlingen zal gesproken worden, zal geschieden in het Welsch, terwijl ook bij sports, spelen en zingen Welsch zal gesproken worden.

Op de eigenlik lagere scholen zal in de eerste klasse één uur per dag Engels het medium van onderwijs zijn, in de beide volgende klassen Engels voor een derde, Welsch voor twee derden, terwijl wordt voorgesteld, om in de 4 hogere klassen aan Welsch en Engels evenveel tijd te geven.

"De N.R.Ct." waaruit wij het bovenstaande putten, schrijft, dat men een sodanig stelsel eens moet leggen naast het vergelijk in de Vrijstaat getroffen, en naast het kabaal dat Engelse bladen maken over de regeling tussen "Het Volk" en "de Verantwoordeliken," omdat eerstgenoemde Hollands tot medium van onderwijs wenst in de lagere klassen, en Engels in de hogere klassen. "Als de Afrikaners maar zoo op hun stuk stonden als de Welschen in Wales" zo schrijft genoemd blad.

De Parlementsleden van Beaufort West.

Enige maanden geleden werd bericht, dat er in 't distrikt van Prins Albert goud was ontdekt, en een maatschappij werd gevormd om deze goudvelden te prospekteren en te ontwikkelen. Het prospektus van deze maatschappij werd gepubliceerd met de namen van de heren Weeber en Cronwright-Schreiner, L.W.V.s voor Beaufort West, als leden van de voorlopige direktie. In een brief, enige dagen geleden in *Ons Land* gepubliceerd, zei de heer Schreiner, dat zijn naam op deze direktie was geplaatst zonder zijn toestemming, en dat hij zijn naam had teruggetrokken, zodra hij het prospektus zag, omdat hij van gevoelen is, dat het beter is voor een parlementslid om zijn naam niet op deze wijze aan een zodanige maatschappij verbonden te hebben. Naar we vernemen heeft de heer Weeber ook zijn naam teruggetrokken nadat hij vrienden erover had geraadpleegd.

Beide heren verklaarden dat ze hoegenaamd niets tegen de bedoelde maatschappij hadden in te brengen, en in geen opzicht haar wilden benadelen. Naar we vernemen zijn er sommigen van hun kiezers, die hun handelwijze in deze afkeuren. Dit is onzes inziens onbillik. Direkteur te zijn van een prospekteer maatschappij is één ding, en het mag op zichzelf genomen een heel goed ding zijn, doch om een kiesafdeling in 't parlement te vertegenwoordigen is iets geheel anders, en het is verkeerd deze twee dingen met elkaar te willen verenigen.

Parlementse Praatjes.

Kaapstad, 26ste Mei.

Die groenspan is druk besig. Hul het die week al aande oek gesit, en nog morre voormiddag daarbij.

Die begroting neem lank. Gisteraand en van middag was die brandsiekte wet onder bespreking. Daar is 'n selekt komité oor die saak, en ek siet met verlange uit naar die rapport.

Die rooispan maak oek op ver die verlore tijd. Hul sit al dag en doet belangrik werk. Die rapport van die selekt komité omtrent die prijs van levensmiddele is ter tafel. Dit is 'n lijvig stuk en trek nog al veel aandag.

Witmot het sijn gevoele gegé oor Kaapse brandewijn—maar hij kon nie oordeel, soals deur Oom Manie van Zijl dadelik werd aangetoon.

Witmot behoort sig te skaam om so maar sonder grond 'n belangrik produkt van die land te veroordeel. Maar wat kan 'n mens anders van hem verwag?

JAN KRIEGER.

AANSTELLINGEN,

(Uit de *Gazette*.)

Als A. R. M.:
1 D. G. Tennant, Cradock.
2 W. A. de Vos, George.

Als Vrederechters:
1 W. Pickering, Kimberley.
2 H. Bower, Wijnberg.

Als Assistent Veldkornet:
I. W. Ferreira, wijk no. 6, Baviaanskloof, afdeling Willowmore.

LAAT U NIET MISLEIDEN.

Aarzel niet "Neen" tot uw winkelier te zeggen als hij u een namaaksel aanbiedt van Chamberlain's Hoestmiddel. Het kent zijn gelijke niet in de markt wegens zijn prompte genezingen van hoest, kou, croup en kinkhoest. Het doet goed, dit medicijn aan te w... Overal verkrijgbaar.

STADS NIEUWS.

Verscheidene malen is de brandweer nu al uitgeroepen op een vals alarm. Langs de straten vindt men bussen, die in verbinding zijn met de brandweerstations en van waar men het alarm kan geven in geval van brand. Moedwillige personen hebben van deze toestellen gebruik gemaakt terwijl er geen brand was. Het publiek behoort de politie bij te staan om sulke kwaaddoeners te vangen. Zij verdienen een geduchte straf.

Verleden Dinsdag werd het lijk van een gekleurd kindje gevonden aan de helling van de berg achter Zeepunt. Het lijke was in oude doeken gerold. De politie heeft de saak nog in handen.

Heden avond vindt de gewone wekelikse vergadering plaats van de C.J.V. in verband met de Adderleystraat kerk. De vergadering begint te 7.30 in de consistorie kamer en is van godsdienstige aard. Het program bevat:—muziek, jongej. Volsteedt; recitatie, D. Bosman; debat, A Snijman en H. v. d. Walt—onderwerp: Wie wekt onze verwondering meer Josef of Daniel?

Donderdag middag spoelde het lijk van een van de twee jongens, die op Zondag, 14 deser verdronken bij het omslaan van een boot, waarin zij met drie anderen waren gaan varen, te Drieankerbaai aan Het lijk werd herkend als dat van Thomas Turenis.

Op Maandag 29 deser zal het Vrouwen Vereniging Congres beginnen en op de twee volgende dagen voortgezet te worden. Ds. Botha van Stellenbosch heeft goedgunstiglik beloofd de openings toespraak te houden en wel Maandag v.m. om 12 ure; in de grote saal van het Hugenoten gebouw. Bij deze gelegenheid zal er toegang verleend worden aan alle belangstellenden. Ook heeft de edele heer Hofmeyr beloofd een woord tot de leden van het Congres te richten op Woensdag morgen te 10.15. Een van de Kaapstadse predikanten zal na afloop van het Congres een woord spreken. Er zijn verscheidene zeer belangrijke beschrijvingspunten ingezonden door de verschillende takken om op het Congres behandeld te worden.

Een geval van pokken is ontdekt te Groenstraat 12 alhier. De regering heeft kennis gegeven, erop wijzende dat inenting noodsakelik is. Stappen zijn door de regering en de stadsraad genomen om het verspreiden van de ziekte tegen te gaan.

Een vergadering van de Ned. Ger. Kerk Debat Vereniging zal heden avond te 8 uur gehouden worden in de Consistorie kamer in de Bureaustraat. Op het programma komen de volgende nummers voor: 1 viool solo, mej. Volsteedt; 2 recitatie; 3 debat, opensar de heer De Vos en opponent de heer Hutton. Leden en vrienden worden hartelik uitgenodigd tegenwoordig te zijn.

Op de op Donderdag 11. gehouden vergadering van de Kaapstadse stadsraad stelde de heer Duncan Baxter voor om de burgemeester te vragen de regels van orde strenger toe te passen op de vergaderingen van de raad, door vele leden sich schuldig maken aan gedrag in de vergaderingen, dat de raad geensins tot eer strekt, maar zou kunnen oorzaak zijn, dat het publiek niet langer dat vertrouwen in zijn besluiten en handelingen zou stellen als voorheen het geval was. Op dit voorstel ontstond er een lange discussie, en het voorstel werd alleen ingetrokken, toen de meerderheid der leden gespoken en verklaard had dat het toch niet ging haar eigen handelwijse self te veroordelen.

Donderdag avond had in de Ned. D. Gr. Kerk te Maitland de ordening plaats van Dr. Haarhoff. Een talrijk gehoor was aanwezig. Ds. F. K. Roome opende de plechtigheid met een kort gebed, terwijl ds. Marchand een zeer welsprekende en toepasselike preek hield naar aanleiding van Numeri XI vers 29. Nadat dr. Haarhoff de gebruikelike vragen bevestigend had beantwoord, beklom hij de preekstoel en beval de gemeente aan Ps. 46 vers 3 ter harte te nemen, alle aanwezigen bedankende voor hun tegenwoordigheid. De plechtigheid werd met koorsang besloten.

Op deselfde vergadering werd medegedeeld, dat de nieuwe stadhuis gebouwen binnen kort door de contrakteurs afgeleverd zouden worden. De formele opening ervan zal waarschijnlik op de 25ste van aanstaande maand plaats vinden. De kwestie van de stoelen om in de nieuwe gebouwen te plaatsen werd andermaal besproken en het was weer een erg warme discussie. Eindelik werd besloten de publieke werken commissie te gelasten de tender van de heren J. C. Smith & Co., op zijn merieten te beschouwen, met macht om het aan te nemen. Onder de bespreking gebeurde een heel naief doorval. De stoelen waarop de raadsleden zaten, werden door sommigen goed- door anderen afgekeurd, toen met eens een luid "karrr" vernomen werd Allen keken verbaasd op; menigeen schrok; een bleek gelaat hier en daar verried het vermoeden, dat een pistool schot gelost was. . . . . Een der raadsleden echter stond op en zei heel droog: Meneer de burgemeester, 't is maar net dit, de stoel waarop ik sat is onder haar last besweken. Dadelik heerste er een andere geest.

GEMENGD NIEUWS.

LUCHTVAART. — Een luchtschip maatschappij is te New York opgericht met een kapitaal van £600,000. Aan het hoofd van de maatschappij staat kapitein Baldwin, wiens luchtvaartuig verleden jaar enige succesvolle tochten bij de wereldtentoonstelling te St. Louis maakte.

ASBESTOS.—Enige monsters asbestos van de Transvaal zijn door deskundigen in Engeland en Amerika onderzocht. Dit artikel vindt een goede markt in Engeland tegen £25 per ton en in Amerika tegen £15 per ton.

VASTGOED. De gebouwen van de Robinson Bank in Johannesburg werden Donderdag opgeveild, maar niet verkocht, daar het hoogste bod slechts £24,000 was. De afslager was gewillig het eigendom voor £25,000 van de hand te zetten, maar niemand wilde die prijs geven. De waardering van het eigendom was £32,000.

PROFESSOR IN DE RECHTEN.—Dr. W. A. MacFayden, M.A., L.L.D. (aan de Kaapse universiteit), die de laatste drie jaar te Pretoria als advokaat praktiseerde, is aangesteld als professor in de rechten bij het Rhodes University College, Grahamstown. De college raad heeft besloten tot een voornaam deel van zijn werk te maken de voorbereiding van studenten voor de verschillende wetsexamens afgenomen door de Kaapse universiteit, zowel als het geven van onderricht in de grondbeginselen van de rechten op een alleszins systematise en wetenschappelike wijze, vooral ten opsichte van het Romeinse en het Romeins-Hollandse recht. (Reuter).

THOMAS MOORE VIERING.—A.s. Maandagavond zal er een uitvoering gegeven worden in de Zaal der Ned. Ger. Kerk te Kaapstad, alwaar eerste artisten zullen optreden, ter herinnering van Thomas Moore.

NIEUWE WETTEN.—In de jongste uitgave van de *Gouvernements Gazette* worden de volgende wetten, als door de wetgeving in deze sessie aangenomen, afgekondigd: de Groen- en Zeepunt municipaliteitsraads spoorweg waarborg wet, de Glen Grey amendement wet, de wilde bloemen beschermings wet, de dorpsbestuur wet amendement wet, de koopvaardij wet en de Somerset West Strand spoorweg municipale waarborg wet.

DE MICA MIJN NABIJ KENHARDT.—De "V. W. Nieuwsbode" verneemt, dat de plaats Narougas Noord, Kenhardt distrikt, behorende aan de heer Harvey, verkocht is aan de De Beers voor £15,000. Zoals bekend heeft deze plaats een naam verkregen voor de aldaar in grote hoeveelheid gevonden Mica.

BUILENPEST.—In de 24 uren eindigende te middernacht van 23 Mei zijn er 2 gevallen van pest ontdekt te Mossa, Queenstown; 2 gevallen te Oost Londen, een naturellen vrouw in Buffalostraat en een naturel, die in dienst was van de ontsmetting staf; één geval op de 20ste deser bij een naturel die te Oost Londen, in het suspectie kamp was toegelaten en in de 24 uren, eindigend te middernacht op 25 deser een Europeaan aangetast, wonende op het Marktplein te Oost Londen.

JAPANSE GOUDMIJNEN.—In de tijd toen de val van Port Arthur nog een onvoldongen feit was, en Japan geld nodig had om het beleg met kracht te kunnen voortzetten, werden plotseling in dat land goudmijnen ontdekt. Thans behoeven in Japan geen goudmijnen meer ontdekt te worden, om vertrouwen te krijgen op de buitenlandse geldmarkt, hun overwinningen hebben daarvoor thans gezorgd. En nu komt dan ook uit Tokio het bericht, dat het onderzoek van deskundigen in verband met die verbazend rijke goudmijnen *teleurstellend* is geweest, met andere woorden dus: er zijn geen goudmijnen in Japan.

BREDASDORP.—Op de 16de deser vond te Bredasdorp het huwelik plaats van de heer Rutgert van Huysteen, van Knysna, met mej. Maggie Roux, van Bredasdorp. De bruid werd in de kerk gebracht door haar oom, de heer J. F. Eksteen, en de zuster van de bruid mej. Florence Roux, en de heer Jacobus Swart waren strooimeisje en strooijonker respektievelik. Na afloop van de plechtigheid in de kerk ging men naar de woning van de dames Eksteen, bij wie de bruid als kind in huis was. De vele vrienden en vriendinnen werden goed onthaald. Vele telegrammen van gelukwensen werden ontvangen en flinke speechen werden gemaakt, o.a. door ds. Viljoen. Na de receptie vertrok het jonge echtpaar naar Knysna—(Cor.)

DEMOKRATISE HUWELIKEN.—De dochter van President Roosevelt is verloofd met de heer Beveridge, thans lid van de Amerikaanse senaat. Deze begon zijn loopbaan op twaalfjarige leeftijd als boeren knecht achter de ploeg, werd op zijn veertiende jaar arbeider bij een spoorweg maatschappij en op zijn vijftiende jaar cabdrijver. Daarna volgde hij het onderwijs in een volkschool, studeerde verder en werd advokaat.

De nicht van de bekende miljoenair Carnegie zal in het huwelik treden met zekere heer James Hever, gewezen koetsier van de miljoenair. Deze verzekert, dat hij liever een braaf oppassend man als echtgenoot voor zijn nicht wenst, dan een arme onbeduidende hertog.

VICTORIA COLLEGE.—In de *Education Gazette* van 19 deser komt het volgende voor:—"De raad van het Victoria College heeft als nieuwe professor in de physica gekozen de heer W. E. Malherbe, B.A.B., Sc, principaal van de Franschhoek hogere school. De heer Malherbe werd te Franschhoek aangesteld in Juli 1897, toen de school verhoogd werd tot de A1 klasse. Het aantal kinderen was aan het afnemen geweest, en stond op 120, toen hij benoemd werd; maar onmiddellik begon een gelijdelike vooruitgang, en deze vooruitgang duurde onafgebroken voort ten spijte van de oorlog, met het gevolg dat de school thans een van de beste hogere scholen is in de Kolonie, met 336 kinderen op de boeken. Als 's heren Malherbe's pogingen in zijn nieuwe kring met even veel succes bekroond worden als die te Franschhoek, zal Victoria College geen reden hebben om zijn keuze te betreuren."

BRANDZIEKTE WET. — Publieke Vergadering gehouden te Sutherland op 20 Mei 1905, werd bijgewoond door sowat seven en seventig veeboeren en belanghebbenden. Tot voorsitter en secretaris werden gekozen de heren A. J. Visser, De Vos en J. V. Meiring respektievelik. De voorzitter maakte in korte bewoording het doel der vergadering bekend, n.l. om samen te werken met de veeboeren in de Oostelike Provincie om bij het gouvernement aan te dringen gevolg te geven aan de resoluties gepasseerd op de Beaufort West Conferentie met betrekking tot de brandziekte wet, De volgende resolutie, voorgesteld door de heer Gert van Wijk, gesecondeerd door de heer J. Jordaan, werd eenparig aangenomen:—"Deze vergadering besluit om het parlement dringend te versoeken, het besluit genomen op de conferentie te Beaufort West nog in deze sessie in behandeling te brengen en de concept wet, door de heer P. de Wet voorgesteld en daar aangenomen, in werking te stellen." De heren A. J. Visser en B. von M. Louw werden benoemd tot een commissie om de resolutie te versenden.

DE KERK.

PREEKBEURTEN.

ZONDAG, 28 MEI, 1905.

Grote Kerk.—'s Morgens 10.30 ure, (Hollands), en 's nam. 4.15ure (Hollands), ds. J. P. van Heerden; 's avonds 7 ure (Engels) ds. Z. J. de Beer.
Zondagschool 3 uur nam.
Zeepunt.—'s Morgens te 10.30 ure (Hollands), en 's avonds 7 ure (Engels) ds. F. X. Roome.
Papendorp.—'s Morgens, te 10.30 ure ds. Z. J. de Beer, en 's avonds 7 ure ds. C. Spoelstra.
Maitland. —'s Morgens 10.30 ure en 's avonds 7 ure dr. Haarhoff.
Hanoverstraat Kapel—'s Morgens 10.30 en 's avonds 7 ure eerw. A. Dreyer.
Roggebaai.—'s morgens 10 ure, en 's avonds 7 ure, eerw. J. Knobel.
Observatory.—Tauton Zaal, 's Morg. 10.30 ure en 's avonds 7 ure eerw. B. Pienaar.
Wijnberg.—'s Morgens 10.30 ure (Hollands), en 's avonds 6.30 ure (Engels) ds. J. G. de Bruijn.
Philippi.—'s Nam. 3 uur, ds. J. G. de Bruijn.
Retreat. — 's Namidd. 3 uur, eerw. A. Weich.
Claremont.—'s Avonds 7 ure eerw. A. Weich.
Nieuwe Kerk Breestraat.—'s Morgens 10.30 ure, en 's avonds 6.30 ure ds. D. J. le R. Marchand.
Parow. — Hoogendoorn Zaal. 's Morgens 10.30 ure en 's avonds 6.30 ure gewone diensten.
Ned. Ger. Kerk, Drie Anker Baai.—'s Morgens 10.30 ure (Hollands), en 's avonds 7 ure (Engels.), ds. N. J. Brummer, M.A.
Zondagschool 3 ure.
St. Stephens.—'s Morgens 10 ure en 's avonds 6.30 ure ds. M. C. Botha.
Ned. Ger. Kerk, Buitenkantstraat Zaal, Engelse diensten, 's morgens 10.30 ure eerw. J. M. Russell, en 's avonds 7 ure ds. G. H. van Lingen.
Evang. Lutherse Kerk, Strandstraat. 's Morgens 10.30 ure (Hollands) ds. F. J. Retief; 's avonds 6.30 ure (Engels.) ds. O. S. Morgan; Zondagschool 3 ure. Maitland: 's avond 7 ure (Engels) F. J. Retief; Zondagschool 3 ure. Observatory Road, Zondagschool 3 ure.
Vrije Protestantse Kerk, Houtstraat. avonddienst te 7 ure, door eerw. R. Balmforth. Onderwerp: "The Choice of friends."

GELUKKIGE ONTDEKKING.

Vele lijders aan rheumatisme hebben met vreugde ontwaard dat zij veel verlichting verkregen door Chamberlain's Pijn Balsem aan te wenden. Een permanente genezing kan verkregen worden door met het gebruik van dit middel gedurende enige tijd voort te gaan. Overal verkrijgbaar.

Telegrammen

(REUTER BERICHTEN.)

OVERZEES.

Stoomboten.

Londen, 24 Mei.—De "Goorka," op de thuisreis, kwam Dinsdag morgen om 5 uur te Teneriffe aan, terwijl de R.M.S. "Kenilworth Castle," op de thuisreis Dinsdag morgen om 7 uur te Madeira aankwam.

Londen, 25 Mei.—De R.M.S. "Kilfonan Castle," op de uitreis, vertrok Woensdag om 12 uur 's middags van Madeira.

Tonelen in het Rijksparlement.

Londen, 22 Mei.—Maandag middag zeide de heer Balfour in het lagerhuis in antwoord op een vraag van de heer E. J. Soares, lid voor Barnstaple, dat de regering nog niet de kwestie had overwogen, betreffende machtiging der Britse vertegenwoordigers op de in 1906 te houden koloniale conferentie, om de kwestie van wederkerige voorkeur tarieven tussen moederland en koloniën al dan niet te bespreken. Het scheen echter, volgens de premier onmogelik voor enige regering om de discussies der conferentie tebeperken, en zulks te meer voor een regering die een nieuwe unie wenste tussen Groot Brittanje en de koloniën.

Na enig debat stelde Sir Henry Campbell Bannerman de verdediging van het huis voor, om de aandacht te vestigen op de mededeling van de heer Balfour, volgens wie de koloniale voorkeur kwestie wel zou mogen worden besproken op de conferentie van 1906, voordat het land de gelegenheid had gehad zijn mening daarover uit te spreken.

Daarna trachtte de heren Austen Chamberlain (kanselier van de schatkist), Brodrick (secretaris voor Indie), en nog andere leden te spreken, doch allen werden uitgebruld. Dit uitjouwend toneel duurde ruim één uur en in het eind was de speaker verplicht het huis te verdagen.

Toen Sir Henry Campbell Bannerman de verdaging van het huis had voorgesteld, rees de heer Lyttelton op, om te antwoorden. Hij werd echter ontvangen met het geschreeuw van "Balfour" van de banken der oppositie. Er ontstond een toneel van verwarring, dat voluit 10 minuten aanhield, aan het einde waarvan de heer Lyttleton weder ging zitten zonder te hebben gesproken.

Motie van Censuur.

Londen, 23 Mei.—Het lagerhuis was propvol toen de zitting Dinsdagmiddag geopend werd, en de heren Balfour en Sir Henry Campbell Bannerman werden bij hun binnenkomst ontvangen met buitengewone ovaties hunner respektieve partijgenoten. De liberale leider vroeg de heer Balfour of hij een dag wilde vaststellen voor de bespreking ener motie van censuur, met het oog op de verwarring die veroorzaakt was door de jongste verklaringen van ministers in verband met de fiskale kwestie en de koloniale conferentie.

De premier antwoordde dat hij geen bezwaar ertegen had, om een dag te bepalen voor een zodanige discussie, mits hij verzekering gegeven werd, dat het debat behoorlik en eerlik zou worden gevoerd. Een datum zou later worden vastgesteld.

Werkstaking.

Londen, 23 Mei.—Daar de werkgevers op het laatste ogenblik geweigerd hebben de werkstakers weder in dienst te nemen, is de staking der cabdrijvers in Chicago opnieuw uitgebroken. Oproeren hebben weder plaats gevonden.

Politiek na Gegeten en ook Gedronken te Hebben.

Londen 23 Mei.—Graaf Onslow Presideerde heden avond het jaarlikse Zuid Afrikaanse eetmaal in het Metropole hotel. Er waren veel Zuid Afrikaners. De heer Lyttelton had schriftelik zijn leedwezen betuigd, dat het hem onmogelik was het Huis te verlaten, daar verdelingen elke minuut mogelik waren.

Sir Charles Metcalfe, die de toast op Rhodesia beantwoord zou hebben, was ook afwezig, wegens een aanval van malaria. Sir Albert Hime, die de toast instelde op "de Parlementshuizen," geloofde dat het Natalse parlement in waardigheid en decorum het rijksparlement enige punten voor zou kunnen geven en het zelfs dan nog zou kunnen winnen. Sprekende over de nieuw Transvaalse constitutie zeide Sir Albert, dat zelfs, al waren er fouten in, ze toch in elk geval edelmoedigheid verried. Ze was bijna gelijk aan die, welke veertig jaar geleden was toegekend aan Natal, en wat goed genoeg was voor Natal en de Kaapkolonie, was ook goed genoeg voor Transvaal.

Lord Onslow stelde de toast in op "de voorspoed van Verenigd Zuid Afrika" en zeide dat de wolken die over Zuid Afrika hadden gehangen, nu waren weggetrokken. Er was nu geld genoeg in Transvaal voor al het nodige. In de Kaap was het finantiële vooruitzicht beter, zoals ook in andere staten van Zuid Afrika het geval was, en de Kaapkolonise Premier bekleedde die positie thans met hartelik goedvinden zijner landslui. In Transvaal stond men op het punt om de beste verwachtingen betreffende de finantiële toekomst, verwezenlikt te zien. De welvaart van Zuid Afrika was in waarheid de welvaart der grote goudindustrie. Daarvan hingen alle Zuid Afrikaanse koloniën af, en de, gehele welvaart van Boeren en Britten. Geen land had zich na een grote oorlog sneller hersteld dan Zuid Afrika, en hij dacht, dat allen nog zouden leven, om de dag te zien, waarop Zuid Afrika zou behoren tot de meest welvarende en grootste landen onder de Britse vlag.

Sir William Arbuckle, de toast beantwoordend namens Natal, legde nadruk op het belang van kolonisatie door blanken, en zeide, dat Zululand vele acres uitstekend bouwland bevatte, die, naar hij hoopte spoedig voor gebruik van Europeanen zouden worden beschikbaar gesteld. Hij noemde Natal imperialisties tot in de nieren.

Geharrewar over de Oorlogsbijdrage.

Londen, 24 Mei.—Bij het Woensdag in het lagerhuis gehouden debat over de begroting, zeide de heer Dillon (Oost Mayo) dat het dwaas was om te geloven, dat Groot Brittanje ooit de Transvaalse oorlogsbijdrage zou krijgen. Tenzij die eis werd losgelaten, meende hij, dat een grote agitatie in Transvaal zou worden op touw gezet tegen de betaling.

De heer Ritchie (Croydon) zeide, dat een taal als die van de heer Dillon direkte ophitsing was, om de bijdrage niet te betalen.

De heer Joseph Chamberlain zeide, dat hij geen reden had om te geloven, dat de personen, waarmede hij de bijdrage geregeld had, van insicht waren veranderd. Ieder hunner werd door zijn eer gedwongen om te doen, wat hij kon doen, om de overeenkomst te handhaven. Er was geen reden om aan te nemen, dat Groot Brittanje niet uiteindelik de gehele om zou verkrijgen.

Na verder debat stapte men van het onderwerp af.

Amerikaanse belangen in het Verre Oosten.

Londen, 25 Mei.—De heer Taft, minister van oorlog der Verenigde Staten, presiderend op de te Columbus gehouden conventie van de republikeinse staat Ohio, zeide, dat de Verenigde Staten eisten te worden gehoord over de nieuwe kwesties, die gerezen waren in het Verre Oosten, daar de handel der Verenigde Staten daar toenam, en deze de bezitters waren der Philippijnen, welke de Verenigde Staten zeker voor een geslacht en mogelik nog voor verscheidene geslachten zou behouden.

De Koloniale Conferentie.

Londen, 25 Mei.—De heer Balfour deelde Donderdag middag in het lagerhuis mede, dat er geen voorzieningen gemaakt waren voor de vertegenwoordiging der Kroonkolonien of Indië op de Koloniale conferentie die volgend jaar zou worden gehouden. Wat betrof de voorkeur politiek zou de Britse regering geen meerdere voorstellen op de conferentie maken, dan zij deed op de vorige conferentie in 1902.

Duitsland en Marokko.

Londen, 25 Mei.—Reuter seint uit Fez dat graaf Tattenbach, de speciale Duitse gezant, de Sultan van Marokko heeft medegedeeld dat een aantal Duitse financiers bereid zijn een belangrijke lening te sluiten, tegen lage interest en zonder securiteit.

Draadloze Telegrafie.

Londen, 26 Mei.—Het Australies Gemenebest beschouwt het verreikend schema, om Australië, Nieuw Zeeland en de afgesonderd liggende eilanden door draadloze telegrafie te verbinden.

De Motie van Censuur in het Rijksparlement.

Londen, 25 Mei.—De eerste minister heeft Dinsdag bepaald als dag voor bespreking der motie van censuur in verband met de ministriële toespraken over de Koloniale conferentie en de fiskale kwestie.

KAAPKOLONIE.

Een Slaperig Zeeman.

Oost Londen, 24 Mei.—Bij het onderzoek naar het verlies van de trawler "Star of the East" verklaarde Charles Johnson, officier van de trawler, dat hij in slaap gevallen was bij het roer toen het schip strandde. Hij erkende verder ook verantwoordelik te zijn voor het verlies van de trawler Osborne, die enige maanden geleden strandde. Bij die gelegenheid was hij eveneens in slaap gevallen bij het roer. Johnson werd daarop gearresteerd volgens de bepalingen van de koopvaardij wet en zal morgen voorkomen.

De Spoorweg Kwestie.

Port Elisabeth, 25 Mei.—Zaterdag avond werd hier een monster vergadering gehouden waarop de houding van de heren Dr. Jameson en James Searle, met betrekking tot de spoorweg debatten in 't parlement, werd ondersteund. De vergadering was tegen het voorstel van de heer Whitaker, L.W.V., en verklaarde dat Port Elisabeth als een man was ten gunste van de ratificatie van de spoorweg conventie en van gelijke tarieven tot Springfontein.

De Strijd tussen Oost Londen en Port Elizabeth.

Oost Londen 26 Mei.—Een openbare vergadering zal Vrijdag avond gehouden worden om te protesteren tegen de insinuatie van de eerste minister in zijn rede in het parlement op Dinsdag l.l. dat n.l. het verzoek van de Kamers van Koophandel aan de plaatselike leden van het parlement om de voorstellen van de spoorweg conferentie tegen te staan niet zijn vertegenwoordigen de inzichten van de grote massa kiezers. Alle partijen in de stad zijn het hierover volkomen eens

Regen en Guano.

Piquetberg, 26 Mei.—Heden morgen zijn hier welkome regens gevallen.

Het bericht dat de prijs der guano door het parlement verlaagd is zal hier een gunstige indruk maken.

Bedriegelike Handelwijze.

Grahamstad, 26 Mei.—Het voorlopig onderzoek werd gisteren begonnen in de zaak tegen Nicholaas Johannes Grobelaar, welke beschuldigd staat goederen gekocht en betaald te hebben met een cheque ter waarde van £45. Deze cheque was getrokken door C. J. Visser ten gunste van R. D. Smith, welke naam beschuldigde had opgegeven de zijne te zijn en waarmee hij de cheque ook geendorseerd had. De zaak werd uitgesteld tot 3 Juni, wanneer generaal Christiaan de Wet en de heer C. J. Visser van de O.R.K. gedagvaard zijn als kroongetuigen.

TRANSVAAL

Banket ter Eere van Lord Selborne.

Eetmaal Toespraken.

Pretoria, 24 Mei.—In de zaal van de Pretoria Club werd heden avond door de inwoners van Pretoria een banket gegeven ter ere van Lord Selborne. De burgemeester, de heer A. Johnston, presideerde een vergadering van meer dan 300 personen. Een feit dat in 't oog liep was de vriendelike gevoelens waarmede de Afrikaanders de aankomst van de nieuwe hoge commissaris verwelkomden. De toast op "de Imperiale troepen en op de vrijwilligers" werd beantwoord door generaal Stephenson.

Advokaat J. Smuts stelde de toast in op "het land waarin wij leven."

Hij zeide dat Z.E. op een zeer gelegene tijd was aangekomen. Vele zaken hadden hen in 't verleden van elkaar verwijderd gehouden, die door de aankomst van Z.E. niet meer bestonden. Zij allen wensten thans Zuid Afrika verenigd te zien tot één grote natie. Daartoe was een grote leider nodig, een man die allen konden volgen. Hun hoop was dat Lord Selborne die man zou blijken te zijn. Z.E was thans in de gelegenheid gesteld om zijn naam als leider en staatsman in de geschiedenis te doen vestigen als een man tot wie allen opzagen om het evenwicht tussen de verschillende secties der bevolking te bewaren. Deed hij sulks, dan kon hij verzekerd zijn van hun aller ondersteuning.

De hoofdrechter antwoordde en zeide dat Zuid Afrika een land was dat selfs vreemdelingen in hoge mate aantrok. Het was een land van strijd, een land van incidenten en geschiedenis. De nieuwe hoge commissaris zou uitvinden dat een karakteristieke eigenschap van het volk plaatselik patriotisme was. De burgemeester stelde de toast in op de "hoge commissaris" en zeide dat Boer en Brit hun geschillen hadden, doch op het punt der naturellen kwestie waren allen verenigd. Men was siek van het woord "reconciliatie" en wenste slechts een billike en rechtvaardige behandeling. Het noemen van Sir Arthur Lawley als de bekwame luitenant van de hoge commissaris werd met luid applaus ontvangen.

In antwoord op deze woorden seide Lord Selborne dat, indien de warme gevoelens van sympathie welke hem betoond waren bij zijn vertrek slechts die van zijn welkom nabij kwamen, hij sich meer dan beloond zou achten. Hij was blijde dat men met lof over Sir Arthur Lawley gesproken had, want hij wist dat deze sulks verdiende. Z.E. kende geen trotser positie, behalve die van premier, dan die als hoge commissaris van Zuid Afrika omdat het een wondervolle sfeer van verantwoordelikheid gaf. Hij wees verder op de marine en haar verbazende groei welke hij hoopte dat altijd zou blijven voortduren. Z.A. zeide hij, had door zijn verleden getoond, dat het een grote toekomst had, waarin hij vast geloofde. Z.E. eindigde door een toast in te stellen op de burgemeester.

Abe Bailey over Transvaalse toestanden en Politiek.

Johannesburg, 25 Mei.—De heer Abe Bailey heeft gister avond op een banket van de Lancashire en Yorkshire associatie een politieke rede gehouden. Hij ried de Britten aan om te trachten een nationale politiek in Z.A. te volgen. Er moest gratis onderwijs zijn en waar sulks nodig was leerplicht en onsectarise scholen. Aan de Kaffers moest liefde voor de arbeid ingeprent worden. Hij beschouwde de Ethiopese beweging als gevaarlik. Deze beweging trachtte onder de godsdienstige dekmantel bij de Kaffers de leerstelling te doen ingang vinden dat zij op gelijke voet met de blanken stonden en dat dit land aan hen behoorde en zij het eenmaal zouden terug bekomen. Tensij aan deze leer een stop werd gezet voorsag hij een oorlog tussen al de blanken en de Kaffers. Hij was van mening dat geen gelijkstelling kon plaats vinden van Chinesen en Indiërs met blanken en dat de oplossing dezer kwestie moest berusten in de handen van de bevolking der Kolonie. De afbetaling der oorlogsbijdrage stelde hij voor dat zou geschieden in jaarlikse termijnen ten bedrage van £600,000 terwijl het Britse Gouvernement de helft van dit bedrag terug zou betalen voor landnedersettingen en irrigatie. Hij geloofde in het geven van bonussen ter bevordering van Koloniale industriën.

Een reusachtig Bal.

Pretoria, 26 Mei.—De plaatselike plechtigheden in verband met Lord Selborne's aankomst eindigden gisteren avond met een schitterend bal door de burgemeester, de heer A. Johnston, gegeven. Ongeveer 2,000 gasten waren tegenwoordig, waaronder de voornaamste ingezetenen van stad en land.

Noodlottige mijnongelukken.

Johannesburg, 26 Mei. — Woensdag brak er brand uit in sommige oude werken van de Vereeniging Colliery. De adviserende ingenieur, de heer Bunkell en de mijnbestierder, de heer W. O. Jones, gingen naar beneden om na te gaan waar het vuur was. Ongelukkig bedwelmden zij tengevolge van de gassen. Men vreest dat de levens van zes blanken en enige naturellen verloren zullen zijn. Men zal trachten de lichamen op te zoeken.

Een ernstig ongeluk, tengevolge van de ontploffing van enige springmiddelen, vond plaats op de French Rand mijn. Eén blanke mijnwerwerker werd gedood en 3 gewond, terwijl vier Chinesen gedood en twee ernstig gebrand werden.

MOZAMBIQUE.

Vooruitgang van Delagoabaai.

Lourenco Marques, 25 Mei.—Er is thans besloten om voorlopig slechts 100 meters van de westelike uitbreiding van de Gorjao werf met houten pijlers te voltooien totdat verdere sanctie van Lissabon is ontvangen voor de verdere constructie met concreet. Binnenkort zullen voorzieningen gemaakt worden voor een behoorlik permanent dok.

OORLOG.

RUSLAND EN JAPAN.

(REUTER BERICHTEN.)

Londen, 22 Mei.—Generaal Linievitch rapporteert dat de Russen de Japanse voorposten op verschillende punten hebben opgedrukt, vooral in de valleien der Kaakho en Khandaho. Tot nog toe echter waren de gevechten niet meer dan schermutselingen.

Londen, 23 Mei.—Reuter seint uit St. Petersburg dat Admiraal Birileff is benoemd tot bevelhebber der Russise Oostzeevloot met onbeperkte volmacht.

Londen, 24 Mei.—Het rapport waarin gemeld werd dat Vladivostok te land is afgesneden, wordt in St. Petersburg tegengesproken.

Londen 26 Mei.—Admiraal Birileff is Donderdag avond naar Vladivostok vertrokken.

Men gelooft dat de Russise vloot de breedtegraad van Yokohama nadert.

Londen, 24 Mei.—De correspondent der "Daily Telegraph" te Tokio seint, dat de spoorweglijn naar Vladivostok is afgesneden en het bolwerk daardoor geisoleerd is. De reis der Russise vloot is dus nutteloos geworden.

Londen, 25 Mei.—De correspondent van de "Times" te St. Petersburg seint dat generaal Linievitch versocht heeft de terugroeping van generaal Kuropatkin.

Het Russise blad "Rassoet" deelt mede, dat niet admiraal Roshdiestvenski, doch vice-admiraal Foelkersahm lijdende is aan lichamelike verswakking.

Japanse vloot een nederlaag Geleden.

Londen, 25 Mei.—In marine kringen in St. Petersburg loopt het gerucht, dat er tussen de Russise en Japanse vloten een zeeslag is begonnen, in de nabijheid van het eiland Formosa.

Reuters correspondent te Manilla seint, dat er een tot nog toe onbevestigd gerucht in omloop is, dat de vijandelike vloten met elkaar in gevecht zijn geweest ten zeiden van Formosa, en dat als resultaat daarvan de Japanners werden verslagen.

HET OPROER IN RUSLAND.

(REUTER BERICHTEN)

De Herero Opstand.

Londen, 24 Mei.—Generaal von Trotha bericht, dat de Duitse troepen na een gevecht dat 4 uur duurde, nabij Hasuur, Morenga en Hendrik Witbooi verslagen hebben. Deze vluchtten over de Britse grens.

Oproer onder de Joden.

Londen, 25 Mei.—Er zijn nieuwe oproeren uitgebroken onder de Joden te Warschau. Velen werden gedood en gewond. De socialistise Joden trachtten de jodenwijk der stad te zuiveren van joden met slechte karakters.

Daden en Geen Woorden.

Londen, 25 Mei.—Er is een grote agrarise beweging geweest in de provincie Minsk, waar de boeren van Lorisoff de grond van de adel hebben verdeeld en nu bezig zijn die te ploegen.

Gouverneur Vermoord.

Londen, 27 Mei.—Prins Nakachidse, de Gouverneur van Baku en een luitenant, die hem vergezelde, werden Woensdag middag door een bom vermoord.

HOOGGERECHTSHOF.

CRIMINELE ZITTINGEN.

MAANDAG 22 Mei.

(Voor rechter Hopley en een jury).

Harry Kolmowitz, vroeger algemeen handelaar te Maitland stond beschuldigd wegens bedriegelike insolventie. Adv. Nightingale trad op voor de kroon, terwijl beschuldigde verdedigd werd door adv. Alexander. De schuld bedroeg in totaal £226. De aanklacht was, dat beschuldigde van Mei 1903 tot Mei 1904 niet goed had boek gehouden. Thom. Herbert Hasell, accountant, verklaarde, dat hij enig trustee was, de balans van de boedel toonde een tekort van £212. Op verzoek van besch. had getuige de balansstaat opgemaakt volgens inlichtingen door insolvent verstrekt. £15 was de balans in kas, die volgens besch. aanwezig was. De baten bedroegen in 't geheel, na valuatie van het gebouw te Maitland, £425. Een bedrag van £143 1s. 9d. verschuldigd aan de heer J. C. Smith, werd door insolvent niet gemeld. Uitstaande schulden bedroegen £87 8s. 9d. Na de insolventie ontving getuige de boeken en van af 1 Juni 1904 waren deze correkt.

Het enige wat onjuist was is de balansstaat was het niet voorkomen van de naam de J. C. Smith & Co. op de lasten.

Martins Smith, deelgenoot in de firma J. C. Smith & Co. verklaarde, dat beschuldigde voor £268 in 1903 aan materialen gekocht had, deze som was afbetaald tot op £143.

Uit het getuigenis van C. H. Cawse, accountant voor de firma Gorden Mitchell & Co. bleek, dat beschuldigde in Mei 1904, £14 schuldig was aan deze firma, en dat hij om verhoging van crediet had aangevraagd. Het crediet tot £40 werd verleend, doch dit zou zeker niet zijn geschied als de firma geweten had dat er nog een schuld was van £140 op het huis. Was op de balansstaat de aan J. C. Smith verschuldigde £143 vermeld geweest, dan zou getuige onder geen beding een crediet van £50 gegeven hebben. Beschuldigde opgeroepen getuigde, dat de getoonde boeken een zuivere rekening van zijn bezigheid, sedert de opening van de Montagu Bridge winkel weergaven.

Na de overbrenging van zijn rekeningen in het nieuwe stel boeken, werden de oude boeken op de vorige plaats achtergelaten, en get. kon niet zeggen wat van de oude boeken geworden was. Ook had getuige aan de heer Masell melding gemaakt van de schuld aan J. C. Smith & Co. Na verdere getuigenis gehoord te hebben, instrueerde de rechter de jury om gevangene te ontslaan, omdat het niet bewezen was dat bedrog was gepleegd. De jury sprak daarom het niet schuldig uit.

William Coleman, een matroos en Jase Lima een timmerman, werden aangeklaagd wegens inbraak in Cuthberts schoenwinkel, Commercialstraat, en diefstal van 30 paar gele schoenen, ter waarde van £0 15s. 6d. per paar. De diefstal vond plaats in het middaguur op 23 Maart, door inklimming door een raam in de laan. Beide beschuldigden werden schuldig bevonden. Coleman kreeg twee jaar gevangenisstraf met hardepad en Lima 18 maanden met hardepad.

DINSDAG, 23 MEI.

(Voor rechter Hopley en een Jury)

John Edward Smith, gewezen klerk bij de Kaapse gouvernement spoorwegen, wonende te Wijnberg, stond terecht wegens diefstal van sekere sommen gelds ten bedrage van £91 0s. 3d. te Rondebosch, tussen 15 Augustus, 1904, en 22 February, 1905.

Adv. Pymont vervolgde voor de Kroon.

William Reid, bestierder van J. Forrest & Co, Rondebosch, verklaarde cheques aan besch. in betaling gegeven te hebben en eveneens verklaarde George Smith, van de firma Smith & Co., aannemers, Claremont, aan besch. een wissel van £7 2s. 10d. betaald te hebben. Het getuigenis van de heer H. H. Hawkes, auditeur van de K.G.S. luidde, dat beschuldigde in Februari overgeplaatst was naar Wijnberg, in een lagere rang, wegens onbeleefdheid tegenover het publiek en misbruik maken van sterke drank. Get. had de bij het nazien der boeken een tekort van £91 0s. 3d. ontdekt. Op een cheque van Forrest & Co., *ad* £192 9s. 3d. voor goederen was een tekort van £69. Op deselfde dag dat dese cheque betaald was ontving beschuldigde ook £69 voor personenvervoer; dit laatste bedrag werd door besch. niet geboekt terwijl het bedrag der cheque over de 2 hoofden verdeeld werd, n.l. £123 9s. 3d. goederen en £69 personenvervoer. Nog meerdere voorbeelden werden aangevoerd als bewijs voor de verduistering en terugbetaling bij gedeelten, latende een tekort van £91 0s. 3d.

De beschuldigde verklaarde, niet onder eede, dat het een gewoonte was om sekere firma's te crediteren en dit was ook het geval geweest te Rondebosch, n.l. om het Spoorweg Dept. te crediteren voor bedragen, die waren opgetekend voor goederen, in wagens, die moesten aankomen, maar in werkelikheid enige dagen nadat de kennisgeving van aankomst was ontvangen, waren aangekomen. Deze manier van handelen veroorzaakte verwarringen en maakte de berekeningen ingewikkeld, sodat de gelden ontvangen voor goederen onder het hoofd personenvervoer geplaatst werden en omgekeerd. Het was onmogelik, vervolgde gevangene, dat er in zijn rekeningen een vermissing zijn van £91 0s. 3d, wanneer deze behoorlik waren nagezien.

Zijn lordschap sprak de jury breedvoerig toe erop wijzende, dat gevangene op systematise wijze de rekeningen had vervalst. Zonder de box te verlaten sprak de jury het schuldig uit, waarop besch. werd veroordeeld tot één jaar gevangenisstraf met hardepad.

Het hof verdaagde tot Donderdag morgen 10 uur.

CIVIELE ZITTING.

MAANDAG, 22 MEI.

(Voor rechter Buchanan en rechter Maasdorp.)

VAN ZIJL vs. WARNER.

Adv Searle (met hem adv. Gardiner) verscheen voor applikant, adv. Upington (met hem adv. P. Jones) voor respondent. Het was een verzoek voor een nieuw geding in een vordering gehoord in laatste sitting voor rechter Maasdorp en een jury—er wel omdat de schadevergoedingen te gering waren en de uitspraak niet opwoog tegen de waarden der getuigenissen. Deze motie werd onder Sectie 36 van Wet 23 van 1891 ingebracht. Op 3 Mei was vonnis gegeven tegen R. C. Warner voor £250 met de kosten tegen verweerder tot op de datum, waarop hij getenderd had en kosten tegen eiser van af dien datum.

Een beëdigde verklaring in antwoord op het versoek luidde, dat respondent een voldoende schadevergoeding betaald had en dus zich verzette tegen een nieuw geding.

De zaak kwam hierop neer, dat door verweerder's schuld bomen waren verbrand, waarvoor £1000 schade geëist werd. Adv. Searle vond de uitspraak van de jury voor £250 schadevergoeding onredelik. De vergoeding had ruimer moeten zijn, in aanmerking genomen de grote moeiten besteed aan het planten en besproeien.

Adv. Upington meende, dat het hof met het oog op het toestaan van een nieuw proces, de principes van de Engelse hoven had aangenomen, en volgens deze kon het hof geen nieuw proces toestaan, omdat de schadevergoedingen te laag waren, tensij dit een gevolg was van een fout in de wet of een fout in de cijfers of het niet berekenen van sommige onderdelen.

De jury had volgens zijne opinie geen fouten gemaakt.

Rechter Buchanan zeide, dat hier geen sprake was van onbillikheid in de uitspraak van de jury. In deze zaak, die de jury, betrof was er geen kwestie van wet, de jury als arbiters gekozen deden een eerlike en niet onredelike uitspraak, afgaande op de afgelegde getuigenissen en het hof kon daarvan niet afwijken en daarom moest de applikatie geweigerd worden met de kosten.

ULYATE vs. SAVAGE EN ZOON.

Adv. Searle verscheen voor eiser, sir H. Juta voor verweerders. Dit was een verzoek tot voorstel gedaan door de trustees in de boedel van Ulyate voor teniet doen of wijzigen van eisers schuldvorderingen. Applikant eiste preferrente schuldeiser te zijn voor £3000.

De beëdigde verklaring der trustees was, dat Uyate in 1898 een verband gaf voor £3000 voor goederen verkocht en geleverd. Het verband was een hypothekair verband. Ook bestond er een vroeger verband, dat had moeten vernietigd zijn en ook als zodanig door eisers beschouwd werd Het was duidelik dat het tweede verband in de plaats van het eerste zou komen.

Rechter Buchanan seide dat Donderdag de adv. zou gehoord worden.

GRAND JUNCTION RAILWAYS vs WALKER.

Adv. Upington verscheen voor eisers, en adv. Russell voor respondent. Adv. Upington seide, dat het hier een vordering was, ingesteld tegen de heer J. Walker om overdracht van zeker grondeigendom, verkregen door J. Walker voor spoorwegdoeleinden, te verkrijgen overeenkomstig een met hem gesloten kontrakt. De heer J. Walker had verzocht dat zijn getuigenis bij opdracht zou gehoord worden en het hof had, op een beëdigde verklaring van de geneesheer, als datum van het proces 3 Mei bepaald. Eisers hadden intussen gelegenheid de heer Walker geneeskundig te laten onderzoeken en konden besluiten of zij met het verzoek tot getuigen afleggenis bij opdracht genoegen namen.

De heer Walker vertoeft thans te Londen en had zijn verzoek gedaan om gezondheidsredenen en omdat een belangrike zaak in het Engelse hof hangende was waarin hij verweerder was en A. F. Hills eiser. Een beëdigde verklaring van de heer A. F. Hills werd gelezen, waarin deze verklaarde het proces te willen opschorten om Walker instaat te stellen naar de Kaap te gaan om getuigenis af te leggen. In verband met zijn gezondheid werden enige verklarigen van geneeskundigen gelezen.

Het hof kon geen order uitreiken op het verzoek om getuigenis van de heer Walker bij opdracht te nemen, en liet het aan applikant over om de zaak weer voor het hof te brengen, nadat de heer Walker er in toegestemd had sich aan een gezamenlik onderzoek door twee doktoren, iets tot dusverre door hem geweigerd, te onderwerpen. Een verder verzoek moest niet later dan 1 Augustus ingediend worden.

DE ZAAK VAN DE PETITIE VAN VAN DRIEL.

Adv. Buchanan verscheen voor verzoeker, en adv. Watermeyer voor respondenten, H. C. Venter en een ander.

Adv. Buchanan seide dat dit een verzoek was tot verlof om in *forma pauperis* te procederen voor sekere gelden verschuldigd aan verzoeker voor het maken van een waterkering in de Bokrivier in het Hopetown distrikt.

Beëdigde verklaringen werden gelezen. Na afloop daarvan zeide rechter Maasdorp dat de zaak moest overstaan voor verdere inlichtingen—en verdaagde het hof tot Dinsdag.

DINSDAG 23 MEI.

(Voor rechter Buchanan en rechter Maasdorp).

REX vs. DUMBELLA.

Adv. Burton verscheen voor appellant and adv. Nightingale voor de kroon. Adv. Burton seide dat het een appel was van een vonnis van de A.R.M. te Uitvlugt, in een saak waarin appellant beschuldigd was onder Sectie 75 van Wet 28 van 1883 wegens het op 26 Februari 1905 onrechtmatig verkopen van sterke drank. De beschuldigde vrouw, Dumbeila, pleitte niet schuldig, doch werd veroordeeld tot £50 boete, of drie maanden hardepad. Volgens adv. Burton was er niet voldoende getuigenis afgelegd of het verkopen had plaats gehad, niets wees erop dat applikante de eigenares van de drank was. Het kwam hem voor dat de A.R.M. haar veroordeeld had omdat zij de huurster van het huis was. Zelfs het omwerpen van de tin met drank bij de binnenkomst van de politie door appellante, kon geschied zijn om anderen te beschermen. Rechter Buchanan, alle omstandigheden in aanmerking nemende, meende dat de magistraat juist was in zijn oordeel dat de vrouw de drank verkocht had, en het appel met de kosten werd afgewezen.

REX vs. RADASI.

Adv. Burton verscheen voor appellant, en adv. Nightingale voor de kroon.

Appellant was voor de A.R.M. te Uitvingt veroordeeld onder sectie 75 wet 28 van 1883 tot £50 boete of drie maanden, wegens het onwettig verkopen van een fles bier voor 1s. op 11 Februari 11. Ook was app. beschuldigd van overtreding van deselfde sectie door, zonder licentie drank aan verschillende personen verkocht te hebben.—Adv. Burton voerde aan dat deze man geen streken of listen gebruikte, anders sou hij wel geen drank verkocht hebben aan een hem bekende politieman. Er was ook geen getuigenis algelegd dat de man geen verlof had om kafferbier te verkopen en derhalve had de magistraat het versoek van verweerders procureur om de zaak niet ontvankelik te verklaren, moeten toestaan. Alvorens in deze zaak te beslissen wilde rechter Buchanan van de magistraat te weten komen op welke van de beide punten van aanklacht besch. was veroordeeld geworden.

REX vs. WEDDELL.

Adv. Gardiner verscheen voor de appellant, en adv. Nightingale voor de Kroon. Adv. Gardiner seide, dat appellant Robert Weddell jun., voor de R.M. van Colesberg beschuldigd was wegens overtredig van de voorwaarden 1 en 2 van de licentie voor de verkoop van sterke drank, welke overtredig bestond is het verkopen van een fles brandewijn voor 4s. aan een Basuto, die niet als kieser geregistreerd was of een permit had om sterke drank te kopen. Verweerder was veroordeeld tot £40 boete, subsidiair twee maanden gevangenisstraf. Uit het getuigenis, afgelegd voor de R.M. bleek dat de politie, op de verdenking dat in het Brits Zuid Afrikaans Hotel aan naturellen drank verschaft werd, gemerkt geld aanwendde om het huis te snappen. De barman, so luidde de verdediging, had aan de Basuto drank verkocht, omdat hij meende, dat dese, in dienst zijnde bij Robert Weddell jun. zonder permit drank mocht kopen. Adv. Gardiner deelde nog mede, dat Robert Weddell jun. tijdens deze overtredig in Johannesburg was, en hij niets daarvan af wetende kon dus niet aansprakelik gesteld worden.

Rechter Buchanan seide, dat hier ongetwijfeld de bestierder aansprakelik was voor de daden zijner bedienden. De magistraat had het misdrijf in tweeën gesplitst, n.l. een voor verkopen in verboden tijd, en een voor verkopen zonder licentie. Een van beiden moest vervallen en daarom moest de uitspraak gewijzigd worden in de boete van £20 of 1 maand gevangenisstraf.

Het hof verdaagde daarop tot Donderdag.

PIJN IN DE SPIEREN.

Prominente athleten door het gehele land vinden de beste behandeling voor pijn in de spieren na overspannen oefening of zwaar werk van enige soort, een warm bad op bedtijd welke de poriën opent. Dit moet direkt gevolgd worden door Chamberlain's Pijn Balsem flink in de huid te wrijven. Dit geneesmiddel neemt alle stijfheid en pijnlikheid weg en is een gezocht wrijfmiddel geworden, daar zijn uitwerking uitstekend is en de spieren in uitmuntende toestand houdt. Overal verkrijgbaar.

Opsomming van Nieuws.

(REUTER)

Te *Barberton* hebben dieven sich Vrijdag morgen toegang weten te verschaffen tot een tabakswinkel toebehorende aan zekere Lyons. Behalve een hoeveelheid goederen werd een horloge ter waarde van 20 guinea's gestolen. De dieven bleken twee Tommy's te zijn van het garnisoen aldaar. De goederen werden teruggevonden met uitsondering echter van het horloge.

Soldaat Thomas Owen van het 3de Lancaster Regiment heeft te *Pretoria* in een der forten sich de keel afsneden.

Het bestuur van de Z. A. Baptisten unie te Port Elisabeth ondersteunt van harte de suggestie van de Witwatersrand kerkeraad om het tijdperk tussen Hemelvaartsdag en Pinksteren te bestemmen voor een tijdperk van gebed en voorspraak door geheel Zuid-Afrika.

Generaal *Louis Botha* heeft een kennisgeving aan de leden van "Het Volk" gesonden waarbij bepaald wordt dat een congres van "Het Volk" op 5 Juli te *Pretoria* geopend zal worden. Op het congres sullen saken van het grootste belang worden besproken.

De heer *F. W. Reitz*, gewesen staatssecretaris van de Transvaal vertoeft thans te Pretoria.

Te *Kimberley* heeft de hoofdklerk van het speurders departement, de heer Edward Damant, zich op Victoria dag met een revolver door het hoofd geschoten. Hij was een zeer populair en geacht man en tot nu toe kan geen reden voor de daad worden opgegeven. De overledene laat een vrouw en vier kinderen achter. Een andere ingezetene van *Kimberley*, de heer Casper Hartley, vroeger editeur van de "Independent," stierf Dinsdagnacht in zijn slaap. De overledene was 69 jaar en was een zoon van een der oude nederzetters van 1820.

Uit *Johannesburg* wordt bericht dat 12 chinese koelies, die van de "East Rand Proprietory Mines" waren gedeserteerd gestraft zijn geworden met £3 boete of 3 weken gevangenisstraf.

Uit *Krugersdorp* wordt bericht dat generaal Louis Botha sich candidaat gaat stellen tegenover de heer Abe Bailey bij de a.s. verkiezingen in dat distrikt voor de Wetgevende Vergadering.

STELLENBOSCH.

Een correspondent uit Stellenbosch sendt een bijdrage, waarin hij het een en ander mededeelt omtrent de daar bestaande vereniging, "'t Nut van Algemeen," wier doel het is de zedelike en maatschappelike welvaart van het dorp zoveel mogelik te bevorderen en het meer aantrekkelik te maken. In verband met dese vereniging gaat men een "Sociale Club," stichten, gehuisvest hoek Dorp- en Rijneveldstraten. Zodanige club zal voorziening maken in een lang gevoelde behoefte —een plaats waar men gezellig bijeen kan komen. Verder wordt o.m. gemeld, dat er aanstaande maand een nieuw Hollands maandblad te Stellenbosch zal worden uitgegeven. De naam ervan zal zijn: "De Unie, een Maandblad voor School en Huis."

KENNISGEVINGEN.

De lezers worden omtrent onderstaande kennisgevingen verwezen naar onse advertentie kolommen:

J. A. DU PLESSIS, van Worcester geeft kennis dat hij sinds Januari 1905 voor eigen rekening handelt.

OP Vrijdag, 2 Juni, sal er te Klapmuts Station een publieke verkoping gehouden worden van paarden.

ONDERWIJZERS gevraagd te Onrust Rivier, district Caledon.

LEMOEN en naartje bomen te koop bij P. J. Marais, Blauwvallei, Wellington.

OP Dinsdag, 30 Mei, zal er een publieke verkoping van vee gehouden worden te Paarl.

ONDER proces van het hooggerechtshof zal op Zaterdag, 10 Juni, verlaten landerijen verkocht worden te Ceres.

TE Krugersdorp wordt een gouvernante gevraagd.

EEN ruin esel weggelopen van een plaats te Zwartdam.

IN het schut te Malmesbury bevindt sich een roodbonte bal.

ONDERWIJZERS of onderwijzeressen gevraagd voor private en gouvernements scholen.

OP Dinsdag, 20 Juni, sullen te Hartebeest Rivier, aandelen in plaatsen verkocht worden.

WOODHEAD, PLANT en Co., te Kaapstad, bieden hun uitstekende (incubatos) broedmachines aan.

CHAS. AYRES, saad, en bloemenhandelaar, Kaapstad, biedt zijn verschillende saden aan.

T. JAMES en Co., chemisten, bieden een medicijn aan voor dames.

MARKTPRIJZEN.

JOHANNESBURG "MARKET CONCESSION AND BUILDING COMP., LTD".

Officiële lijst van prijzen van produkten, als genoteerd op de ochtend markt, gehouden op 23 Mei, 1905.

	s.	d.		s.	d.
Zemelen, per 100 lbs.	8	0	—	8	9
Gerst, " 160 "	0	0	—	0	0
" groen, per 100 bundels ...	5	6	—	15	0
Bedding, " vracht	15	0	—	55	0
Kaf, " 100 lbs ...	3	6	—	4	0
Eenden, " stuk ...	3	0	—	4	0
Eieren, verse, per dos	3	0	—	5	6
Koloniaal, " "	1	10	—	2	3
Ingevoerde " "	1	9	—	2	0
Voer, per 100 lbs ...	4	6	—	7	9
Hoenders, per stuk	1	9	—	4	0
" superieure	4	6	—	7	9
Brandhout, per 100 lbs ...	1	0	—	1	3
Gansen, per stuk ...	7	0	—	9	0
Haverhooi ...	2	0	—	3	0
Kaffer koorn, per 200 lbs ...	10	0	—	11	0
Lucerne, per 100 lbs.	0	0	—	0	0
Manna, " 100 "	3	0	—	4	6
Mielies, witte, per 200 lbs.	10	0	—	10	9
" geel, "	11	0	—	11	9
" gemengd "	10	6	—	11	0
Mielie meel, per 180 lbs ...	0	0	—	0	0
Uien, per 125 lbs ...	12	0	—	14	0
Varkens, levend, per lb ...	0	4	—	0	5
Aardappelen, Early Rose, best p. 160 lbs.	13	0	—	17	6
Aardappelen, Up-to-date, klein ...	8	0	—	12	0
Zout, " 200 ...	6	6	—	7	6
Zaad haver, per 130 lbs ...	10	9	—	11	3
Boer meel, gesift, per 200 lbs ...	0	0	—	0	0
Kalkoenen, mannetjes, per stuk ...	10	0	—	15	0
Kalkoenen, wijfjes, per stuk ...	5	6	—	7	6
Tabak, gesneden, per lb ...	0	4	—	0	7
Rollen tabak, per lb	0	4	—	0	9

CHAMBERLAIN'S HOEST MIDDEL IS HET MEEST POPULAIRSTE.

Het beste bewijs van degelikheid van enig artikel is wel de steeds groter wordende omzet ervan. De volgende brief van Meiring en Quenet, apothekers en Drogisten te Worcester, K.K., is een goed bewijs dat Chamberlain's Hoestmiddel sukses heeft en zijn goede eigenschappen meer en meer bekend worden. Zij zeggen: "Gedurende verscheidene jaren verkopen wij Chamberlain's Hoestmiddel en wij zijn verblijd te kunnen getuigen dat zijn verkoop voortdurend toeneemt. Het wordt bij ons meer en gesocht dan enig ander Hoest-middel." Overal verkrijgbaar,

PARLEMENT.

Wetgevende Raad.

DONDERDAG 25 MEI.

De Raad kwam bijeen te 2·30 n.m.

De WAARN. PRESIDENT in de stoel.

Er waren geen petities.

WATERBOREN.

De ed. heer PRETORIUS verzocht een persoonlike explanatie te mogen geven. Laatste Donderdag had spreker een motie voor het Huis gehad, betreffende waterboren. In het debat daaromtrent had de ed. heer Claassens toen gezegd dat spreker feiten had vermeld die niet geheel op waarheid berustten. Spreker had echter brieven ontvangen van zijn constituenten, die klaagden over de feiten door hem genoemd, en zou hij thans die brieven voorlezen, om te doen horen, dat hij slechts feiten had genoemd, die voor hem waren gebracht.

De eerste brief gedateerd 20 Mei 1905 was van de heer T. J. van der Walt van Wildfontein, distrikt Colesberg. Deze verzocht hem het volgende te willen vragen aan de Commissaris van Publieke Werken:

1o. Of hij ervan bewust is, dat de boor contracteurs weigeren om te boren als het grondwerk weggenomen is, en zij in dat geval hetzelfde vragen als voor het boren in klip, namelik 15s. per voet, en nog 4s. 6d. per voet voor pijpen om het gat dicht te maken.

2o. Dat zij weigeren een gat te boren minder dan 60 voet diepte, seggende, dat zij anders geen subsidie sullen krijgen van het gouvernement. De schrijver deelde mede, dat hij onder contract had laten boren en dat de onkosten veel groter waren dan deze volgens dat contract waren berekend.

Spreker had nog een andere brief, van de heer F. J. du Toit van Carolusspoort, distrikt Colesberg, waaruit zou kunnen blijken dat hij alleen van feiten had gesproken, die per brief onder zijn aandacht waren gebracht, en waarin geklaagd werd over slechte behandeling met betrekking tot waterboren. Of anderen ook slecht waren behandeld wist spreker natuurlik niet. Doch aangezien Dinsdag middag reflektie op zijn woorden was gemaakt, meende hij dit een en ander ter explanatie te moeten seggen.

De ed. heer CLAASSENS vroeg of de zaak daarmede gesloten werd.

De PRESIDENT: Als het edele lid de kwestie wil bespreken moet hij kennis geven.

De ed. heer CLAASSENS: Ik wilde slechts een vraag doen.

De PRESIDENT herhaalde dat, indien het ed. lid de kwestie wenste te bespreken, hij alsdan eerst kennisgeving ener motie op papier moest stellen.

KENNISGEVINGEN.

De ed heer SMITH: De Commissaris te vragen, of hij een opmeting en een beraming zal laten maken van een brug over de Oranjerivier, in de nabijheid van Upington?

De ed. heer KöHLER: Om te vragen of de aandacht van het gouvernement bepaald is bij een brief, in de "Cape Times" van 25 Mei verschenen, en ondertekend door H. P. Saunders, waarin de schrijver segt, dat hij briefwisseling gehouden heeft met negen-en-veertig boeren, wier namen voorkomen in de jaarlikse rapporten als bezitters van eigendom, waarop de voornaamste resultaten (in sake het boren naar water) verkregen zijn, met het gevolg dat in negen gevallen het uitstromen van het water heeft opgehouden, en het water in een-en-twintig gevallen was verminderd soms bijna tot niets.

De ed. heer DU TOIT: Om voor te stellen, dat naar het gevoelen van deze raad het gouvernement bij de oorloge verliesen onderzoeks commissie behoort aan te dringen, om hun tweede rapport over alle eisen die tot 30 April laatstleden behandeld zijn in te leveren, ten einde het gouvernement in staat te stellen, alle oude en herziene eisen die door de commissie gevalueerd zijn te vereffenen, ten einde het gouvernement te helpen een wetsontwerp in te dienen in termen van wet No. 30 van 1904, om aan de verdere behoeften van andere eisen te voldoen.

BEKRACHTIGDE BILLS.

De KOL. SECR. deelde mede, dat de navolgende bills door Z.E. de Gouverneur waren bekrachtigd:

Groene- en Zeepunt Spoorweg Garantie Bill.
Wilde Bloemen Beschermings Bill.
Glen Grey Amendement Bill.
Dorpsbestier Amendement Bill.

HOGE KOSTEN OP LEVENSONDERHOUD.

De ed. heer OWEN-LEWIS diende het rapport in van het select comité dat aangesteld was om onderzoek te doen naar de hoge kosten op levensonderhoud, en stelde voor dat het zou worden gelezen.

Het rapport werd gelezen.

De ed. heer OWEN-LEWIS stelde voor, dat het rapport op Woensdag 31 Mei zou worden overwogen.

Aangenomen.

VERKOOP VAN MESTSTOFFEN.

De ed. heer DEMPERS vroeg de Sec. voor Landbouw, of het gouvernement van voornemen is nog gedurende deze sessie van het parlement wetgeving in te dienen, om de verkoop van allerlei meststoffen te controleren en te regelen?

De KOL. SECR. zei, dat een bill, voorziening makende voor het beoogd doel opgetrokken was, en reeds ingediend zou zijn geworden, ware er niet zoveel ander werk. De regering was van plan om het wetsontwerp gedurende het recès te publiceren, om dit alzo voor de aandacht van wie er belang in hadden te brengen. (Hoor, hoor!)

TARIEF VEEVERVOER.

De ed. heer MICHAU vroeg de Commissaris van Publieke Werken, met het oog op de zeer zware en heersende droogte in de Oostelike provincie en met het oog op de dringende noodzakelikheid voor een groot aantal boeren, om hun vee noordelik van Kimberley over te brengen voor weide, of het gouvernement het niet raadsaam vindt, om nog verdere verminderingen te verlenen door het tarief op grote verzendingen van vee te verminderen en schikkingen te maken voor speciale treinen voor vee.

De KOL. SECR. antwoordt, dat de regering bereid was deselfde concessies te maken als in het verleden, namelik om het vee te vervoeren tegen het gewoon tarief en 't gratis terug te brengen, met een rabbat van de helft van wat betaald was op het eerste vervoer. Als boeren samen konden spannen en grote hoeveelheden vee tegelijk konden wegzenden, was de regering gewillig speciale treinen daarvoor te laten lopen.

AMBTENAREN GEPENSIONEERD.

De ed. heer SMITH stelde voor: Dat een opgaaf ter tafel worde gelegd, aantonende al de beambten, die gedurende het tegenwoordige financiële jaar gepensioneerd werden, de datum waarop zij sich aan de dienst onttrokken, de datum waarop zij hun eerste pensioen ontvingen en de redenen waarom de beambten, die nog op betaling wachten nog niet het geld aan hun verschuldigd hebben ontvangen, en de namen van de beambten die verantwoordelik zijn voor dit versuim.

Ter toelichting sei de voorsteller, dat hij de motie stelde als gevolg van klachten die hij in de publieke pers had gesien. Hij had namelik gelezen, dat civiele dienaren maanden lang op de betaling van hun pensioenen hadden gewacht. Ook had hij ettelike brieven van civiele ambtenaren ontvangen, klagende dat er met de uitbetaling van hun pensioenen getalmd werd. Sommigen van die lieden waren arm en moesten geld lenen om hun huishuur te betalen. Spreker kon niet begrijpen hoe zoiets mogelik kon zijn. Ergens moest er een fout zijn. Hij hoopte, dat de regering geen bezwaar ertegen zou hebben de papieren ter tafel te leggen.

De ed. heer KöHLER secondeerde de motie. Spreker refereerde naar een geval van een ambtenaar van het landbouw departement die veel goed werk gedaan had voor wijnboeren. Deze ambtenaar, de heer Mayer, stond steeds gereed tot hulp der boeren, hielp hun steeds waar hij kon. Enige tijd geleden werd de heer Mayer gepensioneerd, welk feit de wijnboeren zeer betreurden. Hem werd echter een zeker bedrag als pensioen toegekend minder dan waarop hij gerechtigd was, en het was meende spreker, eerst nadat er een aktie tegen het gouvernement was ingesteld, dat aan de heer Mayer het volle bedrag aan pensioen, waarop hij recht had, werd toegekend.

De ed heer DU TOIT stelde voor, om na het woord "namen" het woord "ouderdom" in te voegen. Met het oog op de gedrukte toestand des lands, was het nodig te weten of de gepensioneerde personen wel werkelik een leeftijd hadden, waarop zij ongeschikt waren voor dienst. Spreker had geen objektie tegen het pensioneren van oude ambtenaren, doch het scheen hem alsof het een gebruik was geworden om personen die nog krachtig genoeg waren om hun dienst te doen, te pensioneren, ten einde een opening te maken voor anderen.

De ed. heer GRAAFF (Hollands sprekend) secondeerde het amendement. Spreker wilde de aandacht der regering vestigen op de wijze, waarop het bedrag aan pensioenen uitbetaald, in de laatste jaren was aangegroeid. Elk jaar werd dit bedrag groter en als het zo voortging, zou het binnen 12 jaar £1,000,000 zijn. Spreker wist van gevallen, dat ambtenaren gepensioneerd waren onder een leeftijd van 40 jaar, die nog goed gezond waren en steeds satisfactie in hun werk hadden gegeven. De regering diende als standaard aan te nemen, om geen beambten te pensioneren, die nog jong en krachtig genoeg waren om dienst te doen.

De ed. heer SMITH nam het amendement aan, waarna de motie als geamendeerd, aangenomen werd.

PORT NOLLOTH—O'OKIEP SPOORWEG.

De ed. heer OWEN LEWIS stelde voor: Dat naar de opinie van dit Huis, het wenselik is in de beste belangen van alle klassen der bevolking in Namaqualand, dat het gouvernement de spoorweg van Port Nolloth naar O'okiep aankopen zal, en wel tegen een prijs onderling overeengekomen tussen het gouvernement en de eigenaars van deze spoorweglijn. Hij zeide dat hij niet de Kaapkolonie met nieuwe lasten wilde opsadelen. Hij wilde alleen, dat de regering de spoorweg tegen iets meer dan de kostprijs over zou nemen. Die was reeds vroeger voorgesteld. De lijn was het eigendom van een private maatschappij—de maatschappij, n.l., die de kopermijnen bewerkte. Het was de wens van allen woonachtig te O'okiep, dat de spoorweg door het gouvernement zou worden overgenomen en bewerkt. Hij had geen persoonlik belang in de zaak. Hij pleitte ook niet in 't belang der maatschappij maar in 't belang der inwoners van Namaqualand. Hij meende dat de regering de lijn tegen een redelike prijs zou kunnen kopen, voor een som, die berekend zou zijn billike renten te vertegenwoordigen op het kapitaal, dat er in de onderneming gestoken was. Thans werd de lijn benuttigd bijna uitsluitend voor de doeleinden der twee kopermaatschappijen. Wanneer de spoorweg staatseigendom werd, zouden de inwoners van Namaqualand er groot voordeel van hebben.

De ed. heer WILMOT secondeerde de motie argumentshalve. Spreker bracht de voorsteller hulde als zijnde een ijverig lid voor zijn constituenten. Het was in het belang van Namaqualand als de regering die spoorweg kocht, daar de kopermaatschappij te hoge tarieven eiste. Spreker zou echter liever gehad hebben dat voorgesteld ware in plaats van: "dat het gouvernment de spoorweg aankopen zal," de woorden: "dat het Huis in overweging zal nemen de wenselikheid dat het gouvernement in consideratie zal nemen, om deze spoorweg te kopen." Er waren andere spoorwegen in deze Kolonie, waaromtrent het wenselik sou zijn, dat se door de regering waren gebouwd geworden. Spreker refeerde naar de Kaapse Centrale spoorwegen, en seide, dat het beter was, dat de regering eerst een onderzoek sou doen omtrent de kosten van de overname van de Port Nolloth-Ookiep spoorweg en de volgende sessie voorstellen tot overname sou doen.

De ed. heer LOGAN zei, dat de ed. heer Wilmot zijn (sprekers) kleren gestolen had (Gelach). Hij had een amendement voor te stellen, betreffende veel op dat van zijn ed. vriend gelijk. Hij zou namelik voorstellen, dat wegens het late der sessie en de geringe informatie, die de Raad op het onderwerp had, het Huis van gevoelen was dat de regering gevraagd moest worden, de zaak gedurende het recès te overwegen en onderzoek in te stellen, en om volle bizonderheden dienaangaande gedurende de volgende sessie voor het Huis te leggen. Hij vreesde, dat de motie van de heer ed. Owen-Lewis te veel macht in de handen der regering zou plaatsen. De regering mocht volgens die motie, enige som van £500 000 tot £3,000,000 of meer voor de spoorweg betalen. Zo'n macht behoorde de regering niet te hebben. Deze moest alleen worden gevraagd om de zaak gedurende het recès te overwegen, en mocht zelfs in onderhandeling met de maatschappijen treden, maar geen kontrakt moest worden gesloten zonder verlof van het parlement daartoe. Hij had persoonlik niets tegen het tegenwoordige ministerie, en vertrouwde de leden ervan, maar het was toch mogelik dat de regering misleid zou worden. In alle gevallen, het was een verkeerd beginsel om geen beperking aan de macht der regering te stellen.

De ed. heer DU TOIT geloofde niet, dat het thans de tijd was sulk een motie voor te stellen. De finantiële toestand des lands liet niet toe sulk een onnodige lijn te kopen. Bovendien voelde spreker enige suspicie. Ware de motie van een ander lid gekomen, dan zou spreker geen suspicie gehad hebben, doch thans vreesde hij dat de voorsteller ervan een vinger in "the pie" had. Het voorstel had na onderzoek moeten komen van de regeringstafel. Doch nu het van een privaat lid kwam dat een gedeelte van dat distrikt vertegenwoordigde, diende het Huis voorzichtig te zijn. Spreker vreesde, dat de kopermijnen misschien meer uitgewerkt waren dan men dacht en dat de kopermaatschappij wellicht blijde zou zijn om van die spoorweg af te komen. Hij geloofde voorts dat die maatschappijen even goed in staat waren om die mijnen te ontwikkelen als de regering, zolang die mijnen slechts betalend waren. Spreker was echter voor een onderzoek, en zou hij daarom stemmen voor het laatste amendement.

De ed. heer GRAAFF zei, dat hij als het verlangend was, dat Namaqualand een spoorweg zou krijgen, want dat distrikt had al lang genoeg en met lijdzaamheid erop gewacht. Maar hij was er sterk tegen, dat de regering de gemelde lijn zou overnemen. De breedte van het spoor was te min, n.l. 2 voet 6 duim. Alle gouvernements spoorwegen behoorden van gelijke breedte te zijn. Hij wees op de last, die men had in verband met de taklijn van Malmesbury naar Hopefield. Hij wilde, dat de regering aan Namaqualand eerlang een degelike, breedspoorweg zou geven, en hoopte, dat een wetsontwerp daarin voorziening makende de, de volgende sessie zou worden ingediend. Hij meende, dat het amendement van de ed. heer Logan aangenomen behoorde te worden

De KOL. SECR. zeide, dat gedurende het jongste recès een commissie was aangesteld geworden, om de gehele kwestie der koperindustrie in Namaqualand te onderzoeken. De commissie had een zeer belangrijk rapport uitgebracht en dat rapport overgelegd aan het select

comité op spoorwegen van het lagerhuis. Indien dat select comité gunstig rapporteerde voor overname zou de regering zulks in overweging nemen. Doch om thans reeds een besluit te nemen achtte spreker voorbarig. In elk geval had de taak de aandacht der regering.

De ed. heer I. J. VAN ZIJL seide, dat het hem voorkwam dat de motie ontijdig was. Het ganse land riep om spoorwegen en irrigatie. Doch de regering had steeds geantwoord, dat de finantiële toestand des lands geen bouw van spoorwegen toeliet. En als dat so was, meende spreker, liet de finantiële toestand ook thans geen spoorwegen aan te kopen. Wat betrof de aankoop der lijn geloofde spreker niet, dat zulks iemand tot voordeel zou strekken, behalve die maatschappij. De boeren die in afgelegen delen wonen zouden er niet door gebaat worden, en de eerste plicht der regering moest zijn om te zorgen dat boeren markten konden krijgen voor hun produkten. Om die reden kon spreker niet stemmen voor het voorstel.

De ed. heer SMITH drong aan op verder onderzoek, betreffende de vooruitzichten en hoedanigheden van Namaqualand, alvorens enige beslissende stappen te nemen in deze zaak.

De ed. heer OWEN-LEWIS zeide dat hij het amendement van de ed. heer Wilmot aannam. Er waren leden onder de indruk, dat als de motie aangenomen werd, de regering dan buiten de wetten van het parlement om tot overname van de lijn zou kunnen overgaan. Spreker was zeker dat de regering zulks niet sou kunnen, en achtte hij de motie als geamendeerd allesins billik.

De ed. heer LOGAN zeide, dat de motie inhoud zeide, dat de regering de spoorweg zou overnemen.

Het amendement van de ed. heer LOGAN werd in stemming gebracht en aangenomen verklaard.

De ed. heer OWEN-LEWIS vroeg de verdeling.

Bij verdeling werd het amendement aangenomen met 13 tegen 10 stemmen. Voor het amendement stemden de ed. heren Ross, Logan, Du Toit, H. C. van Zijl, I. J. van Zijl, Claassens, Pretorius, Michau, Dempers, Graaff, Strachan, Barrable, Sir Stockenstrom. Tegen: de ed. heren Wilmot, Pyott, Köhler, Powell, Owen-Lewis, Smith, De Villiers, Hurndall, Rogers, De Smidt.

ZIJLIJNGELDEN.

De ed. heer KöHLER had kennis gegeven van het volgende voorstel: Dat in de opinie van dit Huis, het tarief van 5d. per ton vastgesteld als "siding" gelden, niet van toepassing zal zijn op enig artikel in de Kaapkolonie geproduceerd. Hij verzocht met verlof van het Huis, in plaats daarvan te mogen stellen de volgende motie: Dat in de opinie van het Huis, de regering in overweging sou nemen de vermindering, en indien nodig, de afschaffing van het tarief van 5d. per ton, vastgesteld als "siding" gelden op enig artikel in de Kaapkolonie geproduceerd. Voortgaande zei hij, dat de regering 5d. per ton eiste op het laden van goederen op private "sidings." Het stond sommige der personen, die van zodanige "sidings" gebruik maakten vrij, hun vrachten te rijden naar het naaste station, maar dit zou in sommige gevallen doodsdodig voor hen kunnen worden, gelijk aan de Paarl het geval zou zijn, waar veel graniet naar Kaapstad vervoerd werd. Volgens kontrakt was men verplicht de stenen bij zekere "siding" op de trucks te laden. Het tarief van 5d. per ton was toch eenmaal hoog, het betekende 1d per vierkante voet.

De ed. heer ROSS secondeerde het voorstel, dat aangenomen werd.

VEEDIEFSTALLEN RAPPORT.

Op voorstel van de ed. heer MICHAU behandelde de Raad het rapport van het select comité op veediefstallen, welk rapport was ingediend op Donderdag, 18 Mei.

De ed. heer MICHAU (Engels sprekende) lichtte de aanbevelingen in het rapport toe. Alle leden van het select comité waren het eens, dat er iets moest gedaan worden, om veediefstallen tegen te gaan. Een boer kon onmogelik zijn plaats sluiten, om zijn vee te beschermen tegen dieven. Daarom was de regering de enige, die de boeren kon helpen. Veediefstallen werden niet minder doch namen toe. Spreker hoopte daarom, dat de regering nota wilde nemen van de aanbevelingen in het rapport gedaan, en zou trachten daaraan gevolg te geven.

De ed. heer MICHAU stelde daarop de aanneming van het rapport voor.

De ed. heer WILMOT secondeerde en zei, dat het in 't belang, niet alleen van boeren maar van 't land in 't algemeen was, dat de straffen voor veediefstallen strenger zouden worden gemaakt. Zijns inziens was het wenselik, dat veedieven met de "kats" zouden worden gestraft. Geselingen hadden altijd een goed effekt op de lage beginselloze zwarten, die de boeren door middel van stelen ruïneerden. De inboorlingen gaven er niet om, om in de tronk te gaan zitten. Daar werden ze gevoed en gekleed en hadden het goed. Het was een feit, dat in alle gevallen, waar veedieven met de "kats" gestraft waren de diefstal afgenomen was. Een andere goede wijze van straffen was, om de schuldigen op schraal dieet te zetten. Dat had in de regel een heilzaam gevolg. Als ook die straf niet hielp, was deportatie van de misdadigers misschien het beste middel. Dat was wel een ongewone straf, maar het was nodig om de booswichten, die niet anders van hun streken konden worden bevrijd, zeer hard te straffen.

De PROC. GEN. zeide dat veediefstallen reeds jaren gepleegd werden. Er waren twee klassen van veediefstallen, namelik die, waar vee werd weggedreven, en die waar een schaap tegelijk werd gestolen en geslacht. Tegen het eerste bestonden uitstekende wetten en deed de Kaapse Politie haar best om de dieven in handen te krijgen. Nu kon niet ieder geval ontdekt worden, doch geloofde spreker dat boeren door deze diefstallen veel meer leden dan door die waarbij één schaap tegelijk werd gestolen. Met betrekking tot de eerste klasse van diefstallen geloofde spreker, dat in dat opzicht de grootst mogelikheid bestond. Wat betrof de aanbeveling van verbanning geloofde spreker niet, dat men de veedieven sou kunnen verbieden door deportatie. Men zou het aantal kunnen verminderen doch niet uitroeien, want andere veedieven zouden weer komen in de plek van de verbannenen. Doch tengevolge hunner slechte lonen leden schaapwachters vaak honger, en kwamen ze in de verzoeking om een schaap van hun meester te slachten en zich daarmede te voeden. Spreker had gevallen gehoord waar veewachters slechts 10s. loon ontvingen per maand waarvan zij een gezin moesten onderhouden. Dat loon was te gering, en kwamen de veewachters daardoor in verzoeking tot diefstal. Ook meende spreker, dat boeren veel klaagden over diefstal van vee, in gevallen waar het vee was vernield door jakhalzen of ander wild. In veel gevallen meende de boer dan, dat het vee gestolen was als hij het in zodanig geval verloren had. De regering kon onmogelik op elke plaats politie aanstellen. Wat betrof het toepassen van strengere straffen meende hij dat hetgeen de hoofdrechter daaromtrent onlangs had gezegd, volkomen waar was. Door verzwaring der straffen kon men het kwaad niet verminderen. Door geselslagen zou men het kwaad niet uitroeien, en spreker verwachtte niet door het geven van geselslagen dat heilzame wat de ed. heer Wilmot ervan verwachtte. Spreker geloofde dat het beter zou zijn, indien de boer vertrouwbare mensen in dienst nam en ze desnoods het dubbele zou betalen van het loon dat ze nu kregen. De boer moest zijn schaapwachter een loon geven, waarvan deze sou kunnen leven.

De ed. heer MICHAU: Waar zullen we die schaapwachters krijgen?

Voortgaande zei de PROC. GEN. dat, wat hem betrof, hij niet genegen was de straf op veediefstallen te veranderen. Rechters en magistraten hadden reeds macht genoeg, om zware straffen op te leggen.

De ed. hr. MICHAU: Welke straf wordt gegeven voor het stelen van een karaat diamant?

De PROC. GENRL.: De diamanten die gestolen worden zijn over het algemeen meer waard dan enig schaap. Al wat de boeren konden doen was zorgen voor beter toezicht en voor betrouwbare schaapwachters. De aard van de straf zou de diefstal niet verminderen daar in 99 van de 100 gevallen veedieven niet werden ontdekt.

De ed. hr. DU TOIT seide dat 't scheen dat de Proc.-Genrl. de schuld op de veeboeren wilde leggen, bewerende dat de wachter niet genoeg betaald werd. Waar zou een boer belanden, vroeg spreker, als hij die b. v. 4 wachters had, die weder elk een vrouw en kinderen hadden, ook daarvoor moest zorgen. Er was steeds werk te vinden voor zodanige vrouwen en deze konden steeds, als ze dat wilden iets verdienen. Spreker hoopte dat de aanbeveling van het comité, namelik deportatie, sou aangenomen worden. Het ed. lid haalde een geval aan waar veedieven voor diefstal van 12 beesten slechts 18 maanden gevangenisstraf hadden gekregen. De wet diende zodanig te zijn, dat veedieven rekenschap souden moeten geven van het vee aan hen toevertrouwd. De straf diende sodanig te zijn, dat veedieven erdoor souden worden afgeschrikt.

De ed. heer HURNDALL zei, dat de tegenwoordige straffen, die door magistraten op veedieven gelegd werden, niet afschrikkend genoeg waren. De Proc Genrl. had dit eens erkend. Een straf van drie maanden in de gevangenis voor veediefstal was veel te licht. Hij wist van een geval in Alexandria waar een dief, na drie maanden in de tronk geweest te zijn, naar K. W. Stad ging en daar 29 gestolen beesten verkocht en het geld in zijn zak stak.

De KOL. SEC. zei, dat de motie zijn hartelike sympathie wegdroeg. Hij had self geboerd en wist dus hoe tergend het gedurig stelen van vee was. Het verlies van de beesten was niet so tergend als de onophoudelike dieverij. Het was seer moeilik de booswichten in handen te krijgen, en wanneer er één gevangen werd, dan strafte de magistraat hem gewoonlik só licht, dat het nauweliks waard was hem gevangen te hebben. (Hoor, hoor!) Lichte straffen op de dieven hadden geen heilsame uitwerking en strekten om de politie in hun werk te ontmoedigen. Spreker had echter ook een andere grief, waaraan hij lucht wilde geven. Vanwege oppositie tegen de Kaapse Politie waren velen ongenegen hulp aan haar te geven. Nu de Kaapse Politiemacht eenmaal bestond, en zou blijven bestaan, was het van groot belang, dat die macht so doeltreffend mogelik sou worden gemaakt. Hij wist van vele gevallen, waar boeren te enen male geweigerd hadden enige assistentie aan leden van genoemde macht te verlenen. Het rapport zei, onder andere, dat het goed zou zijn mannen in de Kaapkolonie geboren voor die macht te gebruiken. Hij stemde daarmee in. Hij geloofde dat de macht verbeterd zou worden door inlijving van respektabele boerenzoons. Dezen hielden er echter niet van om als gewone politie beambte dienst te doen. Dat kwam hun als te vernederend voor, en volgens de bestaande regulaties moesten degenen die posten in de politie wilden bekleden, eerst privaat gediend hebben. Hij billikte het bezwaar en was bereid hetzelve in sekere gevallen weg te nemen. Hij was bereid om aan fatsoenlike Kolonisten, die daartoe bekwaam waren, een rang ("commission") te geven, zodra zij zich bij de politie aansloten. Voorts zou hij zijn best doen om gevolg te geven aan de aanbevelingen in het rapport. Wat deportatie van dieven betrof, hij zag er niet het beswaar in dat zijn collega, de Procureur-Generaal, er in had gevonden. Daar was voor misdadigers niets so schrikwekkend, als om verbannen te worden. De deportatie sou natuurlik niet levenslang zijn.

De ed. heer PRETORIUS betreurde het, dat de proc. genrl. was heengegaan. Deze behoorde de discussie te volgen. De proc. genrl. had gesegd, dat een boer zijn veewachter temin per maand betaalde. Spreker wees erop dat de wachter voor zijn persoonlike voeding 2 tot 3 schapen, naar gelang van de grootte derselve, per maand kreeg met 60 lb meel. Zijn vrouw kreeg alle ochtend haar rantsoen, en ontving de veewachter bovendien nog zijn betaling in vee of geld. In vee kreeg hij per maand een schaap van £1 2s. tot £1 4s. waarde, en men moest wel verstaan dit kreeg hij buiten en behalve de zoeven genoemde rantsoenen. De fout lag echter daarin, dat er slechts één uit het gezin ging om te werken, terwijl het overige deel werkeloos in de lokaties of op het dorp bleef liggen. Op de stoepen in de dorpen sag men ze dan ook bij klompjes luieren. Vandaar had spreker gemerkt, dat op plaatsen rondom dorpen het meeste vee gestolen werd. Onder de Kaapse Politie waren naar spreker meende goede beambten, doch een groot deel van hen verstond de kunst niet om een veedief in handen te krijgen. Bovendien had de boer heel wat last om hulp te krijgen. Als de boer een order voor politiehulp wilde hebben bij veediefstal, moest hij eerst naar de sergeant, en dan naar de kapitein gaan, doch waar was dan inmiddels de dief. Dan reed de politie over de paden doch niet door de velden, om de schuilplaatsen der veedieven te zoeken. Voorts diende de politie 's nachts rond te gaan; thans gingen se overdag rond en sagen de kaffers de politie reeds van verre aankomen, waarna ze dan een teken ter waarschuwing aan de anderen gaven. Niet in uniform, doch in gewone kleding moest de politie 's nachts patrouilleren. Wat betrof de straf was spreker vóór deportatie, want, als een veedief wist, dat hij gevaar liep voor een jaar of zes gedeporteerd te worden, zou dit hem afschrikken. Voorts seide spreker dat naturellendanspartijen een bederf waren. Daar kwamen hongerige buren en werden in een nacht soms drie tot vier schapen opgegeten. Spreker achtte het ingediende rapport goed en hoopte dat de proc. genrl. de getuigenis daarin ook sou lezen, wat zeker nuttig sou zijn.

De ed. heer OWEN-LEWIS zei, dat de straf van verminderde spijze niet moest worden toegepast. Men moest niet onmenselik zijn. Hij hield ook niet van de andere krasse strafbepalingen, welke in 't rapport werden aanbevolen, en kon 't niet begrijpen, dat iemand als de ed. heer Wilmot zulke wrede strafbepalingen kon goedkeuren.

De ed. heer WILMOT: "Ik doe het uit menselikheid."

De PRESIDENT sei, dat hij met de boeren medelijden had in hun grote verliezen aan vee door diefstal, maar hij sou gaarne aan de Raad zijn ondervindingen als rechter geven willen. Het was een welbekend feit, dat zekerheid van straf beter was dan strengheid van straf. Vroeger was in Engeland de doodstraf bepaald voor alle veediefstallen. Toch was de dieverij groot. Toen echter die straf afgeschaft werd en vervangen werd door een lichtere straf werd het getal diefstallen dadelik minder, omdat men daarna niet so gemakkelik straf ontvluchten kon. Behalve wat de strafbepalingen betrof, stemde hij met 't rapport in. Hij had vijf-en-twintig jaren lang ondervinding opgedaan in de kwestie van veediefstallen, daarom wist hij er wat van af. Vonnissen, door magistraten op schuldig bevonden personen opgelegd kwamen voor de rechters in duizenden voor revisie. Zo had hij ruime gelegenheid gehad om te weten hoe magistraten de dieven straften. De Raad zou verwonderd zijn om te horen in hoeveel gevallen de hoogste straf, namelik één jaar met harde arbeid en 25 geselslagen, toegepast was. Voortgaande, zei hij, dat op de grenzen der Kolonie eens buitengewoon veel diefstal van vee gepleegd werd. Dit gebeurde gedurende een tijdperk van droogte. Hoge straffen werden op de schuldigen gelegd maar niets hielp. Toen de droogte ten einde kwam, verminderde ook dadelik het getal diefstallen. Het bleek daaruit, dat felheid van straf weinig effekt had. Hij kon echter het Huis opmerksaam maken op een sekere doeltreffende straf, waarvan het rapport niets sei en waarvan geen lid tot nog toe melding had gemaakt: eenzame opsluiting, in de letterlike zin. Inboorlingen hadden ontsettende vrees daarvoor. Het sou zeer goed zijn als aan de gevangenissen cellen konden worden gebouwd, waarin de gevonniste veedieven ieder afzonderlik konden worden opgesloten. Hij wist van een geval waar vijf mannen, die gevonnist waren tot "eenzame opsluiting" allen één cel deelden. (Gelach.) Wat deportatie betrof, dat stuitte tegen zijn gevoel. Het had tot krediet van de Kaapkolonie gestrekt dat ze tegenstand had geboden tegen het landen alhier van veroordeelden uit een ander land. Nu moest de Kaapkolonie niet doen, wat ze in anderen had afgekeurd. Laat se geen beschaafd volk versoeken hun misdadigers te ontvangen. Als de slechtste veedieven verbannen moesten worden, laat men se dan niet verder brengen dan het een of andere eiland aan de kust van dese Kolonie gelegen. Nogmaals herhaalde hij, dat men niet met strengheid van straf zijn doel bereiken sou, maar wel door de dief te laten gevoelen, dat hij, hoe klein ook zijn misdaad, daarvoor gestraft sou worden. (Hoor, hoor.)

Het voorstel tot aanneming van het rapport werd daarop in stemming gebracht en aangenomen.

HALVE VAKANTIEDAG BILL.

De Raad ging op nieuw in comité op bovengenoemde bill.

Aan de orde was bespreking van een amendement voorgesteld door de KOL. SECR. om in clausule 2 te schrappen de woorden "in dese Kolonie" en deze te vervangen door de woorden "wonende binnen de grenzen ener municipaliteit of dorpsbestuurs area binnen de radius van 3 mijlen."

Aangenomen.

De clausule werd daarop aangenomen als geamendeerd.

De ed. heer GRAAFF stelde bij clausule 4 een amendement voor, strekkende om de Minister te machtigen regelingen te maken om spoorweg boekstalletjes op halve vakantiedagen het recht te geven hoogstens een uur vóór vertrek van de hoofdlijn trein open te houden.

De ed. heer KöHLER stelde voor te lezen hoogstens een half uur.

De ed. heer GRAAFF was daartegen en vond een uur een billike suggestie.

De KOL. SECR. was ten gunste van 't voorstel.

De ed. heer OWEN-LEWIS vond het beter om se dan de halve dag te geven om open te houden, beter dan de assistenten een halve dag te geven en daarvan weder een uur af te nemen.

De ed. heer GRAAFF vond het beter de boekstalletjes hoogstens 1 uur open te houden dan een halve dag.

De ed. heer WILMOT zeide dat het volgens het gesond verstand was om spoorweg boekstalletjes met het oog op het reisend publiek de gehele middag open te laten.

De ed. heer GRAAFF vroeg de vorige spreker hoe hij sou voelen als hij een boekstalletje had in Adderleystraat tegenover 't station en dat hij hetselve sou moeten sluiten, terwijl 't spoorweg boekstalletje sou mogen open houden. Spreker verdedigde zijn amendement en was niet bereid het terug te trekken.

De ed. heer SMITH zeide dat 't hem toescheen dat dese bill feitelik niet bedoeld was om winkel assistenten een halve vakantiedag te geven, doch om de belangen der werkgevers vast te stellen. Spreker sag geen reden om de eigenaar van een spoorweg boekstalletje enig voorrecht te geven boven een gewone boekverkoper.

De ed. heer POWELL steunde het amendement van de ed. heer Graaff, dat aangenomen werd.

De ed. heer GRAAFF vroeg of een *eigenaar* zijn winkel mocht open houden op een halve vakantiedag.

De KOL. SECR.: Neen.

De clausule als gewijzigd werd daarop aangenomen.

Bij clausule 7 stelde de ed. heer KöHLER voor om de woorden "enige dag in de week een publieke feestdag zijnde te veranderen in: twee dagen enz."

De ed. heer WILMOT was daartegen.

De ed. heer OWEN-LEWIS steunde het amendement.

De KOL. SECR. wees erop dat die clausule reeds van kracht was onder de bestaande wet, en hoopte spreker, dat die clausule so sou blijven.

De ed heer KöHLER trok het amendement terug.

Bij clausule 8 stelde de ed. heer DU TOIT voor om de boete bepalingen van resp. £25 en £50 in de clausule te wijzigen in respektievelik £10 en £20.

De KOL. SECR. hoopte dat de vorige spreker het amendement sou terugtrekken. Als de straf te licht was zou de handelaar als hij schelmachtig was, de boete betalen en zijn winkel openhouden. Het amendement werd verworpen.

De ed. heer SMITH wilde weten, wat het motief der regering was om een bill als deze in te dienen en tegelijkertijd de halve vakantiedagen der postbeambten weg te nemen. Dese verdienden toch evengoed de halve vakantiedagen als de gewone bedienden.

De KOL. SECR. antwoordde dat dese kwestie niets te doen had met de halve vakantiedagen. De zaak was dese: Tot 1900 was de normale arbeidsweek op post en telegraafkantoren 48 uur, en toen werd de normale tijd 44 uur. Wat meer gewerkt werd dan 44 uur per week werd uitbetaald als overtijd. Nu was men weder tot het stelsel van een 48 urige week teruggekeerd, dat wilde zeggen, dat eerst dan betaald werd voor overtijd, indien de beambten meer dan 48 uren werk per week hadden verricht.

De ed. heer SMITH zeide dat hij na onderzoek had vernomen dat een postbeambte 8 uur per dag moest werken. Doch als hij op gewone dagen 10 of 9 uren werkte, kon hij op Zaterdag een halve vakantiedag krijgen. Spreker wenste dat men sou trachten om de gouvernements beambten even goed een halve vakantiedag te geven als partikuliere beambten.

De KOL. SEC. zeide, dat de kwestie moeilik was. Men moest op een postkantoor steeds iemand hebben. De regering deed echter wat ze kon doen te dien opzichte.

De ed. heer PRETORIUS zeide dat dese bill behandelde private besigheden. Regeling van landsbesigheden moest gelaten worden in handen der regering.

Bij clausule 9, betreffende speciale vergunning aan verkopers van "kosher" vlees, stelde de ed. heer OWEN-LEWIS voor daaraan toe te voegen het woord "bakkers."

De ed. heer SMITH stelde voor de gehele clausule te schrappen.

De ed. heer WILMOT was daartegen. Het was een clausule die in verband met een godsdienstig iets stond, en men moest godsdienstige beginselen eerbiedigen.

De ed. heer SMITH seide dat 95 per cent van de joodse besigheden op Zondag geopend waren, en daarom handhaafde hij het amendement.

De ed. heer POWELL verdedigde de clausule zoals se stond, gelijk ook de Kol. Sec. deed.

De ed. heer GRAAFF wees op het gevaar dat er bestond in de aanneming van clausule 9. Wat, vroeg hij, sal slagers die "kosher" vlees verkopen verhinderen, om op halve vakantiedagen ook ander vlees te verkopen.

In stemming gebracht, verklaarde de voorzitter het amendement van de ed. heer SMITH verworpen. Dese vroeg de verdeling.

Bij verdeling werd het amendement aangenomen met 11 tegen 8 stemmen.

Clausule 9 werd dus geschrapt.

De overige clausules werden daarop aangenomen.

De ed. heer WILMOT wenste nog een amendement voor te stellen betreffende de bepaling van het woord "winkeliers" onder dese bill, en stelde de verdaging van het comité voor.

Het voorstel werd verworpen.

De bill werd met de amendementen aan de President gerapporteerd. De amendementen werden door de Raad bekrachtigd, waarna de bill voor de derde maal werd gelesen en gepasseerd.

De Raad verdaagde te 5.45 n.m. tot 26 Mei.

VRIJDAG, 26 MEI.

De Raad kwam bijeen te 2.30 n.m.

De WAARN. PRESIDENT in de stoel.

Er waren geen petities.

COMPENSATIE.

De ed. heer DU TOIT had kennis gegeven van het volgend voorstel: Dat naar het gevoelen van dese raad het gouvernement bij de oorlogs verliezen onderzoeks commissie behoort aan te dringen, om hun tweede rapport over alle eisen die tot 30 April laatstleden behandeld zijn, in te leveren, ten einde het gouvernement in staat te stellen, alle oude en herziene eisen die door de commissie gevalueerd zijn, te vereffenen, ten einde het gouvernement te helpen een wetsontwerp in te dienen in termen van wet No. 3) van 1904, om aan de verdere behoeften van andere eisen te voldoen.

De voorsteller versocht de behandeling deser motie te stellen op de agenda voor 29 Mei.

Toegestaan.

KENNISGEVINGEN.

De ed. heer OWEN LEWIS: De Koloniale Secretaris te vragen, of de applikatie der Worcester "Rifles" Club voor ammunitie op de grondslag, waarop die aan andere clubs was toegekend, was geweigerd. Indien zo, op welke gronden was zulks geschied?

De ed. heer WILMOT: Om voor te stellen, dat het gouvernement in overweging neme de wenselikheid, om stoom- en zeilschepen, die tussen de kusthavens varen, officieel te laten inspekteren, opdat behoorlike voorziening sal gemaakt worden voor de akkommodatie, veiligheid en behandeling der passagiers en bemanning.

De ed. heer WILMOT: Om voor te stellen, dat de regering in overweging zal nemen de wenselikheid, om een zoölogiese tuin op te richten in het Kaapse Schiereiland, ten einde onder meer, dieren te akklimatiseren en dieren die behoren tot de Fauna van Zuid Afrika aan te telen.

QUEENSTOWN WATERWERKEN.

Een bill om de municipaliteit van Queenstown te machtigen sekere waterwerken te bouwen werd voor de eerste maal gelezen.

De ed. heer BARRABLE stelde voor, dat de bill naar een select comité zou worden verwezen, bestaande uit de edele heren Ross, Strachan en de voorsteller.

Aangenomen.

KOLONIALE NIJVERHEDEN.

Dr. PETERSEN diende het rapport in van het select comité, dat aangesteld was op 17 Maart l.l., om onderzoek te doen naar en te rapporteren over Koloniale industrieën, en stelde voor dat het zou worden gelezen.

Het rapport werd gelezen.

Dr. PETERSEN stelde voor, dat het rapport op Donderdag 1 Juni zou worden overwogen.

Aangenomen.

ORANJERIVIER BRUG.

De ed. heer SMITH vroeg de commissaris, of hij een opmeting en een beraming zal laten maken van een brug over de Oranjerivier, in de nabijheid van Upington?

De KOL. SECR. antwoordde namens de commissaris, dat de regering erover zou denken om een opmeting te laten doen en de raadzaamheid in overweging zou nemen een brug als verlangd te laten bouwen. Voorlopig kon hij geen bepaalde belofte maken.

OPDROGEN VAN WATER NA HET BOREN.

De ed. heer KöHLER vroeg, of de aandacht van het gouvernement bepaald is bij een brief, in de "Cape Times" van 25 Mei verschenen, en ondertekend door H. P. Saunders, waarin de schrijver zegt, dat hij briefwisseling gehouden heeft met negen-en-veertig boeren, wier namen voorkomen in de jaarlijks rapporten als besitters van eigendom, waarop de voornaamste resultaten (in sake het boren naar water) verkregen zijn, met het gevolg dat in negen gevallen het uitstromen van het water heeft opgehouden, en het water in een-en twintig gevallen was verminderd soms bijna tot niets.

De KOL. SECR. zei, dat de aandacht der regering op de zaak bepaald was. De heer Saunders had self aan het departement geschreven, alvorens hij naar de "Cape Times" zijn brief had gesonden. Onderzoek sou worden ingesteld naar de opdroging der putten. Het was mogelik, dat de opdroging niet aan droogte alleen te wijten was.

HARTWATER BIJ SCHAPEN.

De ed. heer ROGERS stelde voor: Dat, ten einde de nasporing te vergemakkeliken van de oorzaak der geheimzinnige siekte bekend als hartwater bij schapen en bokken, welke de industrie der schaapboeren in so menig distrikt der Kolonie heeft geruïneerd en sich steeds nog verspreidt, het volgens de mening van dit Huis nodig is dat een proefstation worde opgericht in een distrikt, waarin de siekte het meest heersende is.

Ter toelichting, sei hij, dat hij vreesde dat weinig leden van het Huis een denkbeeld hadden van het gevaar dat de schaapboeren van de Kaapkolonie bedreigde door de geheimzinnige siekte, bekend als hartwater. Hij werd voor 't eerst bekend met die siekte 45 jaar geleden. Sedert die tijd was de pest erg toegenomen. Ze had haar oorsprong in het distrikt Peddie, en had sich uitgestrekt noordwaarts, suidwaarts en westwards, overal vernielende, en had Somerset Oost bereikt. Ze had een mysterieus karakter, dat geen wetenschap nog had kunnen verstaan. Tot nog toe was er geen doeltreffend middel ontdekt tegen de plaag. Zoals hij gesegd had was de siekte verspreid van de kust te Peddie tot Somerset Oost. Hij was bevreesd, dat se eerlang over de gehele Kolonie uitgebreid sou zijn. Volgens de laatste census opgaven was er geen enkel merino schaap meer in het Peddie distrikt. In Victoria Oost stierven verleden jaar 549 schapen aan genoemde siekte. In Fort Beaufort vrekten er verleden jaar 2,000 schapen uit 100,000 (volgens de laatste census). Dertig jaar geleden waren er ongeveer 300,000 schapen in die afdeling. In Albany verloor men verleden jaar 2,875 schapen uit een aantal van 36,000. Spreker toonde ook aan hoe de siekte woedde onder de kudden in de distrikten van Stockenstrom en Somerset Oost. In laatstgenoemd distrikt vrekten verleden jaar 1,535 schapen. Hij hoopte dat de regering onderzoek naar de siekte sou instellen en haar best doen een tegenmiddel te ontdekken.

De ed. heer LOGAN secondeerde de motie. Nog heden ochtend had spreker een brief ontvangen van zijn zoon, berichtende, dat op een zijner plaatsen de schapen in groten getale stierven aan een onbekende siekte. Spreker sou wensen voor te stellen om in de motie te voegen na het woord "hartwater" de woorden "of andere siekten."

De ed. heer ROGERS was er tegen zijn motie te wijzigen.

De ed. heer LOGAN zeide, dat het amendement de motie niet zou wijzigen. Wat hij wenste was de schapen dezer Kolonie te beschermen. Spreker stelde het bovengenoemde amendement voor.

De ed. heer ROGERS zeide dit aan te zullen nemen.

De ed. heer LOGAN vervolgend, zeide dat hij 100 tot 150 schapen per maand verloor, en hij was de voorsteller dan ook ten seerste verplicht, dat hij dese zaak had voorgebracht.

De ed. heer WILMOT seide dat een jaar of tien geleden de boeren in Albanie, en Peddie seer veel schapen verloren. De Kamer van Koophandel in Grahamstad stelde toen voor een bakteriologies instituut op te richten. Dat instituut had goed gewerkt. Sedert had Dr. Purvis een middel ontdekt om de schapen tegen hartwater in te enten. Het instituut was besig geweest om juist in verband met dat hartwater grondig onderzoek te doen. Of het middel door Dr. Purvis ontdekt goed was wist spreker niet. Het landbouw departement ondersocht sulks. Spreker was voor de motie thans ter tafel en hoopte, dat als zij aangenomen was, alsdan het landbouw departement al het mogelike in dese zaak sou doen.

De ed. heer HURNDALL was blij dat er een plaats was, waarop proefnemingen gedaan konden worden. De kwestie was zeer belangrik en verdiende alle aandacht. Dr. Hutchinson had zijn best gedaan gedurende de laatste 5 of 6 jaren om een doeltreffend tegenmiddel te ontdekken, maar het scheen of deze nog niet daarin geslaagd was. Het middel dat dr. Purvis aan de hand gaf was, naar spreker wist, goed.

De ed. heer DU TOIT was het ten volle eens met de motie. Wat hem echter vreemd scheen was, dat niettegenstaande er 13 veeartsen in de Kolonie rondgingen, er thans moest gevraagd worden om een proefstation tot opsporing van de oorzaak der genoemde ziekte. Waarvoor waren er dan veeartsen? Die ziekte had reeds lang nagegaan en opgespoord moeten worden. Al er een proefstation werd opgericht sou dat slechts goed zijn voor één distrikt. Spreker vreesde dat het rapport met betrekking tot deze siekte ook weder hetselfde sou aanbevelen als voor andere siekten steeds aanbevolen werd (namelik: de keel afsnijden. Hij was voor de motie, doch hoopte dat de regering sou ondersoeken, wat de veeartsen gedaan hadden, om deze gevreesde ziekte "hartwater" te bestrijden.

De ed. heer MICHAU was het eens met de motie, doch wilde erop wijzen, dat er verschillende soorten van hartwater waren. In het distrikt, Beaufort West had men vroeger een proefstation gehad, dat echter opgegeven was geworden. Er werd beweerd dat Cooper dip een voorbehoedmiddel was tegen hartwater. Mannen van ervaring verzekerden dat middel met sukses gebruikt te hebben. Als dat so was, sag spreker niet in, waarom de regering zulke grote kosten sou maken voor een proefstation. Met de ondervinding van veeartsen en de ondervinding opgedaan met betrekking tot het bakteriologies instituut te Grahamstad, voor welks onkosten spreker meende dat het land geen waarde kreeg, sag hij niet in, waarom er alsnog een proefstation sou opgericht worden, indien Coopers dip werkelik een goed voorbehoedmiddel was. Echter zoude hij gaarne van de regering willen weten of het werkelik bewezen is, dat Coopers dip een goed voorbehoedmiddel is.

De KOL. SEC zei, dat de regering de ed. heer Rogers voor was geweest; se had alreeds ernaar gestreefd een tegenmiddel voor de siekte te ontdekken en sou daarmee voortgaan. Het bakteriologies instituut te Grahamstad wijdde haar ernstige aandacht aan de siekte. Dit instituut, meende spreker, behoorde onder het beheer van het Landbouw Departement gebracht te worden. (Hoor, hoor.) Hij was van plan dit te doen geschieden, namelik vanaf Juni a.s. Het sou dan een eerste plicht van het instituut worden gemaakt om te treden in de siekten die het land het meest kwaad betrokkenden. De edele heer Wilmot behoefde niet bang te zijn dat het instituut gesloten sou worden. Alleen sou de regering het voortaan gebruiken voor het doel, waarvoor het oorspronkelik bestemd was. De edele heer Du Toit had geklaagd over de mislukking de deskundigen, om geneesmiddelen voor de schapensiekte uit te vinden. Die mislukking was nog geen blijk van onbekwaamheid. Er waren vele oude menselike kwalen, waarvoor de wetenschap nog geen geneesmiddel had ontdekt. De hoofdveearts had gerapporteerd, dat het scheen of de bontluis de siekte verspreidde, en dat een goed middel tegen het verspreiden der siekte was het schoonhouden van het veld. Men was al bezig geweest met proefnemingen, en dr. Purvis, van het bakteriologies instituut meende, dat hij een veilig dip ontdekt had. Dr. Purvis zou worden gelast op grote schaal proefnemingen te laten doen. Spreker hoopte bij een volgende gelegenheid iets meer bevredigends aan het Huis te zullen kunnen meedelen.

In stemming gebracht werd de motie als geamendeerd aangenomen.

LANDTOEKENNINGEN EN PENSIOENEN.

Op voorstel van de ed. heer WILMOT werd het tweede en derde rapport van het select comité op landtoekenningen en pensioenen overwogen.

Na toelichting van het tweede rapport zei de ed. heer ROGERS, dat met het oog op de toestand des lands, het hoog tijd was die pensioenen te verminderen.

De Raad besloot daarna het rapport te behandelen en stelde de ed. heer WILMOT voor samen te gaan met het rapport van het select comité van het lagerhuis op landtoekenningen en pensioenen.

Hiertoe werd besloten.

BEACONSFIELD ELEKTRISE VERLICHTINGS BILL.

De ed. heer ROSS stelde de tweede lezing voor van bovengenoemde bill, en lichtte die toe.

Aangenomen.

De bill werd voor de tweede maal gelesen waarna de Raad in comité ging op deselve.

De ed. heer ROSS in de stoel.

De verschillende clausules werden ongewijzigd en zonder discussie aangenomen, en door de Raad bekrachtigd.

De bill werd daarop voor de derde maal gelesen en gepasseerd.

KINGWILLIAMSTOWN. STADSRAADS BILL.

De ed. heer BARRABLE stelde de tweede lezing voor van bovengenoemde bill, die hij korteliks toelichtte.

De bill werd voor de tweede maal gelesen waarna de Raad in comité ging.

De ed. heer ROSS in de stoel.

De verschillende clausules werden ongewijzigd aangenomen en gerapporteerd, waarna de bill voor de derde maal werd gelesen en gepasseerd.

CARNARVON LANDTOEKENNINGS BILL.

De PROC. GENRL. stelde de tweede lesing voor van bovengenoemde bill, en seide ter toelichting dat de bill slechts bedoelde om wettig te maken iets wat feitelik reeds in gebruik was met betrekking tot sekere dorpserven in Carnarvon.

De bill werd voor de tweede maal gelesen waarna de Raad in comité ging op deselve.

De ed. heer ROSS in de stoel.

De PRESIDENT zei bij behandeling der derde clausule van de bill, dat hij die niet heel goed begreep. Welk recht tot grasen genoot men onder die clausule? Was het een recht, dat gehecht was aan de grond, of was het een persoonlik recht?

De PROC. GENRL. antwoordde, dat de positie eigenaardig was. Thans had het weiderecht de aard van een persoonlik servituut. Wie een erf besat, besat ook het weiderecht. Volgens de bill echter, sou het weiderecht gescheiden worden van het erf. Spreker erkende, dat dit onbevredigend was, maar zei, dat een commissie sou worden afgevaardigd naar Carnarvon om degelik de positie na te gaan, en dan sou er een tweede bill worden ingediend, verdere voorziening in de zaak makende. De dorpsmeent sou worden opgesneden en verdeeld.

De PRESIDENT zei dat, als het bedoeld was sekere servituten te vormen, dese aan grond gehecht moesten zijn.

De ed. heer KöHLER vroeg of het recht op de weidegronden verkoopbaar was.

De PROC. GENRL. antwoordde bevestigend.

De ed. heer LOGAN wilde weten of de regering weder voornemens was om geld te besteden voor een commissie, waartegen hij beslist sou zijn.

De PROC. GENRL. antwoordde dat men als commissie de magistraat naar Carnarvon sou zenden.

De ed. heer WILMOT: Ik sou niet graag de magistraat willen zijn, doch hoop dat hij voor dat werk extra zal worden betaald.

De clausule werd daarop ongewijzigd aangenomen.

De verschillende clausules werden aan de President gerapporteerd en bekrachtigd, waarna de bill voor de derde maal werd gelesen en gepasseerd.

De Raad verdaagde te 4.5 n.m. tot 29 Mei.

Wetgevende Vergadering.

DINSDAG, 23 MEI.

AVONDZITTING.

Het Huis hervatte zijn zitting om 8 uur.

Op voorstel van de THES.-GENRL. werd de behandeling van de begroting in comité generaal voorgezet.

DE BEGROTING.

Onder behandeling was de begroting van het dept. van de Kol. Secr., post 80 opvoeding.

Verschillende punten werden ter sprake gebracht door de heren M. J. du Plessis, Vosloo en Merriman, welke alle door de Kol. Secr. beantwoord.

De heer MERRIMAN zei, dat er een som op de begroting was voor gebouwen voor het Grey Instituut maar niets voor het Victoria College en het Z. A. College.

De Kol. SECR. beloofde de zaak te onderzoeken.

De heer VOSLOO wees erop, dat een school commissie grote moeilikheid ondervond als zij een nieuw schoolgebouw wilde oprichten. Het departement van publieke werken maakte soms groot beswaar om bouwplannen te passeren. Hij noemde gevallen op in zijn eigen distrikt, waar hij tot nog toe geen lening van de regering had kunnen krijgen voor schoolgebouwen, schoon hij al lang geleden ervoor applikatie had gemaakt. Hij sei verder dat hij van de Kol. Secr. een uitleg horen wilde aangaande het geval van het Rhijnse instituut te Stellenbosch. Dit instituut was steeds een oppositie school geweest. In het laatste jaar echter nam het departement dese inrichting onder haar bescherming. De school kreeg nu een gouvernements toelaag, seer gemakkelik was het voor dese inrichting om een grote lening aan te gaan met de regering. Hij achtte, dat de Kol. Secr. een uitleg van de zaak schuldig was.

De KOL SECR zei, dat een lening aan het Rhijnse Instituut gegeven was van £10,000. Er was niets buiten gewoons aan de zaak verbonden.

De heer BURTON zei, dat hij met dit antwoord niet tevreden was. Hij had al de correspondenties bij sich, maar had nog niet al de stukken kunnen doorlezen. De zaak was korteliks als volgt. Tot 1900 was het Rhijnse Instituut een private inrichting. In dat jaar werd een agitatie tegen Bloemhof school door enige zeer loyale personen te Stellenbosch op touw gezet. Men diende een klacht in bij het departement, dat sommigen van de onderwijzeressen van Bloemhof disloyaal waren. De superintendent van onderwijs had de zaak laten onderzoeken en het rapport was, dat de klachten voor het meerendeel ongegrond waren of schrikkelik overdreven. Dat was het begin. Daarna scheen het, of het departement extra hulp verleende aan de Rhijnse school. Hij wilde aan de Kol. secretaris horen, waarom Bloemhof niet dezelfde gelegenheid kreeg als de Rhijnse school om een grote lening bij de regering aan te gaan.

De KOL. SECR. antwoordde, dat hij thans niets meer wilde horen van loyaal of disloyaal. Er waren thans geen disloyalen in de Kolonie. In opvoedingszaken werd geen onderscheid gemaakt tussen de een of de andere inrichting. Alleen de vereisten der opvoeding werden in aanmerking genomen.

De heer SAUER sei, dat de kol. secr een seer mooi figuur sloeg. Nog onlangs had de kol. secr. gesegd, dat hij een onderscheid moest maken tussen loyalen en disloyalen. Hij sei, dat de kol. secr. van hem een lesje kon leren. Het was veel beter om op een beleefde manier de gestelde vragen te beantwoorden.

KOL. CREWE sei, dat er verleden jaar £100,000 gestemd was voor leningen voor schoolgebouwen, en dit jaar sou de som van £150,000 voor dit doel beschikbaar gesteld worden.

De heer MALAN sei, dat er in 1902 een select comité was aangesteld, spreker diende op dat comité. Dr. Muir was een van de getuigen en had erkend dat politiek groteliks gemengd was met het ontstaan van de Rhijnse school. Spreker sag dat er aan dese school reeds £11,500 gegeven was voor nieuwe schoolgebouwen. De school was zeer achteruitgegaan, en het was nog de vraag of de school sou kunnen betalen. Voorheen had de school slechts sowat £40 per jaar van het departement ontvangen omdat onderricht in koken daar gegeven werd. Nu erlangde de school veel hulp van de regering en de school was in oppositie tegen de andere bestaande inrichting. De kol. secretaris behoorde nauwkeurig in de zaak te gaan, want als er een tekort was, dan moest de belasting betaler er voor betalen.

De heer C. J. KRIGE sei, dat men grote moeite had om van de regering geld te krijgen voor schoolgebouwen. Caledon moest so lang wachten, dat men besloot uit eigen zak een schoolgebouw op te richten. Nu echter vernam hij, dat er fondsen beschikbaar waren.

De heer MALAN sei, dat er geen wettige regulatie was, volgens welke de regering op het £ voor £ stelsel kon bijdragen. Hij bepaalde de aandacht van de kol. secretaris bij dese zaak en vroeg hem om sodanige regulatie voor het parlement te brengen.

De heer H. S. VAN ZIJL vroeg de Kol. Secr. of hij van plan was iets te doen om inrichtingen daar te stellen voor de opleiding van onderwijsers in landelike distrikten.

De KOL. SECR. sei, dat hij met de superintendent van onderwijs over dese zaak had gesproken. Hij was er geheelenal voor. De superintendent was thans besig te sien of sodanige inrichting niet opgericht kon worden in het suid westen.

De heer T. SCHREINER sei, dat men iets moest doen om aan naturellen de gelegenheid te geven een hoger onderwijs te genieten. Thans gingen sommige naturellen naar Amerika, en dat keurde hij beslist af.

De heer MERRIMAN sei, dat men veel deed voor de opvoeding van de naturellen. Hij vreesde dat men echter verkeerd te werk ging. Lesen en schrijven alleen was voor de naturel misschien eer slecht dan goed. Het gehele stelsel moest worden veranderd, men sag thans dat de schijnbaar opgevoede naturel geen handwerk wilde doen. Dat toonde, dat het onderwijs voor hen niet goed was. Het doel van de opvoeding moest zijn om allen te leren sich niet te schamen om werk te doen. Men moest in dese handelen en dat sonder versuim.

De KOL. SECR. sei, dat hij met belangstelling had geluisterd naar de toespraak van de heer Merriman. Hij vreesde dat ook de industriele scholen een mislukking waren. Het doel van de naturel scheen hem alleen te zijn onderwijser te worden.

De heer MALAN sei, dat onder de Glen Grey wet de afdelingsraden een belasting oplegden voor schooldoeleinden. Het departement wist niet op welke wijse die gelden werden uitgegeven. Dit dacht spreker niet geheel bevredigend. Het departement moest ten minste weten hoe die fondsen besteed werden.

THESAURIERS DEPARTEMENT.

Vervolgens werd het departement van de thesaurier-generaal behandeld.

De heer CLOETE wees erop, dat de thesaurier niet mooi gehandeld had met de oude civiele beambte.

De THESAURIER zei, dat de bedoelde ambtenaar uitstekend behandeld was. In het departement was er voor hem geen werk en onder de omstandigheden kon de regering niets anders doen dan de beambte op pensioen stellen.

De heer VOSLOO zei, dat de civiele beambten contributies betaalden van het pensioenfonds berekend op hun nominale salarissen maar niet op hun werkelike verminderde salarissen.

De THESAURIER zei, dat dit toegestaan was op versoek van de civiele ambtenaren.

De heer CURREY zei, dat het goed sou zijn als de thesaurier een circulaire richtte aan de civiele dienaren, om de zaak aan hen duidelik voor te stellen. Verder wees spreker erop, dat het select comité op publieke rekeningen twee jaren achtereen had aanbevolen, dat samen met de begroting aanmerkingen en verduidelikingen gepubliceerd zouden worden. Hij wilde dat de regering hieraan gevolg zou geven.

De heer RUNCIMAN vroeg de regering om bij de imperiale regering aan te dringen op de versterking van het Kaapse eskader.

De EERSTE MINISTER zei, dat hij reeds bij de nieuwe hoge commissaris had aangedrongen om de vloot alhier te versterken.

Dr. VILJOEN zei, dat hij enige dagen geleden te Simonstad was en hij was verwonderd om te sien, dat men bij de dokken van de vloot alleen ingevoerd materiaal gebruikt.

De heer MERRIMAN vroeg of de regering al een antwoord ontvangen had van de regering van Natal in verband met het opleggen van een 6/- belasting op ingevoerde spiritualiën.

De EERSTE MINISTER antwoordde, dat hij de vorige dag een gunstig antwoord had ontvangen. Thans was men besig om de nodige bill op te trekken. (Applaus).

De heer CARTWRIGHT wees erop dat er hier slechte whiskey gemaakt werd, en dan verkocht als ingevoerde whiskey. De regering diende deze bedriegerij aan de kaak te stellen.

De heren CRONWRIGHT-SCHREINER en T. SEARLE spraken over de posterijen. Eerstgenoemde wilde hebben, dat de beambten een halve vakantiedag per week zouden krijgen, terwijl laatstgenoemde erop wees, dat de regering haar beloften jegens de beambten moest nakomen.

De heer MERRIMAN sprak over het mailkontrakt van de Kolonie. Hij sei dat de heer Garlick eerst sich bekend moest stellen met al de fouten, voordat hij rond en bont wierp. Hij toonde al de bijzonderheden van de zaak aan.

PROCUREUR-GENERAALS DEPARTEMENT.

De PROC. GENRL. zei, dat hij het volgend jaar £1,000 van zijn salaris zou opgeven en slechts £1,500 trekken.

De heer MERRIMAN zei, dat hij de procureur-generaal persoonlik £25,000 gunde, maar het was een zaak, die een beginsel raakte. Hij was jammer, dat de procureur-generaal de £1,000 had opgegeven.

De heer SAUER zei, dat hij meende dat al de ministers even veel moesten ontvangen. Men moest niet £2,500 op de begroting plaatsen voor het salaris van de procureur-generaal en slechts £1,500 aan hem betalen.

De PROC. GENRL. zei, dat de zaak thans niet meer een persoonlike kwestie was maar een van beginsel. De procureur-generaal moest geen privaat werk doen en daarom moest men voor zijn diensten goed betalen. Hij wees erop hoe geheel onwenselik het was voor een procureur-generaal om in enige zaak persoonlik betrokken te zijn. Het sou niet onmogelik zijn dat de procureur-generaal zichself sou hebben te vervolgen. Vroeger was het mogelik om veel werk te doen in het hoog gerechtshof en toch het ambt van procureur-generaal te bekleden. Gedurende de laatste jaren echter was dat onmogelik geworden, als de procureur-generaal zijn plicht jegens het land behoorlik wilde doen. Om die reden had hij bedankt als direkteur van De Beers. Hij vroeg het Huis om het beginsel goed te keuren dat voor deskundige diensten behoorlik betaald sou worden.

De heer JAGGER toonde aan, dat men niet te hoge salarissen moest geven aan de ministers, want dan bestond er het gevaar, dat men meer sou maken van het salaris en minder sou ijveren voor eigen overtuiging en de ware belangen van het land.

Op dit punt werd het comité verdaagd tot Woensdag, 24 dezer.

Het Huis verdaagde om 5 minuten over 11 tot de volgende dag.

WOENSDAG, 24 MEI, 1905.

De speaker opende met gebed precies om 2 uur n. m.

Petities werden ingediend door de heren Jagger (3), Malan, D. J. A. van Zijl (2), C. J. Krige.

Kennisgevingen van moties werden ingediend door de heren C. J. Krige.

Papieren werden ter tafel gelegd door de Eerste Minister, en Thes. Genrl.

MEDIESE RAAD.

De heer ZIETSMAN stelde voor om het rapport van het gekozen comité op bovenstaande raad te overwegen.

Aangenomen.

De heer WEEBER meende dat het rapport zeer eenzijdig was en dat vooral de landelike bevolking zeer leed door de macht verleend aan de mediese raad een fatsoenlik en bekwaam geneesheer had niet eens het recht om een advertentie te plaatsen. Spreker beschouwde de macht aan deze raad toegestaan seer nadelig voor 't publiek en alleen geschikt om het doktersberoep te beschermen.

De PROC. GENRL. wees op sommige gevallen welke sich hadden voorgedaan bij het constateren van de oorzaak van de dood. Sommige dokters hadden hier in hun plicht te buiten gegaan waarop de raad onmiddelik stappen had genomen om dese dokters te straffen.

De SPEAKER merkte op dat de voorsteller zijn motie diende te veranderen indien hij geen bill wenste in te brengen aangaande dit rapport.

Op voorstel van de heer ZIETSMAN werd het rapport daarop voor verdere consideratie naar de regering verwesen.

KOLONIAAL VOEDER.

Op voorstel van DR. VILJOEN werd het rapport van het gekozen comité op Koloniaal voeder door het Huis in overweging genomen. De voorsteller wees er op dat er veel meer gedaan kon worden om het gebruik van Koloniaal voeder door de verschillende publieke Koloniale instellingen te doen bevorderen. Er was in dit opzicht grote dank verschuldigd aan de commissaris van publieke werken. Het havenbestuur te Kaapstad had voldoende accommodatie voor het voor een geheel jaar benodigde voeder en kon dus rechtstreeks haar voeder van de boeren kopen. De stadsraad van Kaapstad was echter niet so goed van opslag plaatsen voorzien en het gevolg was, dat dese raad meer van de middelman moest gebruik maken, 't geen dus ten nadele van de boeren was. Men had sich echter reeds tot de stadsklerk gewend en de belofte verkregen dat zo veel mogelik in deze toestand verandering gebracht sou worden.

Wat de kwaliteit van het Koloniale voeder betrof, seide spreker, dat dit in geen opzicht behoefde onder te doen voor ingevoerde voeder. Integendeel het bleek hoe langer hoe meer dat de kwaliteit van het Koloniale voeder beter was. De enige klacht, die indertijd voor dit Huis gebracht was, was die van de heer Weeber, die verklaard had dat de boeren uit het distrikt van Beaufort West klaagden over een zeker nadelig gewas, dat sich tussen de haver van de Westelike Provincie bevond. Een ondersoek was ingesteld geworden en men had bevonden dat dit schadelik gewas, Chinkerinchee geheten, slechts groeide op moerassige gronden en dan ook tot enkele streken bepaald was. Wat het werkelike nadeel was dat door dit schadelik gewas werd veroorsaakt, had men nog niet geheel kunnen vaststellen en diende het onderzoek in die richting nog verder te worden voortgezet. De dank der boeren moest vooral worden toegebracht aan Dr. Smartt voor de energieke wijze waarop hij zijn diensten ter beschikking had gesteld en de militaire autoriteiten had overgehaald om Koloniaal voeder te gaan kopen. Spreker eindigde zijn welsprekende toespraak met de hoop dat de regering het rapport der commissie niet in de archieven sou opsluiten, doch maatregelen nemen ten einde het ter kennis van de boeren en de belanghebbenden te brengen. (Hoor, hoor.).

Dr. BECK seide dat hij na de welsprekende rede van Dr. Viljoen, niet veel meer had te seggen, doch hij meende dat hij als een lid der commissie een paar woorden ter ondersteuning van het rapport en ten gunste van de aanneming van het rapport moest seggen. Spreker wees op het onderzoek, ingesteld naar de klachten van de militaire autoriteiten omtrent de kwaliteit van het Koloniaal voeder. Uit het onderzoek was gebleken dat de siekte welke zich bij de paarden der militairen voordeed niets anders was dan een siekte welke zich slechts voordeed bij de ingevoerde dieren. Hij (spreker) steunde van harte de motie van Dr. Viljoen en hoopte dat het Huis het rapport sou aannemen.

DR. SMARTT seide dat het ondankbaar van hem sou zijn indien hij niet wederkerig de dank der regering uitsprak voor de woorden van dankbaarheid door Dr. Viljoen, namens de boeren, geuit voor het werk door hem (de commissaris) in dit opzicht gedaan. Het sou steeds zijn streven zijn om het gebruik van het Koloniale voeder meer en meer ingang te doen vinden en in dit verband hoopte hij het Huis een bedrag gelds te vragen, ten einde door opslagplaatsen langs de spoorweg te bouwen, de boeren van dit land bij te staan. De boeren van dit land handelden gewoonlik op sich zelve en hadden geen voldoende kapitaal om hun produkten te kunnen bewaren tot zij er de meest gunstige prijs voor konden behalen. Daartoe wenste spreker zoveel mogelik de boeren te steunen.

De SPEAKER riep spreker tot de orde daar hij thans begon uit te weiden over allerlei soorten van landbouwprodukten, de wijnindustrie ens. Voortgaande seide spreker dat er geen betere ondersteuning door de regering gegeven kon worden dan aan een so belangrijke industrie als de landbouw (hoor, hoor.)

De heer ABRAHAMSON volgde en seide dankbaar geweest te zijn op dese commissie gediend te hebben. Hij ondersteunde de voorsteller in het gesprokene omtrent de bevordering der landbouw industrie en hoopte dat sulks gedaan sou worden door middel van verminderde spoorwegtarieven en door het verstrekken van goede meststoffen tegen goedkope prijs. Spreker prees de commissaris voor publieke werken en seide dat het land in hem een man had, die steeds de belangen van de landbouw sou bevorderen. Er was dan ook, meende spreker, nog nimmer een tijd geweest waarin de regering so samenwerkte met de boeren als thans. Hij was er dan ook van overtuigd dat de aanbevelingen door de commissie in haar rapport neergelegd ter kennis van de belanghebbenden souden worden gebracht.

De heer RADEMEYER kon sich niet verenigen met de recommendatie van het rapport waarin de regering gevraagd werd om grote depots op te richten, teneinde daarin enorme hoeveelheden haver op te slaan. Er waren in dit land enorm veel muisen en deze souden grote schade aan de opgeslagen produkten toebrengen. Wat nodig was voor de landbouw was goedkope en degelike metstoffen en bovendien een redelike mate van bescherming tegen de ingevoerde produkten. Werd dat aan de boeren gegeven dan hadden zij geen verdere bijstand nodig.

De heer LAWRENCE drukte zijn spijt uit over het feit dat de commissie geen getuigenis had ingewonnen van de grothandelaars. Hij meende dat dese handelaars goede inlichtingen hadden kunnen verschaffen aan de commissie. Met betrekking tot het door de commissie uitgebracht verslag omtrent de beenziekte, welke sich onder de militaire paarden had voorgedaan, moest hij de commissie gelijk geven dat deze siekte vóór de oorlog onbekend was in dit land. Spreker wees verder op de industrie, welke in de laatste tijd ontstaan was in geperst voeder en hoopte dat deze soort van industrie niet uit het oog sou worden verloren. Hij ondersteunde van harte het rapport van de commissie.

De heer TOD was evenseens seer ingenomen met het rapport en seide dat hij niet bevreesd was voor de muizen, die door de heer Radenmeyer waren aangehaald als een argument tegen het oprichten van grote depots.

De heer CLOETE bracht dank aan de commissie en aan Dr. VILJOEN voor het werk door hem gedaan en de wijze waarop het rapport voor het Huis was gebracht. Spreker was het echter niet eens met Dr. Viljoen, waar dese gesegd had dat de chinkerinchee bepaald was tot enige moerassige streken. Sprekers ervaring was dat het schadelike gewas sich hoe langer hoe meer over het land verspreidde en meende dat het de plicht was van de regering om een degelik ondersoek naar dit schadelike gewas in te stellen.

De heer RUNCIMAN wees op de afwezigheid van enig getuigenis in het rapport omtrent producten handelaars. Hij meende dat een der belangrijkste saken voor de boeren was, dat er grote depots bestonden waar zij hun goederen konden opslaan. Bovendien moesten de boeren 't voorbeeld van Australië volgen en sich co-opereren teneinde machinerie aan te schaffen voor het persen van het voeder. Waar Australië sulks kon doen, kon het ook door de Zuid-Afrikaander boeren worden gedaan. Op die wijse sou het Koloniale voeder beter in staat zijn om met het ingevoerde voeder te concurreren. Spreker vreesde dat co-operatie voor de boeren meer sou doen dan protectie.

Sir W. THORNE meende dat uit het rapport bleek, dat de boeren nog niet er in geslaagd waren om in behoorlike aanraking te komen met de verbruiker. Spreker wees erop dat de boeren hun voeder niet in balen verpakten en dat sulks een groot nadeel was, daar de haver er minder door werd en de boeren, er dus een mindere prijs voor konden krijgen.

De heer MALAN vond dat het punt door Sir William Thorne genoemd een zeer belangrijk punt was en hij was blijde dat de boeren hoe langer hoe meer begonnen te erkennen dat zij hun producten in een beter vervoerbare vorm ter markt moesten brengen. In het rapport, sei de spreker, werd gewesen op de aankoop van machinerie voor de geperst voeder industrie. Dit was een industrie welke soveel mogelik diende bevorderd te worden. Hij hoopte dan ook dat de regering dit rapport ter kennis van het publiek sou brengen. De kwestie van de beenziekte werd door spreker niet ernstig opgenomen, daar hem, als een practies man, die de Kolonie en de paarden en muilen goed kende, dese siekte in 't geheel niet bekend was. Hij wist dat onder de ingevoerde dieren dese siekte was voorgekomen en schreef dan ook de siekte niet toe aan het Koloniale voeder, doch meende dat se een eigenschap van de ingevoerde dieren was. Met betrekking tot de degelikheid en waarde van Koloniaal voeder vergeleken met het ingevoerde voeder, wees spreker op de verschillende proefnemingen, welke met beide soorten genomen waren door deskundigen en waaruit gebleken was dat het Koloniaal voeder gunstig vergeleken sou worden met al de ingevoerde soorten. Hij hoopte dat het Huis het rapport der commissie sou aannemen.

De heer HARE sei, dat de boeren hun eigen paarden voerden op tarwekaf en rogge of ingevoerde mielies. Hij wees erop, dat de boer zijn voer niet lang kon bergen; derhalve moest de boer meer tegen lager prijs verkopen sodra de oogst ingesameld werd. Spreker dacht dat het select comité te min getuigen had verhoord. Maar soals het was, achtte hij het rapport van groot belang.

ST. JOHN'S KOKSTAD EN ST. JOHN'S UMTATA SPOORWEG BILLS.

Deze twee wetsontwerpen werden voor de tweede maal gelezen.

OMHEININGS WETSONTWERP.

Op voorstel van de heer **RUBIDGE** hervatte het Huis in comité-generaal op bovengenoemde bill.

De heer **RUBIDGE** stelde twee nieuwe clausules voor welke aangenomen werden.

De heer **WOOD** stelde voor een clausule overeenkomstig een besluit van de landbouw unie, om voorziening te maken voor distrikten, waar de omheinings wet niet in werking is.

De heer RUBIDGE vroeg het Huis om deze nieuwe clausule niet goed te keuren.

De heer A. S. DU PLESSIS dacht dat de nieuwe clausule de bill slechts permissief maakte. Hij dacht dat het goed was om ze aan te nemen.

De PROC. GENERAAL wees erop dat deze nieuwe clausule alleen bepaald dat de afdelingsraad eerst zijn goedkeuring moest geven, voordat de omheinings-wet in de afdeling kon worden in werking gesteld.

De heer CROSBIE keurde de clausule goed.

De heer KUHN zei, dat het Huis zeer voorzichtig moest zijn. Wat de belangen van de boeren bevolking bevorderde zou hij steeds ondersteunen. De oude wet was permissief, en hij meende dat de nieuwe wet ook permissief moest worden gemaakt. Spreker wist niet of de nieuwe wet voordelig zou zijn voor de boeren. De oude wet was ongetwijfeld zo goed een wet als men maken kon.

De heer DE WAAL maakte duidelik dat de bill van geen persoon dwong om te betalen voor de helft van een jakhal proef heining. Alleen wanneer een persoon voordeel trok met zodanig heining zou hij ervoor moeten betalen.

De heer CR. SCHREINER zei, dat het tweede deel van de wet van 188[?] niet permissief was. Men moest dit deel van de wet niet in deze bill opnemen.

De PROC. GENERAAL zei dat de heer de Waal de zaak duidelik had verklaard.

De heer THOMAS kon niet verstaan waarom men kon objecteren tegen de clausule voorgesteld door de heer Wood. Men moest toch de afdelingsraad laten beslissen.

De heer A. S. DU PLESSIS zei, dat hij nader gelet had op de bewoording van de clausule voorgesteld door de heer Wood. Hij vond nu dat die clausule geheel onnodig was en zelfs gevaarlik kon zijn.

De clausule werd daarop in stemming gebracht en verworpen.

Na nog enige wijzingen werd de bill door het comité aangenomen.

De bill zal weer voor het Huis komen over een week.

QUEENSTOWN WATERVOORRAAD WETSONTWERP.

Op voorstel van Sir JOHN FROST ging het Huis in comité op bovengenoemd wetsontwerp.

De verschillende clausules werden alle door het comité goedgekeurd.

De derde lezing der bill werd daarop voorgesteld en gepasseerd.

SPOORWEG CONFERENTIE.

Het debat over de resoluties van bovenstaande conferentie werd thans hervat.

Met verlof van GENRL. BRABANT maakte de heer J. Searle een explicatie omtrent enkele door hem gebezigde uitdrukkingen welke niet correct in de notulen voorkwamen.

GENRL. BRABANT het debat hervattende zeide dat hij groot respect had voor de handelskennis van de heer Jagger, doch hij moest eerlik verklaren dat de wijze waarop de heer Jagger steeds met cijfers goochelde hem gewoonlik duizelig maakte. Voortgaande zeide spreker dat aan verbetering van de middellandse lijn meer dan een half millioen ponden sterling meer besteed waren geworden dan aan de oostelike lijn. Indien dit half millioen aan de verbetering van de oostelike lijn besteed was geworden dan zou de toestand er thans geheel anders uitzien. Het was ook niet billik om, waar door Port Elizabeth enorme sommen besteed waren om de haven te verbeteren met het doel een deel van de handel tot zich te trekken, een grote som gelds door de belastingbetalers der gehele Kolonie te besteden aan de verbetering der middellandse lijn.

De heer McIntosh volgde en zeide dat een der voordelen welke de voorstanders van Port Elizabeth gewoonlik aanhaalden ten gunste der oostelike lijn was dat Port Elizabeth 48 mijlen nader bij Springfontein lag dan Oost Londen. Spreker zeide dat de profijten op de middellandse lijn in 1904 £34,000 hadden bedragen tegen een verlies van £90,000 op de oostelike lijn. In 1903 was het goederen vervoer per ton per trein mijl op de middellandse lijn 9s. 9d. en op de oostelike lijn 7s. 8d. geweest tegen in 1904 respectievelik 11s. 2d. tegen 7s. 5d[?] terwijl de werkonkosten in 1903 per treinmijl op de middellandse lijn 8s. 10d. tegen 6s. 7d. op de oostelike lijn waren geweest. In 1904 waren deze cijfers respectievelik 7s. 2d. en 6s. 2d. geweest. Ogenschijnlik waren de werkonkosten op de oostelike lijn dus lager geweest dan op de middellandse lijn. Spreker gaf nog meerdere cijfers om aan te tonen dat de middellandse lijn veel gemakkeliker te exploiteren viel dan de oostelike. De vorige spreker had gezegd dat zoveel meer geld aan de middellandse lijn besteed geworden was en zulks werd algemeen als een grief beschouwd door de voorstanders van de oostelike lijn, doch spreker meende dat de Kolonie volkomend gerechtvaardigd was om meer geld te besteden door dat de middellandse lijn zoveel beter de handel naar het noorden kon vasthouden en zoveel meer opleverde. Spreker haalde aan wat gezegd was op een deputatie welke in Mei van 't vorig jaar een onderhoud met de eerste minister over deze zelfde kwestie had gehad. Spreker was destijds een lid van die deputatie en op een vraag van de eerste minister aan de algemene bestierder van spoorwegen, welke lijn hij (de alg. bestierder) dacht de beste te zijn had deze geantwoord, dat hij de middellandse lijn als de beste en voordeligst beschouwde. Met betrekking tot de resoluties op de conferentie aangenomen en tot de houding der Transvaal tot Delagoabaai, kon spreker niet anders dan zeggen dat de Transvaal zeer natuurlik haar eigen voordelen in de eerste plaats in 't oog gehouden had. Delagoabaai was de natuurlike haven voor de Transvaal en de Transvaal had 370 mijlen spoorweg tot aan de Portugese grens waaruit zij trachtte zooveel mogelik te trekken. De eerste minister had, volgens spreker, zoveel mogelik gewezen op het historieverband dat er tussen de Kaapse spoorwegen en de Transvaal bestond. Indien de nieuwe tarief regeling van de conferentie van kracht werd dan zou er zeker een gedeelte van de handel naar 't noorden terugkeren naar de havens dezer Kolonien, vooral naar Port Elizabeth.

Het Huis verdaagde om 6 uur n.m. tot 8 n.m.

AVOND ZITTING.

DE BEGROTING.

Om 8 uur hervatte het Huis in comité generaal op de begroting.

Onder behandeling was het departement van de proc.-generaal.

De heer VAN HEERDEN vroeg of de regering de boeren zou helpen permitten te verkrijgen om met hun vee naar de O.R.K. te trekken.

De EERSTE MINISTER antwoordde, dat de regering zich reeds in verbinding had gesteld met de O.R.K. commissaris, maar 't antwoord was dat de O.R.K. 't niet wilde toestaan. Spreker beloofde bij de hoge commissaris aan te kloppen om bedoelde permitten te verkrijgen.

De heer MERRIMAN drong bij de regering er op aan om te trachten het gehele stelsel van permitten opgeheven te krijgen, daar het een schandaal was.

De heer **MALAN** zei, dat de heer Van der Walt, gewezen L.W.V., driemaal aanzoek had gedaan voor een permit om naar de O.R.K. te gaan, maar zijn aanzoek was steeds geweigerd.

Op de volgende post, afdelingshoven en kantoren werden verschillende vragen gesteld en door de proc.-generaal beantwoord.

Op de post 'politie' antwoordde de PROC..GENRL. op een vraag van de heer Currey, dat hij nog geen mededeling gezonden had aan de afdelingsraden volgens de aanbeveling van het select comité op de begroting.

De heer Cloete vroeg de regering om aan Koloniale kontrakteurs 10 of 15 per cent. voorkeur te geven, ten einde hen in de gelegenheid te stellen te competeren bij het voorzien van uniformen aan de politie, waarvoor jaarliks zowat £15,000 wordt betaald.

Op een vraag van de heer **SAUER**, zei de PROC.-GENRL, dat in al de gevangenissen afdrukken genomen werden van de duimen van alle misdadigers.

DEPARTEMENT VAN DE COMMISSARIS VAN PUBLIEKE WERKEN

De heer BAILEY wilde weten van de com. of de vermindering van lonen en salarissen slechts een tijdelike zaak was. De aanbeveling van het select comité op de begroting, om dit permanent te maken, zou hij beslist tegenstaan.

De heer SAUER wilde weten of al de departementen van publieke werken van de commissaris onder één dak zouden worden gehuisvest.

De COMMISSARIS zei dat, wat de reorganisatie van zijn departement betrof, er gedurende de laatste paar jaren een bezuiniging was van £32,000. Te Caledon Plein was nu alleen gevestigd het departement voor waterpachten. De regering was van plan de magistraatshoven daarheen te verplaatsen.

De heer MERRIMAN wilde weten wat nut Walvischbaai was voor de Kolonie. De uitgaaf in verband met dat stukje land was ongeveer £5,000 of £6,000 per jaar.

De EERSTE MINISTER zei, dat Walvischbaai in de toekomst nog een kostbare en belangrijke bezitting van de Kaapkolonie kon worden, bijv. als er een spoorweg gebouwd werd met Walvischbaai als uitgangs punt. Hij beschouwde het in het geheel geen "witte olifant."

Op een vraag van de heer Van Heerden antwoordde de COMMISSARIS, dat de heer Gordon, adviseur van irrigatie, in het land weer zou beginnen rond te reizen onmiddellik na de sessie van het parlement. Hij was thans in Kaapstad in verband met het opstellen van de besproeiings bill.

De heer MULDER wilde weten wat de regering van voornemen was te doen met Van Wijks Vlei.

De heer CR.-SCHREINER zei, dat er te Prins Albert en op een andere plek in zijn kiesafdeling prachtige plekken waren om besproeiingswerken op te richten. Hij verzocht de commissaris om de heer Gordon daarheen te zenden.

De COMMISSARIS antwoordde, dat hij dit zou doen. Hij zei dat de heer Mulder moest lezen het rapport van de heer Gordon over Van Wijks Vlei.

WATERBOREN.

De heer M. J. DU PLESSIS vroeg of het niet goed zou zijn om de gouvernementsboren af te schaffen en alles onder kontrakt te laten doen.

De COMMISSARIS antwoordde, dat het goed was om beide stelsels naast elkaar te behouden. Dan zou de regering steeds in de gelegenheid gesteld zijn om te oordelen hoeveel aan de kontrakteurs betaald moest worden.

De heer BURTON wilde weten waarom de regering voor publieke werken ingevoerde ijzeren pijpen en aarden pijpen gebruikte, schoon het Koloniale artikel in alle opzichten even goed en goedkoper dan het ingevoerde was. IJzeren pijpen kostten per yd. lengte, geleverd op de plek waar ze gebruikt werden, 17s. 6d. terwijl het Koloniale artikel slechts 8s. 3d. per yard gekost zou hebben.

De COMMISSARIS zei, dat de heer Burton het vorige jaar zijn aandacht gevestigd had op de baksteen maatschappij te Cijfergat, en hij had thans 47,000 bakstenen bij die maatschappij besteld. Hij zou de zaak onderzoeken.

De heer BURTON zei, dat de commissaris doelmatiger tarieven voor vervoer over de spoorwegen moest geven voor Kolonaal vervaardigde artikelen, als baksteen en aarden pijpen.

Verschillende andere vragen werden door de commissaris beantwoord, voordat het comité de post "besproeiing en hydraulise diensten" aannam.

De heer CURREY zei, dat de mensen van de vuurtorens of "lichthuizen" niet wisten dat het parlement voorziening maakte voor de opvoeding van hun kinderen. Gedurende het vorige jaar werd slechts £3 hiervoor uitgegeven.

De COMMISSARIS diende dit onder de aandacht van de mensen te brengen.

De heer SAUER zei, dat er op de Zuiderkust een "vuurtoren" was, die geen voldoening gaf, daar het licht stationair was.

De COMMISSARIS zei, dat hij van voornemen was de gehele kwestie van onze vuurtorens nauwkeurig na te gaan, daar ze heelwat te wensen overlieten.

Een hele reeks van vragen werd door verschillende leden aan beide kanten gesteld, waarop de commissaris in de regel antwoordde, dat de fondsen van de publieke schatkist het aangaan van nieuwe werken niet toelieten.

De heer BAM sprak over de publieke gebouwen te Kaapstad, en zei dat het veel beter was voor de regering om eigen gebouwen op te richten, dan om gebouwen te huren. De huur voor gebouwen in Kaapstad stond gelijk met renten tegen 4 percent op een kapitaal van een half millioen.

De heer KUHN wilde weten, wanneer de vermelde publieke gebouwen te Carnarvon weer opgebouwd zouden worden.

Op een vraag van de heer Burton, antwoordde de COMMISSARIS, dat er binnenkort een begin gemaakt zou worden met de nieuwe gebouwen van het hooggerechtshof. Binnen een paar dagen zouden mededingende plannen gevraagd worden.

WEGEN EN BRUGGEN.

De heren RAUBENHEIMER en RADEMEYER brachten verschillende wegen in hun kiesafdelingen onder de aandacht van de commissaris. Laatstgenoemde spreker vroeg de regering om een brug over de Kromrivier in het Humansdorpse te plaatsen. Hij wees erop dat de post over deze rivier gebracht moest worden, en dat kon in de regentijd niet geschieden zonder een brug.

De heer OATS zei, dat er geen penny op de begroting uitgetrokken was voor wegen in Namaqualand en stelde voor de som van £500 te schrappen voor wegen over de Kaapse Vlakte. Hij werd ondersteund door de heren Sauer, Weeber, Burton en H. S. van Zijl.

De heer VAN ZIJL sprak over de schandelike toestand van de wegen in Namaqualand. Hij toonde aan hoe dat die verafgelegen delen verwaarloosd werden door de regering en al haar voorgangers. De mensen daar kregen hoegenaamd geen ondersteuning uit de publieke fondsen. Zij hadden een weg over bergpassen heen gebouwd naar Nammies en er met eigen geld voor betaald. Hij wees ook op de slechte toestand van de weg van Hondeklipbaai, en zei dat de regering haar plicht verzuimde tegenover de mensen in het noordwesten.

Het voorstel van de heer Oats werd in stemming gebracht en door de voorzitter als aangenomen verklaard, waarop de commissaris de verdeling vroeg.

Uit de stemming bleek, dat het voorstel verworpen was met 34 stemmen tegen 39. De heren Oats en De Kock stemden in de minderheid met de Z.A. partij.

De hr. G. J. KRIGE vroeg, waarom er een post voor kantoorhuur voor accijnsdoeleinden voorkwam op de begroting van de thesaurier-generaal.

De **COMMISSARIS** zei in antwoord, dat het ene departement de kantoren huurde terwijl het andere ze gebruikte.

De heer **SAUER** dacht dat de regering te veel betaalde als huur voor de nieuwe kantoren van de commissaris. De huur was £4,000 per jaar.

De COMMISSARIS antwoordde, dat de eigenaar aan belasting bijna £800 per jaar moest betalen, zodat hij dacht dat de huur niet te hoog was.

De heer SAUER dacht, dat de waarde van vasteigendom zeer verminderd was, en meende, dat het de plicht was van de regering om te zien de huurprijzen verminderd te krijgen.

De heer OATS sprak ook tegen de hoge huurgelden door de regering betaald. Hij zou gaarne de gehele post verminderen met 25%, omdat hij wist dat dit gedaan kon worden. Als het in orde was zou hij willen voorstellen om het totale bedrag met 25% te verminderen.

De heer CURREY merkte aan, dat er thans 100 percent meer aan huur betaald werd dan in 1898-99.

De heer OATS zei, dat de uitgaaf voor huur met £12,000 was verminderd sedert dr. Smartt commissaris was geworden, en het was alleen te wijten aan slechte administratie, dat de uitgaaf zozeer was vermeerderd.

De heer JAGGER dacht, dat men moest volstaan met wat het select comité had gedaan.

De post werd daarop aangenomen, en het Huis verdaagde om 11 uur.

DONDERDAG, 25 MEI, 1905.

De SPEAKER opende met gebed precies om 2 uur n.m.

Petities werden ingediend door M. J. du Plessis.

Kennisgevingen van moties werden ingediend door de heren Vosloo (re oorlogsverliezen compensatie), M. J. du Plessis en de eerste minister (re supplementaire begroting).

Rapporten werden ter tafel gelegd door de eerste minister (re voorrechten toe te staan aan ex-leden van het Huis gedurende de zitting), Orpen, Amos Bailey.

De EERSTE MINISTER gaf kennis ener motie om ook op Zaterdag te zitten ten einde tegen 't einde der volgende week met de werkzaamheden gereed te kunnen komen.

BEGROTING.

De COMMISSARIS V. PUBL. WERKEN stelde voor, dat het Huis de behandeling der begroting in comité hervatte.

De heer VOSLOO brak een lans voor de spoorweg werklieden te Cookhouse. Hij wenste dat de regering zorg zou dragen dat een behoorlike recreatie zaal voor de werklieden zou worden ingericht zoals reeds in 1902 en 1903 beloofd was geworden. Die beloften werden echter gedaan kort voor de verkiezingen, doch tot op nu was er nog niets van die beloften vervuld geworden. Sinds de verkiezingen achter de rug waren werd evenwel niets meer gehoord omtrent de vervulling der beloften. Spreker meende, dat deze mensen een zeer gegronde klacht hadden en hoopte dat aan hun billike eisen zou worden voldaan.

De heer AMOS BAILEY ondersteunde het verzoek van de heer Vosloo en vertrouwde dat de commissaris v. pub. werken maatregelen zou nemen om deze toestand te veranderen.

De heer WEEBER vroeg de comm. van publieke werken of hij geen maatregelen zou kunnen nemen om aan de spoorwegambtenaren te Beaufort West meerdere woonhuizen te verschaffen. Hij meende dat zulks ook een der beloften van de com. van spoorwegen was geweest.

De heer LAWRENCE was 't eens met de vorige sprekers en zeide, dat er meer gedaan moest worden voor de mindere spoorwegbeambten.

De heer CURREY zeide, dat het hoofdstuk der begroting ten name van de comm. van publieke werken een bedrag omvatte van meer dan 4½ millioen ponden stg. en dat hij vond dat het onverantwoordelik was dat de comm. van spoorwegen maar links en rechts allerlei beloften kon doen, welke veelal inhielden vermeerderde uitgaven zonder dat het Parlement daar iets in te zeggen had. Spreker meende, dat de zaak te belangrijk en het bedrag te hoog was om 't parlement er geheel buiten te laten.

De heer DUGMORE wees op het niet voldoende gebruiken van Koloniale steenkool op de spoorwegen der Kolonie. Hij schatte het verlies door de Kolonie op die wijze geleden op ettelike duizenden ponden.

De heer RADEMEYER hoopte dat de commissaris van spoorwegen pogingen in 't werk zou stellen om de spoorweg in Port Elizabeth verlengd te krijgen tot aan de morgenmarkt aldaar. Zonder deze voorziening was de spoorweg noch ten voordele van Port Elizabeth noch ten voordele van de boeren. Spreker bracht hulde aan Dr. Smartt voor 't geen deze gedaan had ten opzichte van de opmeting van de Gamtoos Vallei.

Dr. HEWATT klaagde over de toestand van de schoolgebouwen te Zoutrivier waar de kinderen thans hun onderwijs ontvingen in drie stallen, die op zeer primitieve wijze tot schoolgebouwen waren ingericht geworden. Hij vertrouwde dat de commissaris van spoorwegen zijn aandacht aan deze kwestie zou wijden.

De heer RUNCIMAN wees op de zeer onvoldoende staat waarin de Simonsstad spoorweg verkeerde. Spreker meende dat veel meer aandacht aan dit gedeelte van de spoorweg besteed moest worden. De cijfers aangaande de opbrengst van deze spoorweg, die volgens de gepubliceerde staten een verlies aantoonde, vond spreker niet geheel correct en gaven de ware toestand niet te kennen. Er moest niet uit 't oog verloren worden dat deze lijn niet gebouwd was voor bepaald geldelik voordeel, doch integendeel voor strategise doeleinden voor de verdediging van de Kaapkolonie.

Het ging dus niet aan om thans te zeggen: de lijn betaalt niet en daarom behoeft er niet veel geld aan besteed te worden. Spreker gaf thans verschillende cijfers waaruit bleek, dat niettegenstaande de lijn oorspronkelik slechts gebouwd was voor verdedigings doeleinden, het vervoer over deze lijn elk jaar was toegenomen en daarmede ook het vervoer en de profijten daaruit voortvloeiende. Waar in 1903 aan onkosten £205,000 besteed was aan deze lijn, daar waren de in 1904 bestedde onkosten verminderd tot £155,000 en spreker meende dat een dergelike vermindering in onkosten door niets gerechtvaardigd werd en in geen geval door vermindering in vervoer. Verder, meende spreker, werden allerlei onkosten, als bijv. het bedrag aan de werken te Retreat besteed deel op de werken te Retreat geleden, geschreven op de Simonsstad spoorweg. Zulke handelwijze was onbillik en stelde deze lijn in een geheel verkeerd daglicht. Over 't geheel genomen meende spreker dat de Simonsstad spoorweg zeer goed betaalde en dat het dus niet aanging om de tarieven telkens te verhogen op grond dat dat de opbrengst te weinig was.

De heer **D. J. DU PLESSIS** zeide dat hij de comm. van spoorwegen de vorige sessie een paar vragen had gedaan aangaande het aanbouwen van een wachtkamer te Kromdraai en de verbetering van het huis van de stationschef te Thebus. Het antwoord dat spreker van de comm. van spoorwegen gekregen had was dat een en ander in ernstige overweging genomen zou worden. Hij wenste thans te weten of de commissaris die zaak nog in overweging had daar hij niet gezien had dat er enige verandering in was gekomen.

De heer KUHN voegde zijn klachten bij die van de vorige spreker en zeide dat de comm. hun niet voortdurend met beloften kon afschepen.

De heer **BAM** sprak enige woorden ten gunste van het geen door de heer Runciman was gesproken.

Dr. **BECK** sprak naar aanleiding van de regulaties betreffende de duur waarop retourkaartjes geldig waren. Spreker meende dat de berekening van de duur der retourkaartjes voor de verschillende afstanden al zeer wonderlik en onregelmatig was geschiedt. Verschillende voorbeelden werden in dit opzichte door spreker aangehaald. Hij hoopte dat de commissaris zijn aandacht aan deze kwestie zou wijden.

De heer ZIETSMAN sloot zich aan bij hetgeen door de heer Du Plessis gezegd was omtrent 't niet vervullen van de beloften door hem vroeger gedaan. Hij wenste te weten of de besparing, verkregen door de verbeterde en goedkoper wijze van aanleg van zekere lijnen, besteed zou worden aan de verdere uitbreiding van die spoorwegen.

De heer MILLS sloot zich aan bij 't geen door de heer Vosloo was gezegd en hoopte dat de comm. van spoorwegen zijn aandacht aan deze kwestie zou schenken.

De heer DE WAAL sloot zich bij 't de vorige sprekers en deed enige vragen omtrent de bezuiniging toegepast op de salarissen van de mindere ambtenaren, omtrent het niet toestaan van vrije passen aan de per dag betaalde ambten. van de K.G.S. op de C.S.A.R. omtrent 't toestaan van vrijpassen voor de gesalarierde ambtenaren op de verschillende spoorwegstelsels, en omtrent 't loon, gegeven aan leerlingen die hun leerlingjaren achter de rug hebben, omtrent het pensioenfonds en omtrent het niet uitbrengen van een rapport omtrent dit fonds door de civiele dienst commissie. Spreker gaf een voorbeeld van de wijze waarop met het pensioen van sommige werklieden werd omgesprongen.

Gewoonlik, zeide spreker, ontstond er een grote vertraging in de tijd van uitbetaling dezer pensioenen. Zulks was verkeerd want hij die spoedig gaf, zeide spreker, gaf dubbel. Verder had spreker gehoord dat de comm. van spoorwegen van plan was om de geneeskundige commissie af te schaffen. Daar zulks door de werklieden van 't grootste belang beschouwd werd, hoopte hij van Dr. Smartt te vernemen of het gerucht waarheid bevatte.

De heer GINSBERG zeide dat hij gezien had dat er een som van £15,000 bestemd was geworden voor de aanplanting van bomen wier hout als sleepers gebruikt kon worden. Hij had natuurlik niet 't minste bezwaar tegen de bestemming van dit geld, doch meende dat het bedrag onder een verkeerd hoofd was gesteld. Verder wees spreker er op dat de spoorweg verversingskamers zoveel mogelik Koloniale producten zouden gebruiken teneinde alzo een goed voorbeeld aan anderen te geven.

Nog werd door spreker gewezen op de wonderlike wijze waarop met het inkrimpen der salarissen van de verschillende ambtenaren was omgesprongen. Een laatste klacht van spreker was de toestand van het King Williamstown spoorweg station, dat, naar spreker meende, in geen 20 jaar een kwast verf had gezien.

Dr. HEWATT volgde in 't koor der klagers en had vele aanmerkingen op de spoorweg gebouwen te Zoutrivier. Verder klaagde hij over de tijd, die verloren ging alvorens iemand die op pensioen gesteld was, dat pensioen ontving. In vele gevallen gingen er maanden en maanden verloren alvorens deze pensioenen werden uitbetaald. Ook met de wijze waarop voorzien werd in de behuizing van beambten die zeer lage lonen hadden en wier werk te ver van hun huis was om des nachts naar huis terug te keren.

De heer CR.-SCHREINER prees het conducteurspersoneel der passagierstreinen en hoopte dat de comm. zijn weg vrij zou zien om de dienst dier personen op sommige gedeelten zoveel mogelik te verlichten. Met betrekking tot de wijze waarop de bezuinigingsmaatregelen waren toegepast geworden was spreker het geheel eens met de heer Ginsberg dat er n.l. absoluut geen regel had bestaan in de toepassing der bezuinigings maatregelen.

Dr. SMARTT beantwoordde de vragen en opmerkingen der verschillende leden en begon met door cijfers aan te tonen dat de spoorwegen van jaar tot jaar meer Z.A. steenkolen gebruikten. Wat betrof de grote hoeveelheid steenkolen, welke uit 't buitenland was ingevoerd en aan de havensteden opgeslagen, zeide spreker, dat de regering zulks nodig had geoordeeld omdat zij toen ter tijde vreesde, dat de Koloniale mijnen gesloten zouden worden tengevolge van de toestand door de oorlog in 't leven geroepen. Hij gaf echter het Huis de verzekering, dat, al zou de Koloniale steenkool iets duurder uitkomen dan de ingevoerde, het toch de bedoeling van de regering was om de Koloniale industrie te bevoordelen.

Tengevolge van de slechte financiële toestanden welke het land 't vorig jaar in 't aangezicht staarden, zodat overal bezuiniging nodig was, kon ook aan de zeer goed werkende spoorweg recreatie lokalen maar weinig geld besteed worden.

Met betrekking tot de aanmerkingen, gemaakt op het beheer der spoorwegen, kon spreker niet anders doen dan wijzen op de betrekkelik gunstige toestand waarin de spoorwegen, verkeerden en op het feit dat de spoorwegen, trots de slechte tijden, zich zelve betaalden en nog een deel winst aan de schatkist konden afstaan. Bij slechts een geringe verbetering in de algemene handelstoestanden zouden de spoorwegen zekerlik een aanzienlik groot bedrag kunnen storten in de schatkist. Wat de woningen te Retreat betrof kon spreker niet zeggen of deze te goed waren gebouwd. Waarschijnlik was er een kamer meer aan toegevoegd dan aan de gewone spoorweg woonhuizen.

Met betrekking tot de klacht van Dr. Hewatt betreffende de spoorwegschool te Zoutrivier zeide spreker dat maatregelen genomen zouden worden welke een einde aan de tegenwoordige toestand zouden maken. Een bedrag van £8,000 was daarvoor beschikbaar. Aan de heer RUNCIMAN bracht spreker dank toe voor de uitmuntende wijze waarop deze de Simonsstad lijn had verdedigd. Hij was het echter niet geheel eens met de cijfers door de heer Runciman genoemd. Hij erkende dat er enige posten op de rekening van de Simonsstad lijn gebracht waren, welke waarschijnlik op andere gedeelten gelegd hadden moeten worden, doch het geachte lid voor Simonsstad had zeker reeds opgemerkt dat in dit opzicht de regering haar taktiek gewijzigd had.

Op de vraag van de heer DU PLESSIS aangaande de spoorweggebouwen te Thebus, Kromdraai enz. antwoordde spreker dat er 't vorig jaar niet voldoende fondsen aanwezig waren, doch dat hij de gebouwen in kwestie thans op de lijst had staan.

Op de andere vragen aangaande de slechte toestand der gebouwen en stations werd 't zelfde antwoord gegeven: "geen fondsen."

De heer DE WAAL kreeg ten antwoord dat ten opzichte van de bezuinigingen de zelfde schaal gevolgd was. Wat de vrijpassen op de C.Z.A.S. betrof zeide spreker dat voortdurend aan het bestuur van dat stelsel gevraagd was om deze kwestie nader te regelen. De kwestie van het te laat uitbetalen van pensioenen werd door spreker erkend en beloofd dat al 't mogelike gedaan zou worden deze toestand te verbeteren. Het gerucht omtrent de geneeskundige commissie was ongegrond. Met betrekking tot de accommodatie voor de conducteurs op zekere passagierstreinen, zeide spreker, dat maatregelen genomen zouden worden om de accommodatie te verbeteren.

De heer GINSBERG zeide, dat hij nog geen voldoende antwoord ontvangen had op zijn vraag waarom de bezuinigingen niet volgens een zelfde schaal waren toegepast ten opzichte van verschillende ambtenaren.

Het antwoord van Dr. SMARTT was dat de schaal der bezuiniging was dat de vermindering der salarissen zou bedragen de helft van de door de ambtenaren in de twee voorafgaande jaren gemaakte promotie.

De heer MOLTENO kon zich begrijpen dat de comm. van spoorwegen een van de vragen verzuimd had te beantwoorden doch hij zou toch gaarne willen weten wat de regering van plan was te doen ten opzichte van het spoorweg instituut te Cookhouse, temeer daar zulks vroeger zwart op wit was beloofd.

De heer MOLTENO ontving van de commissaris echter het zelfde antwoord als de andere applicanten n.l., "geen fondsen."

KOL. WARREN wees er nogmaals opdat hij niet kon vinden dat al de Koloniale spoorwegen op dezelfde billike wijze door het spoorweg departement waren behandeld geworden ten opzichte van het gebruik van ingevoerde steenkool. De grenslijn was in dit opzicht wel 't slechtst af.

De heer OATS ondersteunde eveneens hetgeen gezegd was door het lid voor Wodehouse ten opzichte van het gebruik van Koloniale steenkool door de spoorwegen. Hij ging de verschillende prijzen en het gehalte der verschillende soorten steenkool na en bewees daardoor dat de Koloniale steenkool in 't gebruik zelfs goedkoper uitkwam dan dat der ingevoerde steenkool. Spreker had alles nauwkeurig nagegaan en bevonden dat de rapporten aan de commissie van onderzoek verschaft ten opzichte van deze kwestie verre bezijde de waarheid waren. Hij drong er op aan dat de Koloniale steenkool industrie zoveel mogelik gesteund zou worden door de Koloniale regering.

Daardoor zou aan het land een enorm grote dienst worden bewezen welke invloed ten goede zou komen van vele andere kolonialen industrieën doch tot zijn spijt kon spreker niet zeggen dat zulks gedaan was. Hij zou dan ook een vermindering voorstellen op de post brandstofmagazijnen aan het oostelik stelsel van £121,017 tot op £100,000. In verband met de steenbakkerij industrie wees spreker er op dat het spoorweg departement hier eveneens zeer betreurenswaardig was opgetreden waardoor het land niet alleen grote sommen verloor doch ook de industrieën te gronde gingen. Volgens spreker was het gehele bestuur onzer spoorwegen totaal onvolmaakt.

De heer TH. SCHREINER verklaarde dat de gehele budget commissie een onheilig verbond was. Thans kwam de heer Oats, een lid van die commissie zelf verminderingen voorstellen.

De heer OATS antwoordde dat hij toen nog niet de informatie bezat welke hij thans had.

De heer MALAN vroeg of er enige stappen waren genomen om de schandalige staat van zaken, welke volgens het rapport der civiele dienst commissie in 't kantoor van de superintendent van het locomotief departement bestond, te verbeteren.

De COMM. V. SPOORWEGEN antwoordde dat hij niet wenste buiten het rapport van de commissie om te gaan, doch een der getuigen had verklaard, dat, sinds hij getuigenis gegeven had, zijn leven ondragelik was geworden. De proc.-genrl. was gevraagd geworden om een ambtenaar van het rechts departement ter beschikking te stellen om de gehele zaak te onderzoeken.

De heer CURREY vond het antwoord van de commissaris van publieke werken geheel onbevredigend. Hij zou willen weten of het besluit der commissie op zij gezet en een nieuw onderzoek zou worden ingesteld door een ambtenaar van het gouvernement.

De **COMMISSARIS** antwoordde, dat hij getracht had om een onderzoek in te stellen of de betrokken getuige gestraft was geworden.

De heer **CURREY** zeide, dat hij verstond dat een magistraat een onderzoek zou instellen naar de kwestie of het waar was dat de getuige geboycot was. Dat was billik, doch het was geen antwoord op de vraag van de heer Malan. De voorzitter der commissie was een rechter geweest en men kon dus wel vertrouwen dat het onderzoek der commissie onpartijdig en nuttig was geweest. De uitslag van het onderzoek was, dat de commissie rapporteerde dat de staat van zaken in het kantoor van de superintendent van het locomotief departement te Zoutrivier schandalig was. De commissaris had ingevolge dit rapport de toestand op het kantoor binnen 24 uur moeten veranderen. In plaats van dit te doen waren de betrokken ambtenaren nog in dienst.

De **COMMISSARIS**: Is 't nog zo?

De heer **CURREY**: U kunt niet zeggen dat u een reorganisatie hebt aangebracht. De betrokken personen zijn nog steeds belast met het kantoor.

De **EERSTE MINISTER** zeide, dat een onderzoek werd ingesteld en dat de commissaris gezegd had dat hij niet buiten het vonnis van de commissie zou handelen.

De heer **MALAN** was ten zeerste verwonderd over de uitleg door de eerste minister gegeven. Het ging toch niet aan om de uitslag van een onpartijdig onderzoek, gelast door dit parlement, thans weer opnieuw aan een departementeel onderzoek te onderwerpen. Hij stelde voor om het salaris van de hoofd superintendent van het locomotief departement te verminderen met £200.

De **COMMISSARIS** antwoordde, dat de betrokken ambtenaar niet meer belast was met de contrôle van het kantoor en dat voor de gehele reorganisatie verdere informatie nodig zou zijn. Hij hoopte dat het getuigenis gepubliceerd zou worden, doch daar zulks nog niet in hun besit was, diende er gewacht te worden. Er was niet het minste verlangen zijnerzijds om iemand in 't bijzonder te protegeren. De persoon in kwestie had gezegd dat hij geboycot werd door zijn medeklerken, doch uit het getuigenis bleek, dat deze ontkenden dat zij in de laatste maanden iets met hem souden hebben uitgehaald.

De heer **CURREY** zeide, dat als de commissaris eerder gezegd had dat de betrokken ambtenaar verplaatst was geworden, veel tijd bespaard had kunnen worden.

De heer **BAILEY** meende dat de civiele dienst commissie verklaard had dat de superintendent in deze zaak niet te blameren was. Hij erkende, dat het te betreuren was dat zulke toestanden voorkwamen zonder dat het hoofd van het departement er mee bekend was. De man moest echter een andere kans gegeven worden en hij hoopte dat het Huis edelmoedig genoeg zou zijn om de reductie in salaris niet aan te nemen.

De heer **MALAN** kon zich niet begrijpen wie dan wel verantwoordelik was, als de hoofd superintendent zulks niet was. Daar de commissaris echter gezegd had dat het kantoor gereorganiseerd zou worden en dat de man in kwestie verplaatst was geworden, zou hij niet aandringen op een verdeling. Hij zou echter voorstellen om het salaris van de algemene bestierder van spoorwegen met £500 te verminderen.

De **COMMISSARIS** antwoordde dat 's mans salaris reeds het vorige jaar met £500 verminderd was geworden.

De heer **DUGMORE** verklaarde de reductie van het salaris van de superintendent van het locomotief departement te hebben voorgesteld, omreden de man vijandig gezind was tegen het gebruik van Koloniale steenkool.

De heer **TOD** meende dat het parlement het salaris van een ambtenaar als de hoofd superintendent van het locomotief departement niet kon verminderen en hij meende dat zulks het verbreken van een contract zou betekenen.

De **PROC. GENRL.** was het hiermee volkomen eens en zeide dat hij het steeds als een contract had beschouwd, dat niet door het parlement kon verbroken worden tensij het parlement zulks bij wet vaststelde.

De heer **MERRIMAN** had groot vertrouwen in de rechtsgeleerde bekwaamheid van de Proc. Genrl. doch het verbaasde hem thans door deze te horen verkondigen dat het Huis het recht niet had om een vermindering van het salaris van civiele ambtenaar voor te stellen. Hij verschilde hierin totaal met het gevoelen van de Proc. Genrl. en hield vol dat het Huis steeds dit recht had bezeten.

De heer **SAUER** sloot zich volkomen bij de heer Merriman in dit opzicht aan. Nog nooit, zeide spreker, was er een Proc. Genrl gewees die iets dergeliks had durven beweren. Het salaris der civiele ambtenaren was door de regering reeds met 8½ o/o verminderd geworden. Was zulks niet voldoende bewijs?

De **PROC. GENRL.** antwoordde dat deze mensen niet onder contract stonden.

De heer **SAUER**: Ik zeg van wel.

De **PROC. GENR.**: Ik bedoel die bij de spoorwegen.

De heer **SAUER** zeide, dat, als het parlement zich zijn contrôle rechten over de schatkist liet ontnemen dan kon het wel huis toe gaan. Hij zou echter niet voor het voorstel van de heer Dugmore stemmen.

De **PROC. GENRL.** zeide dat het parlement het recht had (gelach).

De heer **DUGMORE** trok thans zijn amendement in.

De **COMMISSARIS** vroeg aan de heer Oats om zijn voorstel tot reductie in te trekken daar de aanneming betekenen zou nog minder gebruik van Koloniale steenkool.

De heer **OATS** zeide zulks niet te kunnen inzien.

De heer **MERRIMAN** vestigde de aandacht van het Huis op het beheer der spoorwegen en zeide dat de enige manier om de kwestie ter sprake te brengen door middel van de begroting was. Voortgaande, zeide spreker, dat de kwestie liep over de helft van het inkomen van de Kolonie en dat zulk een zaak wel een langere bespreking waard was dan een half uur. De commissaris en de andere hoge heren, die rond hem zaten, hadden ten tijde van de verkiezingen de grote spoorweg centra bezocht, ten einde stemmen te verkrijgen en op de plaats te komen, die ze thans innamen. Was dat de manier waarop met onze spoorwegen gehandeld moest worden? De gehele troep ministers was zelfs naar Cookhouse gereisd om een onderhoud met de werklieden te hebben, en te Zoutrivier had de eerste minister zelfs een zeer welsprekende toespraak gehouden (luid gelach).

De **EERSTE MINISTER** zeide zulks niet als minister te hebben gedaan.

De heer **MERRIMAN**: Dan heeft mijn grammatica mij in de steek gelaten.

De **EERSTE MINISTER**: Ja, en zeer veel ook.

De heer **MERRIMAN** zeide, dat hij had behoren te zeggen: de personen, die thans de ministeriele banken versierden (gelach).

De **COMMISSARIS**: Zou u niet liever hier zitten? (Luid gelach.)

De heer **MERRIMAN** antwoordde dat hij de ministeriële banken niet zou kunnen versieren. Zulks was 't privilege van het tegenwoordig ministerie alleen (gelach).

Het Huis verdaagde om 6 uur n.m. tot 8 n.m.

AVONDZITTING.

BEGROTING.

Het Huis hervatte de werkzaamheden in comité op de begroting om 8 n.m.

De heer **MERRIMAN** betreurde het ten zeerste dat onze spoorwegaangelegenheden steeds een mengsel waren geweest van politieke en bezigheids beginsels. Aan onze spoorweg bezigheid waren ongeveer 23,000 personen verbonden, en hoewel de gehele aangelegenheid gedreven diende te worden op een zuivere bezigheids basis was het een algemeen bekend feit dat getracht werd politieke munt te slaan uit de personen welke in dienst van de spoorwegen waren. Wat de werking onzer spoorwegen betrof, de commissaris had heden middag gezegd, dat de toestand onzer spoorwegen tamelik rooskleurig was, en dat bij enige verbetering in de algemeene handelstoestand des lands de inkomsten onzer spoorwegen spoedig weer op de oude voet terug souden komen. Niettegenstaande deze schone voorstelling waren de werkkosten op onze spoorwegen hoger dan in enig land der wereld. Het kon niet anders of er was iets verkeerds in ons spoorwegstelsel. Hij had niets tegen de algemene bestierder der spoorwegen, integendeel hij erkende dat de man grote bekwaamheden bezat. Evenwel, spreker meende, dat de algemene bestierder belast was met een veel te zware taak. Hij zat hier op zijn kantoor in Kaapstad, en werd door vele personen lastig gevallen met allerlei nietige vragen en klachten. Dientengevolge kon hij geen tijd vinden voor de meer belangrijke zaken van zijn departement. Boven deze ambtenaar stond de Comm. v. Publ. Werken, doch hoeveel energie deze ook bezat, het was onmogelik voor hem om de vele belangen aan hem opgedragen behoorlik uit te voeren. Men moest niet uit het oog verliezen dat er geen bepaalde minister voor spoorwegen bestond. Vroeger was reeds voorgesteld om een spoorwegraad aan te stellen. Hiervan was echter niets gekomen en de toestand was tot nu toe steeds dezelfde gebleven. Toch was een grote verandering meer dan nodig. Een reusachtige onderneming als onze spoorwegen kon niet behoorlik bestuurd worden door een overwerkt ambtenaar en een Comm. v. Publ. Werken. Spreker wees op Amerika en de wijze waarop de spoorwegen aldaar bestuurd werden. De spoorwegen werden daar over 't algemeen verdeeld in afdelingen omvattende ongeveer een 3,000 mijl spoorweg of ongeveer evenveel als ons spoorwegnet. Die afdelingen werden hoofdzakelik beheerd door verschillende spoorweg commissies en sub-commissies. Spreker meende dat op die manier de gehele aangelegenheid behandeld werd als een handelsonderneming en alle politiek uitgesloten werd. Hij kon zich nimmer begrijpen waarom bijv. een man in Namakwaland betalen moest om zijn vriend, de heer Runciman, op een goedkope manier naar Simonstad te doen reizen. Het was van het hoogste belang dat het Huis uitspraak zou doen omtrent de wijze waarop het bestuur van onze spoorwegen zou plaats hebben opdat alle politiek belang in 't vervolg geweerd zou worden uit onse grootste staatsonderneming en hij hoopte dan ook dat het Huis a.s. Dinsdag, wanneer deze motie voorkwam, tot een beslissing zou komen.

Dr. **SMARTT** was volkomen bereid om de heer Merriman en zijn ondersteuners te gemoet te komen opdat men door onderling overleg bijv. zou kunnen komen tot de aanstelling van een geheel onpartijdige spoorwegraad. Met betrekking tot de opmerkingen van de heer Merriman aangaande de inkomsten der spoorwegen, zeide spreker dat de heer Merriman zijn opmerkingen gebaseerd had op de cijfers welke handelden over het jaar 1903—1904. Spreker was echter verheugd te kunnen mededelen dat tengevolge de meer economise wijze van bestuur de spoorwegen, niettegenstaande de depressie, hun onkosten hadden betaald. Op die grond meende spreker dat hij de toekomst meer opgeruimd kon tegemoet zien. De werk onkosten waren teruggebracht van £250,000 tot of £217,000 per maand, zodat hij met gerustheid meende te kunnen zeggen dat men de slechtste tijd achter de rug had. Voortgaande verklaarde spreker het stelsel van ton mijlen tarief waarop de berekeningen der inkomsten gebasseerd waren. Met betrekking tot het voorstel betreffende een spoorwegraad was spreker volkomen bereid om de oppositie tegen het bestaande stelsel te ontmoeten ten einde deze kwestie te behandelen.

De heer **RUNCIMAN** repliceerde op de aanmerkingen van de heer Merriman ten opzichte van de Simonstad lijn en hield vol dat de gepubliceerde cijfers betreffende de inkomsten op deze lijn geen goede voorstelling gaven en dat de lijn feitelik zich zelve meer dan betaalde. In stemming gebracht werd hoofdstuk 64—de spoorwegen, hun werking en handhaving—aangenomen zonder dat enige reductie plaats vonden.

SPOORWEG VERVERSINGS LOKALEN.

KOL. WARREN had aanmerking te maken op bovenstaande verversings lokalen. Zijn klacht was dat de passagiers meer voor de verversingen moesten betalen in de Gouvernements verversings lokalen dan bij private ondernemingen van die aard. Deze lokalen waren toch niet opgericht om grote winsten te behalen. De prijzen echter in aanmerking nemende moest spreker tot de conclusie komen dat er enorme winsten gemaakt moesten worden. Op grond van de onvoldoende wijze waarop deze lokalen thans beheerd werden meende spreker dat het beter zou zijn om de lokalen aan plaatselike private personen te verpachten.

De heer **WYNNE** maakte de opmerking dat koffie thans 3d. per kop was tegen 6d. vóór dat het gouvernement de verversings lokalen overnam.

De heer **SAUER** was eveneens van mening dat de gouvernements verversings lokalen meer voldoening gaven dan het oude stelsel en zulks niettegenstaande hij gehoord had dat de onderneming werd voortgezet met een verlies.

Dr. **SMART** was zeer dankbaar voor de woorden door de heer Sauer gesproken en wees op de zware lasten die op deze onderneming drukten, lasten even groot als voor enige private onderneming. Niet uit 't oog moest worden verloren dat de lokalen slechts enkele ogenblikken voor 't vertrek van de trein open waren 't geen gedaan was om dronkenschap niet verder aan te moedigen.

De heer **C. SCHREINER** sprak eveneens ten gunste van de gouvernements verversings lokalen en zeide dat de reizigers nog nimmer so goed behandeld waren geworden als thans nu de regering deze onderneming in eigen handen had genomen.

DEPARTEMENT VAN DE SECRETARIS VOOR LANDBOUW.

Op voorstel van Sir Lewis Michell werd overgegaan tot de behandeling in comité van de begroting voor bovengenoemd departement.

Sir **LEWIS MICHELL** deelde mede, dat de gehele voorgestelde vermindering bedroeg £32,223.

Sir **PIETER FAURE** wenste echter te weten hoeveel de reductie op iedere post was.

In antwoord hierop, zeide Sir Lewis Michell, dat op de post No. 68—Inrichting van het departement—door de commissie was voorgesteld een vermindering van £1,215, terwijl hij voorstelde een bedrag van £765 te verminderen.

Sir **PIETER FARE** sprak een goed woord voor een ambtenaar van het departement die vroeger als private secretaris bij hem gediend had en die thans, in de bloei van zijn jaren, gevraagd was om pensioen aan te vragen. Hij had echter de versekering van de eerste minister en van de Waarnemende Secretaris van Landbouw, dat een rechtvaardige behandeling zou worden toegemeten aan de ambtenaar in kwestie.

De **EERSTE MINISTER** gaf nogmaals de versekering dat het vertrouwen door de vorige spreker in hem gesteld niet beschaamd zou worden.

De heer **MERRIMAN** wees er op dat de begrotings commissie alles nauwkeurig had nagegaan en de aanbevelingen na ernstig onderzoek waren gedaan. Er waren ambtenaren in het departement welke niet voldoende bekwaamheid bezaten.

De heer **ABRAHAMSON** sprak over de werkzaamheden van de landbouw commissie, welke uit practiese boeren had bestaan (luid gelach) en weidde over deze commissie uit tot dat de voorzitter hem tot de orde riep.

Voortgaande, seide spreker, dat hij wilde vragen of de Secretaris van Landbouw van plan was om stappen te nemen voor de reorganisatie van het Landbouw Departement

Sir **JOHN FROST** meende dat spreker geheel buiten de orde was, daar er toch een bill bij het Huis was ingediend handelende over de landbouw en begreep niet dat de heer Abrahamson so kon afwijken van het onderwerp in kwestie.

Sir **LEWIS MICHELL** zeide dat hij het rapport van de landbouwcommissie nauwkeurig had nagelezen. Hij was ernstig van plan in sommige afdelingen degelike veranderingen aan te brengen. Het was zijn bedoeling om de landbouwers meer in aanraking te brengen met het departement. Met betrekking tot het personeel waren reeds verschillende bezuinigingen door hem ingevoerd.

De heer **VOSLOO** seide dat het hem bevreemde, dat de landbouw commissie geen getuigenis had ingewonnen van een so hooggeplaatst ambtenaar als de Onder Secr. v. Landbouw. Spreker meende, als deze ambtenaar door de commissie gehoord was geworden, dan sou er meer licht op de kwestie geworpen zijn en de landbouw-commissie wellicht nimmer tot de resolutie gekomen zijn dat het landbouw departement gereorganiseerd diende te worden.

De heer **GID. KRIGE** diende een klacht in omtrent de handelwijze van het departement ten opzichte van een zeker ambtenaar, die plotseling kennis had gekregen dat hij zijn ontslag moest nemen en een pensioen van £58 zou ontvangen. Later werd dit pensioen verhoogd tot £75 en toen de persoon dreigde een civiele actie te zullen instellen werd zijn pensioen plotseling gesteld op £128 plus 6 maanden salaris. Spreker meende dat een reorganisatie dus toch wel enigszins nodig was.

De heer **D. J. A. VAN ZIJL** stelde een reductie van £4,600 voor op de post assistenten van de hoofdinspecteur van schapen. Hij meende dat vier assistenten geheel voldoende souden zijn. Thans waren er 15 assistenten welke £6,400 aan salarissen kosten, wat hij als geheel overbodig vond daar het werk dat zij moesten doen best door 4 personen gedaan kon worden. Hij hoopte dat het Huis deze reductie sou aannemen alsook die op de post inspekteurs van schapen, die hij voorstelde terug te brengen van £43,300 tot op £40,600.

De heer **C. SCHREINER** wenste te spreken over de brandziekte wet en deelde mede dat de boeren van de binnen landse distrikten algemeen meenden dat de administratie van deze wet een fiasco was geweest. Zulks werd gezegd zelfs door boeren die, evenals hijself, sterk ten gunste waren van de uitroeiing van de brandziekte. Er diende echter maatregelen genomen te worden om de brandziektewet zodanig te administreren dat het een succes werd. Indien dat niet gedaan werd, dan souden vele prominente en vooruitstrevende boeren tot de opinie gaan overhellen dat het beter was met de gehele wet te breken. Sprekers opinie was dat de boeren, die ten gunste van een brandziektewet waren zulk een wet dienden te hebben. In dat geval was hij er overtuigd van dat de brandziekte spoedig uitgeroeid zou zijn, doch de wet moest gebasseerd zijn op de opinies en ervaring van practise en vooruitstrevende boeren. Op de Beaufort West Conferentie waren de boeren het algemeen eens omtrent de wijse waarop gehandeld sou moeten worden. Op die Conferentie werd voorgesteld om brandziekteraden in te stellen, bestaande uit lokale personen, die met de plaatselike omstandigheden bekend waren. Spreker meende dat dit voorstel meerdere overweging waard was dan het ondervonden had.

In dit land waren de toestanden echter in de verschillende distrikten zeer uiteenlopend en wat goed was in 't ene was weer niet goed in 't andere distrikt. In sommige der Karroo distrikten kon men niet het gehele jaar op sijn plaats boeren, doch was 't nodig om dikwijls uren en uren ver te trekken. Wat spreker van het hoogste belang achtte voor het welslagen in de uitroeiing der brandziekte was de aanstelling als inspecteurs van mannen, die door de bevolking gewenst en geacht werden en bovendien een uitgebreide kennis bezaten van de werkzaamheden die hun werden opgedragen. Hij hoopte van harte dat de secr. van landbouw zijn aandacht sou willen schenken aan de opinies van de practise boeren van het gehele land.

De heer **WARREN** seide zeer ten gunste te zijn van brandziektewetgeving, doch meende dat de aanstelling van brandziekteraden de brandziekte niet sou uitroeien doch ze eerder bevorderen.

Er zouden geen vaste regels bestaan waar naar deze raden zouden handelen. Spreker was er van overtuigd dat brandziekte uitgeroeid kon worden. Onder zijn eigen schapen was gedurende 17 jaren geen brandziekte geweest. Dat het departement in dit opzicht satisfactie gaf, wou hij niet beweren, doch het speet hem dat de heer van Zijl een reductie had voorgesteld van het bedrag voor inspecteurs van schapen enz. vastgesteld, daar zulks het departement nog meer aan banden sou leggen ten opzichte van de uitoefening der wet.

De heer **RUBIDGE** zeide iemand te zijn die zeer veel van brandziekte afwist en hij had het steeds veel gemakkeliker gevonden om de schapen in de Karroo van brandziekte te zuiveren dan in de andere distrikten. Hij had in de Karroo geboerd met schapen welke hij gekocht had voor prijzen lopende van 1s. 6d. tot 4s. 6d. Deze schapen waren vol met brandziekte, doch hij dipte en zuiverde ze en verkreeg er schapen door, die prijzen behaalden op de landbouwtentoonstellingen. Dit toonde, dat de fout aan de boeren zelve lag omdat ze hun schapen niet behoorlik schoon hielden. Spreker gaf nog vele andere voorbeelden en zeide dat hij er van overtuigd was dat, indien aan de uitvoering der brandziektewet gestreng de hand werd gehouden de brandziekte uitgeroeid sou worden.

Hij beweerde dat geen schaap of geit so mager zijn kon, dat hij niet gedipt zou kunnen worden. In dit opzicht gaf spreker voorbeelden van zijn eigen ervaring. Hij was van mening dat er gestrenge straffen gesteld moesten worden op het niet dippen van schapen en geiten volgens de voorschriften van de brandziektewet.

De heer **KUHN** zou niet uitweiden over de brandziektewet. De vorige spreker had allerlei dingen verteld, die zij allen wisten en verder verteld wat hij kon doen en gedaan had. Spreker en zijn vrienden hadden geen objectie tegen een brandziekte wetgeving doch wel tegen de houding, aangenomen door de brandziekte inspecteurs, die onder deze wet waren aangesteld. De boeren wensten personen, die ze kenden en vertrouwden als bekwame inspecteurs. Op de conferentie te Beaufort West was de opinie van de boeren aldaar, dat brandziekte wetgeving goed was, doch dat het geld aan de inspecteurs besteed veelal weggeworpen geld was. Bovendien was men op de conferentie ten gunste van brandziekteraden.

Reeds enige jaren geleden was er besloten dat 4 assistenten van de hoofdinspecteur meer dan voldoende was voor 't gehele land. Hij zou dan ook het amendement van de heer Van Zijl ondersteunen.

De heer **D. J. DU PLESSIS** zou niet in bizonderheden treden aangaande de brandziektewet. Dat zou te lang duren. Hij wenste zijn opinie over de brandziekte uit te spreken, doch daar het reeds zo laat was stelde hij voor dat het comité zou verdagen met verzoek dat het later weer zou zitten. Aangenomen.

Het comité verdaagde.

ROKEN VERHINDERINGS WETSONTWERP.

De amendementen op deze bill in de Wetgevende Raad gemaakt, werden door het Huis overwogen en goedgekeurd.

Het Huis verdaagde daarop om 11 uur n.m.

BRIEVENBUS.

Van uit de Paarl schrijft een correspondent, dat hij meent, dat het marktplein het geschiktste terrein is voor de publieke kantoren. Het publiek moet er op letten dat, de oude gebouwen vlak langs de wollige straat stonden. De markt vindt 's morgens vroeg plaats en daarna is 't er stil. Hij vraagt iedereen om bij de stemming dit in het oog te houden.

"De achteruitgang van Zuid-Afrika" is het onderwerp, dat een correspondent in zijn schrijven behandelt. De achteruitgang van de boer, zegt hij, is de brandziekte wet. Deze drukt swaarder op het land dan een droogte van twaalf maanden. Het is ten gevolge van deze wet dat het merino schaap vervangen wordt door het Persise; en wat baat het met schapen te boeren, die geen wol geven? Brandziekte-inspekteurs, die ijveren voor de vooruitgang van het land worden afgesteld, terwijl de beste kwalificatie om inspekteur te worden schijnt de mate waarop men in staat is de wol-boer te verdrukken en te vervolgen. Het merino schaap—de ruggegraat van Zuid-Afrika—wordt verbroken. En even so is het met de wijnboer gesteld. Hij heeft met de accijns te kampen. "Tot wat nut is 't parlement als niets voor de arme boer gedaan wordt?" vraagt "schaapboer" en zegt: "Boeren laat u niet alzo verdrukken."

Uit het distrikt Cradock schrijft een correspondent dat het parlement al zo lang zitting heeft maar toch eigenlik niets uitgericht heeft. Het voornaamste ding is toch compensatie. Men moet finaal besluiten, wat daaromtrent geschieden zal. Nu na een langdurige droogte heeft men het geld so nodig als brood, maar uitbetaling geschiedt niet. Het parlement moet, als het iets goeds wil doen, zorgen dat alle compensatie *dadelik* wordt uitbetaald.

Van Moordenaarspoort zendt ons een correspondent een schrijven, dat zou moeten gelden voor een verslag van een publieke vergadering. Wij hebben het schrijven nauwkeurig gelezen en herlezen maar kunnen niet uitvinden, wat op de vergadering verhandeld werd. Dus kunnen wij het verslag niet plaatsen.

Een correspondent van Sterkstroom schrijft op zeer afkeurende wijze over de Chr. Strevers Vereniging aldaar. Hij keurt het ten zeerste af dat er zodanig genootschap bestaat in de gemeente als een "imperium in imperio." Men is ook in de Godsdienst te progressief [...] en het gevolg is geestelike hoogmoed en aanmatiging bij de leden der vereniging. De correspondent ergert zich aan de "mode"-godsdienst om van de mensen gezien te worden. Liever op het oude fondament gebouwd dan allerlei nieuwigheden ingevoerd, zegt hij en vraagt of de vereniging soms niet onbijbels is. Door deze beweging in de gemeente hebben, naar onze correspondent meldt, enige families zich reeds afgescheiden en zijn naar een ander kerkgenootschap overgegaan.

"Oud voetbalspeler" heeft bij de correspondentie "Aan Onders" niet zijn naam en adres gevoegd. Derhalve kan het niet geplaatst worden.

Handel en Nijverheid.

SPOORWEGONTVANGSTEN.

Spoorwegontvangsten voor de week geëindigd 21 Mei, 1905:—

Stelsel.	£ Passagiers.	£ Pakketten enz.	£ Mails, Telegrammen, enz.	£ Goederen en Mineralen	£ Levende Have.	£ Totaal.
West.	11773	1514	1129	18193	1957	[illegible]
Midd.	3382	490	733	26485	617	[illegible]
Oostel.	3897	379	381	16446	1705	[illegible]
Tot.	19052	2383	2244	61124	4279	[illegible]
1904	25842	6867	2493	72741	3690	[illegible]
1903	26895	2898	2149	[illegible]	5799	[illegible]

Deze cijfers zijn de totalen van de boekingen van de verschillende stations sonder verdeling tussen de stelsels, worden veranderd als zulke verdeling plaats heeft. Zij zijn onderworpen aan verandering bij verdeling van de opbrengst tussen de Koloniale en vreemde gouvernementen en maatschappijen.

Constructie vervoer inbegrepen als boven.

1905.	1904	1903
£71	£3570	£3[...]

de minister van spoorwegen en havens heden avond de tweede lezing van de Spoorweg Bestuurs Bill voor. Hij wees op de slechte tijden alsook op het ontslag van sir David Hunter als algemeen bestierder van spoorwegen en prees de diensten door hem verricht. De regering, zeide de minister, was van plan een nieuwe clausule in de bill voor te stellen, en wel een die voorziening maakte voor een raadgevende spoorweg commissie.

Nadat de he r Churchill gesproken had werd het debat verdaagd tot de volgende sitting.

De hooggerechtshof Baljuw Amendements Bill werd voor de tweede maal gelezen.

De Gevangenen Opsluitings Bill vond bij de tweede lezing nog al veel tegenstand daar men vreesde dat Natal de opslagplaats van allerlei gevangenen der andere kolonieën zou worden. Het debat werd verdaagd en het Huis verdaagde om 9.50 tot de volgende middag om 3 n.m.

Maritsburg, 23 Mei (R).

De heer Aucketill gaf kennis dat hij de regering inlichtingen zou vragen betreffende het gerucht of op Zwartkop een grote koperlaag was gevonden en of de regering een opgave der minerale proefnemingen ter tafel zou leggen.

De premier deelde aan de heer Schofield mede dat onderhandelingen aan de gang waren tussen de hoge commissaris en de Portugese autoriteiten betreffende de goedkeuring der Portugese regering van de aanbevelingen gedaan op de onlangs gehouden inter-Koloniale Conferentie. De Premier maakte verder een verklaring betreffende de politiek der regering in zake de voorgenomen besuinigings maatregelen. De totale besuiniging op de salarissen zou ongeveer £11,000 bedragen. Zij, de regering, was van mening dat er zo spoedig mogelik een invoerrechten conferentie belegd moest worden en was van plan om voor 30 Juni kennis te geven een einde aan de conventie te willen maken.

In de avond zitting werden de Bill voor de Naturalisatie van vreemdelingen en de Scheepvaart Bill voor de tweede maal gelezen.

Het debat op de Spoorweg Bestuurs Bill werd hervat door de heer Younge. De heer Tatham klaagde over de buitensporig hoge tarieven welke de Transvaal op haar gedeelte had vastgesteld.

De Gevangenen Opsluitings Bill passeerde de tweede lezing zonder verdeling.

Op de geamendeerde bill op de Vuurwapens Wet verdaagde het comité.

De Eerste Minister stelde de verdaging van het Huis tot Maandag avond voor.

De heer Brunner protesteerde en wees op het Kaapse parlement dat op Koningin Victoria's dag zitting hield.

De motie werd echter zonder een verdeling aangenomen.

WORCESTER.

DE HEER PIETER KRUGER.

(Van onze correspondent.)

Vrijdag avond, 13 Mei, gaf de Worcester Debat Vereniging een gezellig onderhoud ter ere van hun president, de blinde heer Pieter Kruger, die op vertrek stond naar Schotland.

De C.J.V. zaal was versierd en onder de vele aanwezigen heerste een aangename geest. Onder hen waren enige oud-wijteressen van de dames Hoge School, ds. H. Botha, de heren J. de LaBat, M J. Besselaar (hoofd onderwijzers aan de Doofstommen en Blinden Inrichting), enz.

De heer G van der Merwe, die de voorzitter stoel bekleedde, zei dat 't zijn hart goed deed zovelen bijeen te zien, en verwonderde dat een ieder zijn of haar uiterste best doen zou elkaar te amuseren. Hij heette allen hartelik welkom.

Na een piano solo door de jongeheer van der Bent, trad de voorzitter met een beurs voor waarts en merkte aan dat 't eigenlike doel waarom zij bijeengekomen waren, was om afscheid te nemen van hun geachte president, de heer Kruger. Deze, zei spreker, was hun een bekwame leidsman geweest en aan wie het grotendeels te danken is dat de Debats Vereniging floreerde. Zij konden niet genoeg hun dankbaarheid tonen, dat hij naar de conferentie in Schotland zou gaan. De heer Kruger droeg Worcester op 't hart alsook de Debats Vereniging en 't Instituut waar hij onderwijser is, maar vooral daarin toonde hij zijn "grootheid" dat hij de enigste zoon van Zuid Afrika was om ons op de conferentie te vertegenwoordigen (Toejuiching). Hij (spreker) wenste hem in naam der Vereniging en de vrienden tegenwoordig veel genot en voorspoed op zijn reis.

De voorzitter handigde hierop de beurs, die een som van £10 bevatte, aan de heer Kruger over met een luimige toespraak.

De heer Kruger maakte een nette speech," waarin hij zijn dank uitsprak voor de hulde hem die avond gebracht. Hij wenste dat men te veel van zijn bevaambeid dacht. Hij zou echter alles, wat in zijn vermogen is, doen in het belang der blinden, ens.

De aanspraak werd luidruchtig toegejuicht.

De verrichtingen werden met muziek en andere voordrachten opgeluisterd, en ververschingen versehaft.

Zeer genoegelik ging men uiteen en gaven de meesten de heer Kruger een van hartelike handdruk ter afscheid.

VERTROKKEN.

De jongeheer J. J. Theron, zoon van de wedwe J. J. Theron, en klerk in de A. B. Corporatie, is naar Kaapstad vertrokken. Wij wensen de heer Theron alle voorspoed toe.

VERS WATER.

L.J. Vrijdag middag werd een vergadering van belastingbetalers gehouden met betrekking tot de aankoop van een vers water toevoer, onder voorzitterschap van de burgemeester, de ed. heer J. N. P. de Villiers. Er werd besloten dat de municipale raad een derde-deel der waterrechten van de heer C. W. du Toit voor de som van £4,000 zal aankopen. Dit gedeelte komt op ongeveer 44,000 gallons per dag te staan.

MUZIEK.

Eerstkomende Vrijdag avond wacht het muziekminnend publiek een genotvolle avond. Op die avond geeft proponent P. K. de Villiers een orgel voordracht in de Ned. Ger. Kerk. Onder de gewijde muziekstukken, welke door de musicus worden geleverd, is de prachtige Toccato in F, door Bach, een composities te Worcester nog nooit gehoord alsook Scherzo (Hoffman) en Barnard Chorus (Hollins), ens. Het koor zal ook enige zangstukken voorbrengen. Wij twijfelen niet dat de inwoners van Worcester en district ook ditmaal het gewijde concert talrijk bijwonen zullen.

Wat "Aambeien" zijn.

[illegible] worden veroorzaakt tengevolge van congestie van de hemorhoid[illegible]deren worden varicose ge[illegible] komen als kleine gezwellen [illegible]. De pijn is ondraaglijk en [illegible]zwellen is het bloeden zoo [illegible] groot gevaar veroorzaakt. [illegible] jonderheden, hoe men Zam-[illegible] gewenschte resultaten moet [illegible] worden gevonden in de vol[illegible] uitten om iedere doos. Zam-[illegible] onmiddelijk de pijn, voorkomt [illegible] en geeft rust en gemak aan [illegible] lijder. Iedere chemist of [illegible] heeft Zam-Buk, of gij kunt het [illegible] de Zam-Buk Co., Breede Kaapstad, verkrijgen voor [illegible] 9d. per pot (3s. 9d. pot [illegible] viermaal die van 1s. 6d.), 3 [illegible] soorten 10s., of 6 voor 18. 9d Zam-Buk brengt in groote mate uit aan [illegible] men moet nooit zonder zijn.

DE HEREN

B. Lawrence & Co.,

BEPERKT.

Bieden nu tegen laagste markt prijzen aan grote scheepsladingen, die nu landen van:

Mauritius Suikeren, No. 1 en No. 2,

T. R. en B. Rijst,

Zachte en Gele Kristal, Suikeren,

Cossages, Housewife, Magical en Navy Blue Zepen,

Crosfields, Defiance en Comet Zepen,

Findlays Irish Crown en Silkstone Zepen,

Nectar Thee, (Drie kwaliteiten Blur, Chocolade- en Groen kleurig,

H. J. Heins, 57 verscheidenheden, Voedsel Producten, Bekroond met Gouden Medalje op de Z. A. I. Tentoonstelling.

Highland Cream (ongezoette melk). Bekroond met Gouden Medalje op de Zuid Afrikaanse Industriele Tentoonstelling.

Prijslijsten op aanvrage aan de Bezigheidsplaats zelve.

B. Lawrence & Co.,

BEPERKT.,

HANDELAARS,

VERKOPINGSKAMER,

37, Buitenkant Straat.

BLOED VERGIFTIGING.

GIJ HEBT DAT!! Indien gij witte plekken in de mond hebt, zere keel, bruine plekken op het lichaam, haar en wenkbrauwen uitvallen, uitslag op de huid, 's avonds pijn in de beenderen.

Wat moet gij daarvoor doen? GIJ ZULT HET GENEZEN. Als gij dat niet doet, zal het uw beenderen verzwakken. Onze JUVERA BEHANDELING GENEEST deze ZIEKTE, als afd geneesmiddel voor altijd.

Gepreparaeerd volgens de voorschriften van de beroemde Amerikaanse Specialist Dr STERLING JOHNSON.

De meest stipte geheimhouding wordt beslist in acht genomen.

Het geneesmiddel wordt in elk geval toegezonden verzegeld onder gesloten enveloppe.

Schrijf aan:—

THE DR. STERLING JOHNSON MEDICINE COMPANY,

Bus 1825, Johannesburg, of begeef u naar Kerkstraat 45, tussen Rissik en Loveday straten, Johannesburg.

Wanneer Kaapstad oplet.

Bladzijde na bladzijde van nieuws van een afstand kunnen in deze nieuwsbladen verschijnen, maar wij nemen er dikwijls niet veel notitie van. Maar als het iets plaatselijks is—goed nieuws aangaande een Kaapstadsche man of vrouw—trekt het dadelijk onze aandacht, want wij zijn gehecht aan onze stad en haar welvaart is ook onze welvaart. Het is goed nieuws voor Kaapstad in hetgeen de volgende inwoonster zegt:—

Mevr. H. Hearn woonachtig aan de Victoria Weg 185, Woodstock, zegt:—

"Ik leed in Juni, 1904, aan zware rugpijn en indigestie. Als ik bukte was de pijn in mijn rug het ergste, en ik had de grootste moeite weer rechtop te komen. Ik werd zeer gehinderd in mijn huiselijke plichten, de uitvoering ging met groote moeite gepaard; ik was zoo vermoeid dat ik gedurig uit moest rusten, waarna ik dan ook wat verkwikking kreeg. Zoo ging het maanden lang en ik werd langzamerhand erger. Ik hoorde van mijn vriendin, Mevr. Vokey, thans in Mafeking, van de goede uitwerking van Doans Rugpijn Nieren Pillen in haar geval en zond maar Cameron en Hamilton in Zout Rivier om ze te kopen. Mijn rugpijn was spoedig weg en kort daarna ook mijn indigestie. Ik kan met blijdschap, getuigen dat mijn genezing te danken is alleen aan Doans Rugpijn Nieren Pillen. Ik heb altijd een doosje in huis daar ik een dosis nu en dan excellent vind voor mijn gezondheid."

Als ge ziek zijt, schrijf ons omstandig uw geval. Wij geven u gaarne onze beste raad gratis. Uw brief blijft streng geheim.

Doans Rugpijn Nieren Pillen zijn verkrijgbaar bij alle Apotheken en Winkels in Zuid Afrika, of direct van de eigenaars, Foster-McClellan Co., Loopstraat 58, P.K., Bus 1297, Kaapstad, tegen 17s. voor zes doosjes of een doosje voor 3s. 3d.

Weest zeker er van dat ge de echte Doans krijgt, gebruikt door Mevr. H. Hearn.

JASON.

(Gepatenteerd en beschermd door Wet van het Parlement.)

EEN Gewaarborgd Veilig en Spoedig werkend Geneesmiddel voor alle GEHEIME ZIEKTEN hetzij zij pas opgelopen zijn of van lange duur zijn.

EEN Nieuwe Ontdekking, Nieuw Medies. Overtreft alle andere geneesmiddelen. Een enkele Dosis verlost het stelsel van Gerucht Middel.

Geen restricte voor Dieet gedurende Behandeling.

Verkrijgbaar door alle Apothekers. Prijs, 4/6 per bottel of op ontvangst van Postorder, adresseer aan de JASON LABORATORIUM, P. Bus 1295, Kaapstad.

DE HEREN

TAMBLIN'S INCUBATORS, (BROEDMACHINES)

Het best werken? Het antwoord is eenvoudig. Zij zijn zodanig gemaakt, dat ze in enig klimaat kunnen werken. Zij hebben ALLE hoogste onderscheidingen behaald gedurende de laatste zes jaren in mededinging met ieder ander fabrikaat in Engeland en op het Vaste Land en de GOUDEN MEDAILLE OP DE INDUSTRIELE TENTOONSTELLING TE KAAPSTAD.

IS DIT GEEN VOLDOEND BEWIJS?

Voor verdere bizonderheden schrijve men om de prachtige Prijslijst aan Afdeling A,

WOODHEAD, PLANT & Co., Kaapstad.

UNION CASTLE LIJN.

DONALD CURRIE & Co., Bestierders, Londen.

ROYAL MAIL STOOMBOTEN

VOOR ENGELAND, via MADEIRA.

TE 4 N.M.

Mei 31	—WALMER CASTLE,	Kapt. Rendall.
Juni 7	—KINFAUNS CASTLE,	Kapt. Winder.
Juni 14	—BRITON	Kapt. Croughe.
Juni 21	—KILDONAN CASTLE	Kapt. Tyson.
Juni 28	—CARISBROOK CASTLE,	Kapt. Brenner.
Juli 5	—SAXON,	Kapt. Reynolds.

Intermediate Stoomboten naar Southampton via de Canary Eilanden.

TE 3 N.M. 29 Mei—AVONDALE CASTLE, via St. Helena, Ascension en Teneriffe. Kapt. Hague.

TE 4 N.M. 29 Mei—DURHAM CASTLE, via Las Palmas. Kapt. Becher.

Ongeveer 8 Juni—GAIKA, Kapt. Clinock.

Volle bizonderheden omtrent het vertrekken van Intermediate Boten naar Engeland, Kaapse Havens, Natal, Delagoa Baai, Beira en Mauritius, zijn verkrijgbaar op applicatie bij de

Union Castle Mail Steamship Co., Ltd.

EEN KANS, DIE MEN ZELDEN KRIJGT.

ZEER WAARDEVOLLE EIGENDOMMEN

De ondergetekende, behoorlik gelast zijnde door de heer D. J. NIEUWOUDT, zal op

DINSDAG, 20 JUNI, a.s.,

TE

HARTEBEEST RIVIER,

Dist. VAN RHIJN'S DORP,

PUBLIEK VERKOPEN:

1/10 Aandeel in de welbekende Vruchtbare Uitmuntende Plaats "HARTEBEEST RIVIER," met de daaropstaande gebouwen (Woonhuis, Wagenhuis, Stal en buiten Kamers), groot 1768 morgen.

1/10 Aandeel in de plaats "RIETMOND," seer goede Zaailanden, ook daaropstaande gebouwen.

1/5 Aandeel in de plaats "BOKKRAAL," groot 1805 morgen en 240 roeden.

1/5 Aandeel in de Werf van "BOKKRAAL," groot 8 morgen en 102 roeden.

Bovengenoemde Plaatsen hebben de beste weivelden voor Vee.

Geen ander deel van Van Rhijn's Dorp distrikt is beter voor Veeteelt.

Laat deze Kans niet voorbijgaan.

Zegt het uw Vrienden en vergeet DINSDAG, 20 JUNI, niet. Verkoping te 10 uur.

RUIM CREDIET.

G. VAN RHIJN & M. ROOD, Afslagers.

AAN DAMES.

Nurse Loveday's APIOL en STAAL PILLEN.

Het meest radikale medicijn voor alle onregelmatigheden van het vrouwelike gestel.

Neemt alle belemmeringen, krampen, ens., weg gedurende sekere tijden.

Nurse Loveday's Laboratorium, LONDEN en PARIJS

PRIJS 3/6, PER POST 3/10.

AGENTEN: T. JAMES & CO., APOTHEKERS, KAAPSTAD EN WOODSTOCK.

BEKENDMAKING.

HIERBIJ maken wij bekend, dat alleen ONZE COMPAGNIE IN SWAKOPMUND tot den VERKOOP en de VERPACHTING van

BOUW- en AKKERLAND en ERVEN,

alsook tot het vergeven van

MIJNRECHTEN

op het Lands- en Concessiegebied onzer Compagnie in het Duitsch-Zuid-West-Afrikaansche Protectoraat gerechtigd is.

Belanghebbenden worden versocht zich direct tot genoemde Compagnie te wenden, of, als het 't zuidelijk gedeelte van ons Gebied betreft, zich van de bemiddeling der LUDERITZBUCHT-GESELLSCHAFT, L. SCHOLZ & Co., m.b.H., in Lüderitzbucht te bedienen.

Berlijn, Juli, 1904.

DEUTSCHE COLONIAL-GESELLSCHAFT für SÜDWEST-AFRIKA.

F. BUGGE. J. OOST BUDDE

Afrikaander Bond.

TOVERFONTEIN.

Verslag van de bondsvergadering, gehouden te Toverfontein, de 26ste April. Een motie waarin het overlijden van de heer H. v. d. Abee wordt betreurd, werd door de vergadering staande aangenomen. De heer D. C. S. Grobbelaar werd in plaats van de overledene als secretaris gekozen. Uit het verslag van de Distrikt Bestuurs vergadering bleek dat twee van de drie beschrijvingspunten aangenomen zijn. De secretaris werd gelast de heer W. Swarts tschriftelik uit te nodigen tot bijwoning van de volgende vergadering. Er werd gedebateerd over: "Wat is beter geloofbaarheid of rijkdom?" waarvoor de afloop was dat "geloofbaarheid" de meerderheid verkreeg. Na het houden van een lezing en recitatie werd met gebed gesloten. Het onderwerp voor de volgende vergadering is: "Wat betaalt beter "Boerderij" of "Bezigheid."

VAN RHIJNSDORP.

Verslag van de vergadering van Wijktak No. 1 van Rhijnsdorp op 9 Mei. Voorzitter opende met gebed, notulen der vorige vergadering werden na lezing een parig aangenomen. Nadat de Bondsconstitutie aan enkelen was duidelik gemaakt en de secretaris enige vragen omtrent subscriptiegelden had ingediend, werd de vergadering bekend gesteld met de punten aangenomen op de laatste Distrikts Bestuurs vergadering, nl. spoorwegverlenging—afschaffing van de Kaapse Politie—gemeenteerde bill op Drankwet van 1889—afschaffing accijns en weder oplegging van belasting op vlees.

Besloten werd de Afdelings Raad een voetbrug over ons Riviertje naar Begraafplaats te vragen, en aan het Dorpsbestuur een gift te vragen van £10 voor de Begraafplaats.

Secretaris ontving last een brief te schrijven aan de Secr. van Landbouw, re belofte voor de gesmendeerde brandsiekte bill, en de ed. heer I. J. van Zijl te vragen de Secr. van Landbouw te zien omtrent het teroghouden van applikaties voor brandziekte inspekteur voor dit distrikt. Verg. werd gesloten met gebed

KENHARDT.

Vergadering van Rooiputs tak Wijk no. 3. Kenhardt, gehouden 10 Mei 1905 Voorzitter opende met gebed, en zei het te betreuren dat er soveel ledige plaatsen zijn. M. Badenhorst en C. Conradie werden als nieuwe leden aangenomen, de Secretaris bracht verslag uit, dat werd aangenomen. De bespreking van de Debatsvereniging moest wegens de

---

Zendingscholen N. G: Kerk.

Aan de Editeur.

Mijnheer,—Versoeke beleefde plaatsruimte voor het volgende:—

Het is bekend, dat de zendingscholen over het algemeen in de Kaapkolonie een toelage van het gouvernement ontvangen, doch ook daardoor soo aan banden liggen, dat het mij een grote vreugde zou zijn, so elke zendingschool zich ontworstelde. Die banden knellen gedacht en waren ook oorzaak dat de zendingschool te Kimberley, een vrije school wordt a.s. Juli.

Het is een ontegenseggelike waarheid, dat onse Ned. Geref. zendingscholen een eis of verplichting wordt opgelegd die se niet kunnen nakomen. 1e. Het gouvernement verlangt gecertificeerde onderwijsers, die bijna nooit of zelden te krijgen zijn. 2e. Schoolgebouwen en meubelen wil men in gelijke trant zien als de grote paleisen van publieke scholen. Dat is onzin, want ieder weet, hoe een arme zendeling met zijn gemeente heeft te worstelen op financieel gebied. Ik blijf voorlopig alleen bij deze twee hoofdpunten en zal u mededelen wat in Kimberley is gebeurd. Sedert het vertrek van de hooggeachte inspekteur McCloud, die in warme liefde met onse arme zendingscholen medeleefde, kwam voor ongeveer 18 maanden in dit distrikt en stad een nieuwe inspekteur. Van af die tijd kwam er wrijving tussen gouvernement en school. De toelage werd onmiddellik van £60 tot £50 gebracht. Niets in de school deugde (toen was er een gecertificeerd onderwijseres). School moest geschilderd worden. Een yard moest worden aangebracht voor de kinderen als speelplaats. Nieuwe landkaarten, banken, ens., ens., ens.

Door mij werd so veel mogelik nagekomen wat geëist werd, ten minste wat betreft een speelplaats en enige toebehoren in de school. Van schilderen en nieuwe banken kon niets geschieden. Armoede hield hiervan terug. Inspekteur besocht geregeld, minstens elke 3 maanden de school om te zien of er verbeteringen werden aangebracht, doch, volgens rapport is er nauwelks enige verandering te bespeuren. Om kort te gaan, men bracht nu de toelage op £30 voor een hoofdonderwijseres en £10 voor een assistent.

Het mes werd nu, om een Hollandsspreekwoord te gebruiken, op mijn keel gezet. 70 Kinderen te doen onderwijzen door 2 onderwijseressen (waarvan een gecertificeerd moet zijn) met zulk een toelage, werd bealist onmogelik gemaakt.

Reden waarom ik schroef dat samenwerking met het departement van opvoeding nu onmogelik was gemaakt. Wij bedankten voor die £30 toelage, zullende de school nu geheel zelf worden gedreven door de zendeling met een onderwijseres. Een vergadering met kerkraad en gemeente keurde hoogstens goed de handeling van de voorganger, die niet anders zou hebben kunnen handelen, daar bij de aanneming van £30 toelage de inspecteur zijn inspecties zoude voortzetten en dan, ziende dat nog geen verandering werd gemaakt, wellicht tot gehele intrekking der toelage komen zou. Neen, met "God en door Zijn genade," zal de school worden voortgezet als een Zending school, waarop Maleier, Moor of Indiaan met de kinderen der gemeente voor God zullen worden opgebracht. Wij kunnen nu de kinderen hier leren, het grote onderwijs van God, die in Christus zondaren redt. De kinderen kunnen hier leren het onderwijs, dat God geeft in de natuur en dat Hij onderricht in de schrift. Dat de vrese des Heren, in de harten dier kleinen moge indalen. Met Gods hulp kunnen zij goed en genoeg onderwijs ontvangen voor 't leven op aarde en voor het eeuwige leven.

Het onderwijs zal elke dag worden gegeven in de navolgende vakken: Bijbelse geschiedenis en Bijbelse aardrijkskunde, rekenen, schrijven, spelling en lezen in beide talen, Hollands en Engels, geschiedenis van Afrika en voor grotere kinderen—meer uitgebreide geschiedenis van andere werelddelen, aardrijkskunde, ens.

Het verheugt mij dat Mejuff. B. Calmeyer zich aangeboden heeft te willen assisteren. De ouders zullen zeker voor hun kinderen blijven zenden. De Here ontferme zich genadiglik over de school en geve kracht aan hen, die daar zullen arbeiden tot verheerliking Zijns naams.

Dankend voor de plaatsruimte.

Uw dw. dienaar,

J. P. KROMBERG, Zendeling.

Ned. Geref. Zendingschool, Kimberley, 19 Mei 1905.

WAT TE DOEN VOOR DE HULP VAN DE DOKTER IS INGEROEPEN.

Indien er zich een geval voordoet van kolick of cholera morbus geef Chamberlain's Kolick, Cholera en Diarrhoea Geneesmiddel in en gij zult geen dokter nodig hebben. Overal verkrijgbaar.

TOM MOORE VIERING.

In de Zaal der NED. GER. KERK,

MAANDAG, 29 MEI,

Luisterrijk Programma.

ARTISTEN VAN DE EERSTE RANG

Toespraak door Advocaat R. Upington.

BESPREKT UW PLAATSEN VROEG.

Gereserveerde Zitplaatsen, vooraan, 4/-
Gereserveerde Zitplaatsen, daarachter, 3/-
Zitplaatsen op de Gallerij, 2/-.

Plaatsen kunnen bij DARTER besproken worden.

PUBLIC SALE.

In the Insolvent Estate of LAZAAR GOLDBERG of Ceres.

THE undersigned will cause to be sold on the spot, at

CERES, at 11 a.m.,

ON

Wednesday, the 31st May, 1905,

BY PUBLIC AUCTION.

Certain ERF with buildings thereon being portion of Erf No. 3 Block N.

The above Property is situated in Main Street and comprises Shop, Dwelling Store and Stable and is well adapted for General Business being near the Public Offices and Bank. There is in addition to the premises a valuable unbuilt piece of land being a corner plot with a frontage on Main Street and one on a side Street. Counters and shelves &c., will be sold at same time and place.

HENRY CARSON, Sole Trustee.

PUBLIEKE VERKOPING

In de Insolvente Boedel van LAZAAR GOLDBERG, van Ceres.

DE ondergetekende zal op de plaats selve te CERES, per publieke veiling laten verkopen

Op WOENSDAG, 31 MEI, 1905,

's morgens te 11 uur,

Zeker ERF met gebouwen er op, zijnde een gedeelte van Erf No. 3, Blok N.

Bovengenoemd eigendom is gelegen in de Hoofdstraat en bevat Winkel, Woonhuis, Magazijn en Stal en is goed geschikt voor algemene bezigheden, daar het nabij de publieke kantoren en de Bank gelegen is. Er naast ligt ook een waardevol, onbebouwd stuk land, zijnde een hoek blok met een front naar de Hoofdstraat en een naar een zijstraat Toonbanken, planken, ens., zullen op dezelfde tijd en plaats verkocht worden.

HENRY CARSON, Enigst Trustee.

De Paarlse Afrikaanse Trust Maatschappij, Bepkt.

TE KOOP GEVRAAGD,

EEN Wijn- en Vruchtplaats, gelegen in of in de onmiddellike nabijheid van de Paarl of Fransch Hoek, niet verder dan drie kwart uur van het dorp en voorzien van een standhoudende watervoorraad.

Doe aanzoek bij de Paarlse Afrikaanse Trust Maatschappij, Beperkt.

J. H. HOFMEYR, Secretaris.

Paarl, 2 Mei, 1905.

OTTO TH. MEYER, Cambridge Straat, Zonnebloem, Kaapstad,

Makers van Schone Graan Brandewijn (GENEVA) en geperste gedistilleerde gest (Duitse gest). De kwaliteit van bovengenoemde is even goed als van wat thans in Europese Stokerijen gemaakt worden.

Mijn gest werd gebruikt in de Tentoonstelling Bakkerijen met groot succes.

Bestellingen voor Brandewijn kunnen slechts na de 1ste April uitgevoerd worden.

Orders kunnen gelaten worden te KAMPS CAFE in Plein Straat, Kaapstad.

Wasserfal & Hardick,

BEGRAFENISSEN BEZORGERS.

17, DORPSTRAAT, KAAPSTAD.

Central Kantoor: BURGWERSTRAAT.

Begrafenissen bezorgd naar eenige begraafplaats in de Stad en buiten, op de kortste kennisgeving en onder de billijkste voorwaarden.

PRACHTIGE BOOMPJES.

Lemoen, Naartje en Citer boompjes geoculeerd op Kaapse Zuurlemoen. Prijzen: 3/6 per boompje of £15 per honderd. Te koop bij

H. P. BEYERS, Simondium, Dist. Paarl.

WEZENLIJKHEID

GEEN SCHIJN.

Ieder deeltje Sunlight Zeep is substantie—degelijke, eerlijke zeepsubstantie, en ieder stuk gewaarborgd volkomen zuiver te zijn.

Onzuivere preparaten als grootendeels slechts zeep in schijn, die alkali, overvloed van soda, combinaties, betgeen de kleuren doet vervlaauwen.

Koopt daarom alleen de zuivere substantie—

Sunlight Zeep

en bewaart uw kleeren.

Voor het SCHOONMAKEN en BEWAREN DER TANDEN gebruik

CO-DO

1/6 en 2/6 per Fles.
1/10 en 2/-, Postvrij.

CO-DO

VERAANGENAAMT DE ADEM EN "MAKES KISSING A PLEASURE."

HEYNES, MATHEW & CO., ADDERLEY STRAAT, KAAPSTAD.

DE GOUDEN MEDAILLE TOEGEKEND OP DE TENTOONSTELLING te KAAPSTAD VOOR

BOOMEN en GROENTE ZADEN

MIJN Nieuwe Seizoen Voorraad van Boeren, Groente en Bloem Zaden is juist uitgepakt.

De Fijnste Sortering van slechts de Beste Soorten.

OP AANVRAAG CATALOGUS VRIJ

CHAS. AYRES,

DE KAAPSE ZAAD EN BLOEMEN HANDELAAR,

ST. GEORGE'S STRAAT, 116, KAAPSTAD.

Komen Aanlopen

TE Bloemhof een zwarte merrie Ezel, omtrent 20 jaar oud en in slechte conditie. Indien niet binnen drie weken vanaf deze datum afgehaald, zal de ondergeteekende dezelve als zijn eigendom beschouwen, met de kosten waaronder ook deze advertentie.

ABRAHAM VISAGIE.

Bloemhof, Calvinia.

VRUCHTBOMEN

VAN AF 1s,

Vrij geleverd aan uw naaste Spoorweg Station.

HANDELSMERK.

Schrijft om geïllustreerde Prijscouranten, in 't Engels of Hollands, bevattende de termen, voorwaarden en volle bizonderheden (post vrij) aan

H. E. V. PICKSTONE & Bro.,

P.K. GROOT DRAKENSTEIN, via PAARL.

GEOCULEERDE

LEMOEN, NAARTJE, ZURE LEMOEN BOMEN, ens., in soorten, o.a. de allerbewondering waardige Victoria Lemoen, de Ronnen Spaanse Zure Lemoen do. Verkrijgbaar bij

JACS J. V. D. MERWE, J. ZN., Waterval, Wellington

TE KOOP.

GEOCULEERDE Lemoen-Naartje- en Zuurlemoenbomen te koop bij

C. A. v. D. MERWE, Bethel Noorder Paarl.

Boompjes Boompjes.

"Black Wattle" of Basthoom, Bluegum en Hekkie: 4/- de 100, Bakjes 1/3 elk.

Kiappelen en Basthoom 2/6 de 100, niet in bakjes.

TE KOOP op de erf van J. J. van de MERWE P. Zoon, Burg St., Wellington.

VERGEET NIET!

Dat wij een prachtige voorraad van nieuw-modische goederen hebben zoals:

Verwarmende Stoven waarin Olie en Kole gebruikt kunnen worden.
"Hekla," Bad Geysers.
Tuin Werktuigen.
Kruiwagens.
Omheinings Materiaal.

KOCH & DIXIE,

Hoek van Burg en Kasteel Straten,
— KAAPSTAD. —

VAN DER BIJL & Co.,

RIEBEEK STRAAT, KAAPSTAD,

Importeurs en Algemene Handelaars ook Kopers van Wol, Vellen, Vederen, enz.

Kruidenierswaren van alle soorten, ook een grote en verschillende voorraad van Fijne Goederen.
Huismeubelen, IJzerwaren, Bouwers en Wagenmakers Materialen.
Omheinings Materialen een specialiteit.
Pianos speciaal voor deze kolonie gemaakt.

Geweren van alle beschrijvingen, n.l. Hagel- en Kogel-geweren en Combinatie. Prijzen lopende van £5 tot £20.

BETERE WAARDE ONMOGELIJK.
GELIJKE WAARDE ONWAARSCHIJNLIJK.
VERSCHEIDENHEID, SNIT EN MAAKSEL ONOVERTROFFEN.

EERSTE KLAS KLEEREN.

Prachtige Sorteering voor Heeren, Jongelieden en Jongens voor het tegenwoordige Seizoen.

Ieder Kleedingstuk gemaakt in onze EIGEN Fabrieken in het

West of England.

LET OP ONS ENIG ADRES:

J. LAWLEY & Co.

Langemarkt-straat tot Kerkplein, Kaapstad.

Het Voornaamste Magazijn - -

VOOR

BEHANGSEL-PAPIEREN,
VERVEN en VERNISSEN.

EEN kunstig met PAPIER BEHANGEN KAMER is meer dan half klaar. Onze BEHANGSEL-PAPIER en RAND voor dit SEIZOEN zijn VOLMAAKT.

KOOPJES!!! KOOPJES!!!

Ons oude voorraad behangsel-papieren worden nu uitverkocht tegen INKOOP PRIJS.

Gustaf Anderson & Co.,

KAAPSTAD.

PLOEGEN en EGGEN.

Schijfploegen, enkele- en dubbele voor.
Ransomes Ploegen, enkele- en dubbele voor.

Amerikaans en Canadees Ploegen.

Engelse en Zweedse Ploegen.

De beroemde Nationale Gangploeg.

Scharen en "Slades." Ploeg benodigdheden voor allerlei Ploegen.
SCHRIJF VOOR PRIJSLIJST.

R. M. ROSS & Co., Kaapstad.

LLOYDS

& COMPANY.

Posthus 98. 58, Burgstraat, KAAPSTAD en Marktplein, OOST LONDEN. Postbus 288.

Invoeders van Landbouwgereedschap en Machinerie.

LLOYDS'
"Aermotor"
Windmolen
— IN DE —
Goedkoopste en meest Economische Kracht voor het Ophijschen van Groote of kleine hoeveelheden
WATER
— VOOR DE —
Huishouding of den Tuin,
Het Drenken van Vee,
Of Besproeiingsdoeleinden
— OF —
RIVIEREN, PUTTEN of BOORGATEN.

Lloyds' zenden hun eigen ervaren Opzetters naar alle deelen der Kolonie om "Aermotor" Windmolens op te richten.

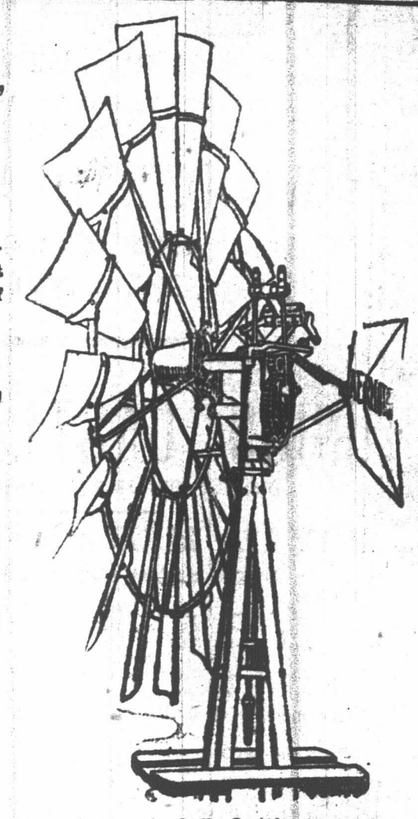

LLOYDS'
"Aermotor"
Windmolens.

DE LICHTST LOOPENDE EN KRACHTIGSTE
WINDMOLEN
IN DE MARKT.

EENVOUDIG,
STERK,
VERTROUWBAAR.

"Oliver" Ploegen, "Planet Jr" Cultivators, Eggen,
"Deering" Binders, Snijmachines, Maalers en Harken.
LLOYDS' houden in voorraad alle soorten van Gereedschappen benoodigd voor de Boerderij.

Thomson, Watson & Co.,

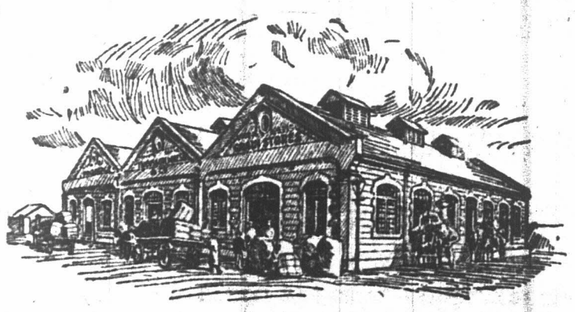

Producten en
Graan Handelaars,
Vellen, Wol, Huiden,
enz., enz.

Hoogste Markt-Prijzen gegeven.

GEEN COMMISSIE TE BETALEN OP VELLEN AAN ONS GEZONDEN VOOR VERHANDELING.

Zend als-u-blieft alle Producten naar Maitland Station.

PRIJSLIJSTEN OP APLLICATIE

Producten Magazijnen: MAITLAND STATION.
Hoofd Kantoor: ADDERLEY STRAAT, 4, KAAPSTAD.
Telegrammen: "THOMSON," KAAPSTAD.

Gebr. PHILIP,

HANDELAARS IN BOUWHOUT EN IJZERWAREN,

Hebben altijd voorhanden alle groottes, in de volgende afdelingen

Rood en Oregon Pine, Delen, Vloerplanken, Zolderplanken, Bashout, Hickory, Essenhout, Kajatenhout, en Pitchpine,

ALSOOK

RAMEN, DEUREN, LIJSTEN, CEMENT, GEGALVANISEERD IJZER, en alle andere Bouwers IJzerwaren.

Exchange Place 19 en 21, KAAPSTAD.

AFRIKAANS RIJTUIG FABRIEK.

WAGENS! WAGENS!!

VRIENDEN Wij hebben geen droog hout *OP PAPIER*, maar wel in onze pakhuizen.

Alvorens gij een rijtuig wilt bestellen, nodigen wij u uit u te komen overtuigen dat wij wel in staat zijn enig soort rijtuig van *goed en droog* hout te leveren, in de kortst mogelike tijd.

Onze Naven, die de hoofdrol in een rijtuig spelen worden door ons spesiaal ingevoerd, en zijn niet verkrijgbaar in de Kaap Kolonie.

De Uwe,
THOM & VERSTER,
BUS 18, ONDER PAARL.

DEUTSCHE OST-AFRIKA LINIE.

WESTELIKE ROUTE.

Van Kaapstad naar Europa, aanleggende te Las Palmas Dover, Antwerp, Bremerhaven en Hamburg.

Op of ongeveer
2 Juni, S.S. "MARKGRAF," Kapt. GAUHE.
30 Juni, S.S. "KRONPRINZ," Kapt. STAHL.
28 Juli, S.S. "BUERGERMEISTER," Kapt. ZERLIN
25 Aug., S.S. "HERZOG," Kapt. WEISKAM.

OOSTELIKE ROUTE.

Van Kaapstad naar Port Elizabeth, Oost Londen en Durban, vandaar langs de Oostkust Havens en het Suez Kanaal, aanleggende te of in verbinding zijnde met Delagoa Baai, Beira, Chinde, Zanzibar, Bombay, Mombasa, Aden, Egypte, Napels, Marseilles en Lisbon.

VERTREKKEN VAN KAAPSTAD.

Op of ongeveer
1905.—10 Juni, S.S. "KOENIG," Kapt. KLEY.
8 Juli, S.S. "PRINZ REGENT," Kapt. DOHRN.
5 Augustus, S.S. "MARKGRAF," Kapt. GAUHE.

Intermediare en Indise dienst door dejsijlijnen der Maatschappij via Beira en Zanzibar naar Bombay.

Lading voor havens op het vasteland zonder Overlading.

Voor Vracht of Passage, wende men zich tot

POPPE, SCHUNHOFF en GUTTERY,
Agentschap voor Kaapstad, Kasteel Straat 36.

AFRIKAANSCHE Onderlinge Voogdij en Assurantie Maatschappij, Bpkt.

OPGERICHT 1900.

Een zuiver Zuid Afrikaansche Instelling gegrund op Onderlinge Beginselen.

Nominaal Kapitaal	£100,000
Ingeschreven	50,000
Reserve Fonds- tot 30 Jun 1904	13,000

Hoofd Kantoor ..... Malmesbury.
Telegrafisch Adres ..... "Mutual."

DIRECTEUREN:
A. C. Koch (Voorzitter), J. A. Dreyer, G. J. V. Louwer, J. G. Louw, J. H. Marais, L.W.V., A. J. Rooms, D. J. Marais, L.W.V., A. W. Ekstein, J. P. Malan, G. S. Wolfaardt, L.W.V., D. W. Kryzauw, P. Lindenberg, A. J. Chiappini, I. J. J. van Aarde, A. C. de Villiers.

TAKKEN.
Paarl—Telegraphisch Adres "Mutual," Bestuurder, S. P. H. de Villiers.
Worcester — Telegrafisch Adres "Mutual," Bestuurder, Daniel Bland.
Figuetberg—Telegraphisch Adres "Mutual," Bestuurder, P. J. A. Outhoff.
Kaapstad—Telegraphisch Adres "Afrikaan", Bestuurder, S. J. Wiggett.

AGENTSCHAPPEN.
Agenten in al de voornaamste steden in de Westelijke Provincie.

VERSEKERING DEPARTEMENT.
Brand verzekering aangegaan op risico van allerlei aard, tegen de laagste loopende prijzen.
Verzekering van Hoeiendien en Boeren Producten een specialiteit.

HOOGDIJ DEPARTEMENT.
De overdoening van Boedels, Overnemingen, Voogdijschap, Huwelijkscontracten, en Insolvente Boedels, Liquidatie van Firma's en Maatschappijen, en Algemeen Trust en Agentschap Werk van allerlei aard ondernomen.

GETROUWHEIDS TAK.
Waarborg voor Eerlijkheid, Opregtheid en Getrouwheid van Voogden, Likwidateurs en Administrateurs, Executeurs en Executeurs Dutief, Curateurs Boni, Baljuw, Landmeters, Bestuurders en Observateurs van Banken, Verzekering en andere Maatschappijen, Afslaglings en Stedelijke Raden, Klerken en andere beambten in dienst van Firma's en Publieke Instellingen.

E. P. MARAIS,
Secretaris.

W. G. COMBRINK,

De Oudste Kolonials
HORLOGE EN JUVELIERS WINKEL
(GEVESTIGD 1836.)
Nu Verhuisd naar
No. 74a. LANGSTRAAT,
(Twee deuren van Kortemarkt Straat)
KAAPSTAD.

BUCKNALL LIJNEN, STOOMVAART BEPERKT

VARENDE VAN KAAPSTAD NAAR ENGELAND MET GEREGELDE MAANDELIKSE TUSSENPOZEN.

Verminderde Eerste Klas Prijs, £26 5s., hetwelk vrije eerste klas Spoorweg Kaartjes van Plymouth naar London insluit.

Uitstekende accomodatien in het midden gedeelte van het Schip. Dokter en Stofmeesteres aan boord. Alle Hutten komen op de buiten zijde van het Schip uit.

UITSWAARTS: PASSAGIERS en VRACHT DIENST
S.S. "BULUWAYO" van Oost Londen, Algoa Baai en Kaapstad naar Engeland, passagiers en goederen meenemende, zal Kaapstad verlaten op de 12de Juni 1905.

Voor verdere bizonderheden wat betreft lading, Stoomboten, enz. wende men zich tot

GEBR. BUCKNALL, Strandstraat, Kaapstad

R. MÜLLER
KLAVIEREN

HUN WONDERVOLLE TOON en merkwaardige duurzaamheid hebben hen met recht de unieke onderscheiding doen verdienen van de Piano te zijn, "die er door het gebruik beter op wordt." De R. MÜLLER, Piano is in MEER SCHOLEN EN INRICHTINGEN in gebruik dan enig ander fabrikaat- een feit, dat voor zichzelf spreekt—terwijl aan de "R. MÜLLER" de voorkeur gegeven wordt door de meest kritise musici en muziek liefhebbers, overal waar de Piano bespeeld wordt.

DE PIANO, DIE U KOOPT, moet door de volmaaktheid van haar toon het oor aangenaam aandoen, en het oog strelen door de fraaiheid van haar uiterlik, terwijl zij tevens door haar roep van duurzaamheid aan uw praktise zin voldoet. Duizenden dergenen, die dit instrument tot hun volkomen tevredenheid gebruiken, zijn een krachtdadig bewijs, dat de "R. MÜLLER" al deze vereisten bezit.

Wat ook uw omstandigheden mogen zijn, R. Müller's gemakkelijk betalingsstelsel maakt het voor u mogelik om een R. Müller Piano te bezitten.

Waar u ook moogt wonen, zal R. Müller u gaarne een instrument zenden. R. Müller neemt uw oud instrument over tegen liberale vergoeding.

Fraaie catalogus wordt op aanvraag gratis aan uw adres gezonden.

R. MÜLLER'S UITSTALKAMERS, 40 en 70 Strand St, KAAPSTAD.

R. MÜLLER, Post Bus 129, KAAPSTAD.

Telegrammen: "RELLUM," Kaapstad.

Zuid Afrikaans Rijtuig en Bouw Maatschappij,

BEPERKT.

F. J. RETIEF & Co., Rijtuig Makers. TRIBELHORN, LOUW & Co., Aannemers, Timmerlieden en Hout Handelaars. (Gemalgameerd).

RIJTUIG TAK: Dwars in den Weg, Paarl.
BOUW TAK: Lady Grey Brug Statie, Paarl.
TAK BEZIGHEID: Worcester.

Deze Maatschappij, opgericht door wijlen Dr. J. M. Hoffman, is een zuiver Afrikaanse onderneming met het doel zo veel mogelik, door de Oorlog verarmde en andere Jonge Afrikaanders in verschillende ambachten op te leiden.

De Maatschappij vervaardigt enige soort Rijtuig onder persoonlik toezicht van de heer F. J. Retief, Paul/zoon, die 30 jaar ondervinding in het vak heeft.

De Maatschappij onderneemt het maken van plannen voor en het bouwen van Huizen, Kerken en Scholen alsook het maken van enig soort Timmermanswerk.

Verkoopt Bouwhout, IJzer, Ramen, Deuren, Cement, enz. tegen laagste marktprijzen.

Begunstigers gelieve te letten op het adres als boven.

JOHAN DE VILLIERS,
Secretaris.

PAARL, Kaap Kolonie.

REGISTER.

VEKOPINGEN verplichten de Eigenaar om meer bekend te maken d volgende hoog gewaardeerde toebereidselen:—

(1.) C. H. BÖSENBERG'S ORANGE AROMATIC STOMACHIC BITTERS, een maagversterkings- en verteringsmiddel, zeer aangenaam geurig gemaakt en met specerijen doormengd, een zachtwerkend huismiddel met wijn of water. Prijs 2/- per pint bottel.

(2.) C. H. BÖSENBERG'S beroemde CARRAGHEEN OR IRISH MOSS EXTRACT, tegen Verkoudheden, Hoesten, Influenza enz. Prijs 1/6; per post 2/-.

(3.) C. H. BÖSENBERG'S NEURALGIA AND TOOTHACHE CURE (voor uitwendig gebruik), tegen Tandpijn, Aanzeichts Neuralgia, enz. Brengt spoedig en zeker verlichting. Prijs 1/-; per post 1/4

(4.) MURDOCH'S UNRIVALLED ESSENCE FOR LAMENESS IN HORSES Uitwendig gebruikt. Volle bizonderheden bij elke bottel. Prijs 2/; per post 2/6. C. H. Bösenberg, Enige Agent.

(5.) C. H. BÖSENBERG'S 65 jarig beroemde PILE OR HÆMORRHOIDAL POWDER. Deze beroemde poeder (C. H. Bösenbergs) tegen de ergste gevallen van Aambeien in de enige echte. Prijs 2/-; per post 2/6.

(6.) C. H. BÖSENBERG'S INFANTS ANTACID POWDER. Een veilig en zeer koolzuur toebereidsel voor Kleine kinderen die aan de algemene ongesteldheden lijden, voornamelik die de gevolgen zijn van maag ongesteldheden. Prijs 1/6; per post 1/10.

(7.) C. H. BÖSENBERG'S GRAND SACHRERODI SYRUP voor zuigelingen en jonge kinderen. Veilig en onwaardeerbaar gedurende de gevaarlike tijdperken van zuigelingen en wanneer zij tanden krijgen. Prijs 1/-, 1/6, 2/- en 2/6; per post 6d., 9d. en 1/3 extra.

Alle bovengenoemde kostbare medicijnen worden verkocht bij de "SWAN PHARMACY," Opgericht 1820, p/a. Bree en Kortemarkt Straten, Kaapstad, door

C. H BÖSENBERG, Apotheker en Artsenijbereider.

HOFMEYR, DU TOIT & Co.,

76, WAAL STRAAT, KAAPSTAD.

POSTBUS 1230. Telegrafies Adres: "VESTA."

Directe Invoerders, Algemeen en Indent Handelaren, Commissie Agenten, ELECTRIES en GAS INGENIEUREN.

Invoerders en opzetters van Waterwerktuigen, zoals Pompen, Pijpen, Hydraulise Rammen, Windpompen, enz.

De firma H. du T. & Co. nemen contracten aan voor het importeren en oprichten van STOOM, PAARDEN of HAND-KRACHT BOREN, alsook het boren self, en verzoeken belangstellenden hen hierover te schrijven.

Enige Agenten voor de beroemde "AFRIKAANDER" WINDPOMPEN. Hoofd Agenten in de West. Provincie van QUIBELL'S POEDERS en DIPPEN.

Contractanten van ACETYLEEN GAS en ELECTRIES LICHT toestellen in huizen, kerken, scholen en dorpen.

Enige Agenten in Zuid Afrika van de wereld beroemde "WIESNER" PIANOS.

Invoerders van alle soorten van Rijtuigen, Meubels (voor huis, kerk of school), Plakpieren, Roomscheiders, Brand-kasten, Geëmailleerde-waren, Kachels, enz., enz.

De firma zendt hare reizigers geregeld uit met prachtige verzamelingen monsters van alle handelswaren.

Correspondentie wordt vriendelik verzocht.

H A Jacques Dusseau & Co.,

3 KERKSTRAAT, KAAPSTAD,
Bus 288.

G. McTHEAL. Het begin van de Zuid-Afrikaansche Geschiedenis. 547 blz. 11/- postvrij:

JOHANNA BRANDT- VAN WAR MELO. Het Concentratiekamp van Irene, met 2 portretten, 1/6 postvrij.

BAXTER. De Stemme Gods roepende tot bekeering. 1/9 postvrij.

M. J. BRINK. Voor Volk en Taal Tooneelspel. 9d, postvrij.

U M

JONES' RHEUMATICURO

Het Groot Zuid-Afrikaans Geneesmiddel

Geneest altijd Jicht, Rheumatiek, Lenden Jicht, Sciatica en Neuralgia.

DUIZENDEN GETUIGTCHRIFTEN.

Getuigschrift van Tasmanie.

Een Dame van Tasmanie schrijft:

"Ik beveel met veel genoegen Jones's Rheumaticuro aan bij alle lijders die bijdens is aan Rheumatiek, enz. Het werkt als een toovermiddel op mij, bij de tweede dosis heb ik de pijn reeds op. Nooit heeft mij iets zo spoedig genezen, enz., enz.

Uitsluitend gemaakt door de Eigenaars
HET RHEUMATICURO CO.,
Boomstraat, KAAPSTAD.
Verkrijgbaar bij alle Apothekers en Winkeliers van Kaapstad tot aan de Rembrandt.

Water! Water! Water!

TRACEY & MACK,

Boor Contracteurs en Artesise Put Ingenieurs.

Met buizen uitgevoerde boorgaten. Doorsnede en diepte zoals verlangd. Zuivere en onuitputtelike voorraden Artesies water, verkregen door diep boren.

Prijzen worden opgegeven.
Adres: Bus 1230,
A. P. K. Kaapstad

TE KOOP.

VERSCHEIDENE soorten Lem en, Naartje, en Zuurlemoen bomen, gewaarborgd, zonder enige ziekte en geoculeerd op de best beproefde wortel voor snelle groeikracht en meest bestand tegen wortel ziekte, te koop.

G. J. RETIEF, F. ZOON,
Kerkstraat, Wellington

SPECIALE KENNISGEVING
BOTTOMLEY & CO.,
Hugenoten Gedenkteken Gebouwen,
Koningin Victoria en Bloem Straten
Kaapstad,

Maken een specialiteit van niet-Alcoholse Wijnen, Likeurs, Fijne Likeurs, "Lime Juice" en Bieren.

Kops Bier, gemaakt van de beste Kentse "Hops," "Stout" gemaakt van de beste "Malt" en "Hops." Staat gelijk met Londense Stout voor het Voeden en Opwekken. Gewaarborgd vrij van Spiritus te zijn.

6 dozijn R. Pint Kistjes gratis per spoor over de gehele Kolonie op ontvangst van 30/-

TELEPHOON 1435. POST BUS 368.

Gedrukt en uitgegeven door de Drukpers Maatschappij Van de Sandt de Villiers & Co., beperkt, aan het kantoor hoek van Burg en Waalstraten, Kaapstad.